

ПАЛИТИКИН

Немачка 5.80 DEM, Швајцарска 5.00 CHF, Аустрија 40.00 ATS,
Шведска 28.00 SEK, Македонија 85 ДЕН, Словенија 250 SIT,
Русија 3.50 USD, Хрватска 12.00 HRK, БиХ 3.50 KM,
Грчка 750 GRD,

ISSN 0032-339-x

9 770032 339010

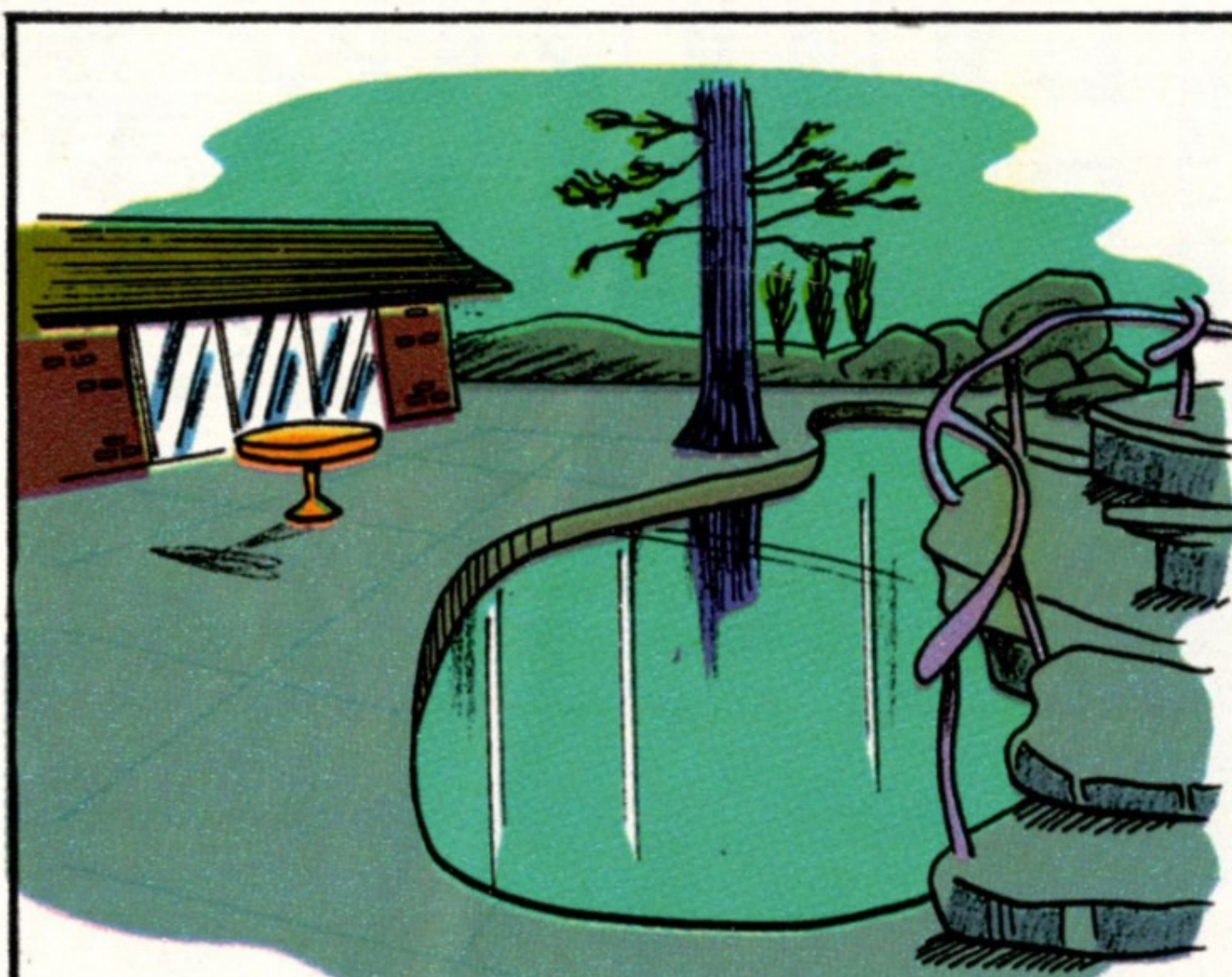
ЗАБАВНИК

5. III 1999. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LXI • ЦЕНА 20 ДИНАРА • БРОЈ 2456

За све од 7 до 107

**ИМАЊЕ ОД 15,5 ЯРИ 9 МЕТЈАРА
ИСПОД ЗЕМЉЕ**

СА ВЕШТАЧКИМ ТРЈВЉАЦИМА И ДРВЕ-
КЕМ, НАПРЈВНО ЈЕ АМЕРИЧКИ БИЗНИСМЕН
ГЕРИ ХЕНДЕРСОН У ЛЈАС ВЕГЈСУ У НЕВЈДИ
1960. ГОДИНЕ.

ПРАВО НА СКАКАЊЕ ПО БАРАМА
БИЛО ЈЕ ЗАКОНОМ ЗАГАРАНТОВАНО
ДЕЦИ ИЗ ХЕНФОРДА У КАЛИФОР-
НИЈИ.

НИЈИ РАЗМОЃАНЕ ЧАУРЕ СВИЛЕНЕ
БУДЕ ДУГАЧКА ЈЕ КОЛИКО И 100
БУДБАЛСКИХ ИГРАЛИШТА.

●●● шест пута је већа веро-
ватноћа да гром погоди му-
шкарца него жену■

●●● истраживање које су
спровели И Мин Ли и Ралф
Пефенбергер, професори са
Харварда, а које је обухвати-
ло 7841 особу, показало је да
је век неизлечивих заљубље-
ника у чоколаду у просеку
дужи једну годину■

●●● директор једне фабри-
ке смрзнуте хране у америч-
кој држави Јути каже да су
се последњих неколико ме-
сеци поруцбине удвостру-
чиле. Уплашени причама о
хаосу на тржишту који би

могао да наступи услед не-
припремљености рачунара
за прелазак у нови милени-
јум, Американци полако пу-
не замрзиваче■

●●● први аустралијски
новчићи од 50 центи ковали
су се са додатком сребра
чија је вредност износила
данашњих 4 DEM, што значи
да би се онима који су њима
плаћали готово безвредне
ситнице више исплатило да
су их продавали■

●●● увежбани соколови над-
лећу однедавно отпад
Лембај Веј у енгле-
ском граду Кардифу

1939.

ПОЛИТИЧКИ
60
ЛЕТА

спремни да се обруше на
сваког ко покуша да преко-
пава по гомилама смећа и
одбачене старудије■

●●● заливање и него-
вање цвећа није увек
1999.

безазлен посао. Прошле го-
дине чак 2421 становник
Сједињених Америчких Др-
жава потражио је помоћ ле-
кара због озледа задобије-
них од биљака које се гаје у
саксијама■

ПАПА ПАТАК

И ТО ЈЕ ОДМОР

У СРЦУ

З а име Бога, ово је заиста грозно место – рекао је још 1912. године капетан Скот за Антарктик. И поред тога, 1977. године 15.000 људи одлучило је да баш тамо проведе одмор. Навала на ова необична места није, додуше, као на пешчане плаже, хотеле са ко зна колико звездица, али у протеклих шест година занимање за њих повећало се чак пет пута. Донедавно готово једине афричке земље које су пустолови разних врста посећивали биле су Кенија и Јужноафричка Република. Сада су то и Намибија, Боцвана и Зимбабве. Северна Кореја (1996. посетило је 50.000 људи), Вијетнам и Камбоџа такође су све омиљенија одредишта новог соја туриста.

Све бројнији трагачи за узбуђењима помно читају књигу „Најопаснија места на свету“. Она их упозорава да могу да изгубе ногу, руку, слободу, чак и живот. Ту су и корисна упутства попут оних како у Багдаду наћи такси после десет увече и где куповати храну у Авганистану. Писац књиге Канађанин Роберт Јанг Пелтон, члан Краљевског географског друштва, пропутовао је нашој планети уздуж и попреко. Доживео је све и свашта, учествовао у ослобађању неколицине Американаца из колумбијских затвора, живео са Догонима на југу Сахаре и једва извукао живу главу у авионској несрећи на Борнеу.

Узалудно ишчекивање

Дејвид Голд, амерички научник, нуди двонедељни „лов“ на торнада за 3600 немачких марака. Он предлаже пут такозваном „торнадо стазом“ (која обухвата Тексас, Оклахому, Канзас, источни Колорадо и источни Нови Мексико) и каже: „Имате велике изгледе за блиски сусрет са бар једним од многобројних врста ове атмосферске појаве и уживате у левку торнада или градоносним кови-тлацима. Путни трошкови подразумевају превоз и смештај. Голд тврди да је видео више од 100 торнада, али да оних четири

Уживање на Северном полу

ВОЛЕЛИ БИСТЕ ДА СЕ МАЛО ОСАМИТЕ У ИГЛОУ, ВОЗИТЕ АВИОНОМ „МИГ 25“ НА ВИСИНИ ОД 26 km, ИДЕТЕ НА НУДИСТИЧКО СКИЈАЊЕ, КУПАТЕ СЕ С АЈКУЛАМА... СВЕ ЈЕ ТО МОГУЋЕ АКО ИМАТЕ ДОВОЉНО НОВЦА И ХРАБРОСТИ

који с њим крену на пут не може ништа чврсто да обећа: могу доживети и туце торнада, а опет, могу провести време буљећи у сиво небо у узалудном ишчекивању.

Кога занимају овакве пустоловине више ће сазнати на Интернету: David Gold dag8972 @ariel.tamu.edu.

Докучити небо

Агенција „Активити суперстор“ из Сефрон Волдена у Есексу нуди путовање у Британску Колумбију у Канади. На њему ће туристи, користећи ласерски нишан учествовати у борби ловачких авиона у

1939.

1999.

ПОПТИКНИ ЗАБЛАВНИК

ТОРНАДА

Купање у топлим морима или брчкање у блату недалеко од Гластонберија у Великој Британији

млазњацима „харвард“. — Када се у вашем видокругу појави авион, повучете обарач и чујете пуцањ — каже директор Ангус Грем. — Покуљаће дим и ви ћете знати да сте погодили циљ. — Основни часови акробатског летења урачунати су у цену од 3000 DEM по особи, као и међународни летови и смештај. Не брините ако нисте савладали вештину летења. У авиону постоје два места и поред вас ће седети инструктор.

Гола задњица на стази

Да ли вам је скијање досадило? Зашто то не покушате без одеће? Да, није шала. У Европи постоје два центра за смучаре нудисте. То је Ле Клапијер у близини Бренсона, насеља на највећој надморској висини у Француској, и Обертраун, код Шладминга у Аустрији. Смучари, одевени у Обертрауну жичаром одлазе до врха Гјаидалм, а онда се свлаче у загрејаном шатору, непосредно пре спуста дугачког пет километара. Савет свима је да користе препарате за заштиту од сунца, нарочито за оне делове тела који су обично покривени одећом. У Колораду и то у Крест Бату, такође је могуће на овај начин изнети на видело своје дражи. Тамо је нудистичко скијање послед-

њег дана сезоне, у априлу, уобичајено од 1980. године.

Ван овог света

„Вајлд вингс“ (САД) прима резервације за пут у васиону. — То ће бити могуће кроз пет година — каже директор Џон Броди Гуд. Агенција Томаса Кука већ има 6000 уписаних за лет на Месец. Пре две године двојица Јапанаца платила су 15 милиона DEM да би се придружили Русима у њиховој свемирској летелици. Још две агенције, „Спејс адвенчерс“ и „Забрам спејс војџиз“ такође примају резервације за први туристички лет у васиону предвиђен за 2001. годину. Путници ће летети на висини од готово 100.000 метара и уживати неколико минута у бестежинском стању. А цена? Најмање 160.000 DEM.

Да би се припремили за овакво путовање, „Интерглобал спејс лајнс“ нуди обуку у бестежинском простору: летење у приватном млазњаку изнад америчке пустиње Мохаве у коме је гравитација равна нули. То кошта „само“ 6000 DEM. Исто може да се доживи и у Космонаутском центру „Јуриј Гагарин“ у близини Москве за суму од 11.000 DEM и о чему је „Забавник“ већ писао. Али, савет

Ко пожели да се окуша у борби с биковима, не би било лоше да провери своју полису осигурања

1939.

1999.

Вожња авионом
„МиГ-25” брзином
двапут
већом од звука

За пет
година
биће
могућа
туристичка
путовања
у васиону.
Резервације
се већ
примају

Ако се неко
нађе лицем у
лице с
аљаским
медведом,
сам мора да
види како ће
извући живу
главу

гласи: понесите неизоставно ке-
су за повраћање. Најмање шесто-
ро од десеторо оних који прођу овакву
обуку морају обавезно да је употребе.

Годину дана на Антарктику

Онај ко мрзи врућину и гужву на пла-
жама може да ужива у поларној хладно-
ћи и то за „сумицу” од 150.000 DEM – Дон
и Марџи Мекинтајер из Сиднеја обезбе-
диће му боравак за двоје у некој врсти
иглоа на Кејп Денисону, на Антарктику, и
то читавих годину дана. После обуке они
ће вас повести до Антарктика да ужива-
те у спартанским удобностима једног ве-
ликог контејнера. Гориво, санке, разне
дозволе и опрема урачунати су у цену.
Мекинтајереви, који су целу 1995. годину
провели у таквом контејнеру, опремиће
вас и сателитским уређајима за везу.
Али, од њих баш и нема неке велике вај-
де и не уздајте се да ће вам помоћи у слу-
чају невоље. Учесници овакве експеди-
ције морају да потпишу уговор у коме се
обавезују да неће тражити да буду спасе-
ни. – Јер, тамо нико не може да стигне у
зимским месецима. Морате да се снала-
зите сами – каже Дон Мекинтајер.

Од једног до другог пола

То је изазов: провести девет месеци
путујући са експедицијом „од пола до
пола 2000”. Дванаесторо младих људи
из разних земаља на путовању кроз 60
градова предводиће Канађанин Мартин
Вилијамс. Пре него што осване 1. јануар
2000, стићи ће на Јужни пол. – Овакво
путовање остварено је до сада само јед-
ном – каже Вилијамс. Креће се у марту
ове године. Детаљна обавештења:
www.millenniumfirst.com.

Лудовање за брзином

Ко нема стрпљења да сачека „пакет
аранжмане” за свемир може да лети и
шест

Одећа за одмор у
иглоу

руским авионом „МиГ-25” брзином од 2
маха (два пута брже од звука). Више од
3500 људи платило је за овакву пусто-
ловину америчкој агенцији „Вајлд вингс”
20.000 DEM по особи. „МиГ-25” назван и
„ракета с крилима”, начињен је за оба-
рање шпијунских авиона. Он потроши 12
тона горива док муњевито лети на висини
од 26 километара. Летови старим ти-
повима авиона као што су „МиГ-21” и
„Су-27” такође су могући, и то у ваздуш-
ној бази „Жуковски” јужно од Москве.
Лоша страна свега је што у току оваквог
лета можете да изгубите свест и да баш
ништа не видите, што би значило узалуд
потрошен новац.

Велика бела неман

За брчкање са ајкулама код Вокерс
Кеја на Бахамима раније је био обавезан
нарочити кавез, међутим, сада многи

одбацују такву заштиту – пливају у рони-
лачкој опреми и слободно додирују мор-
ске псе! „Насау центар за подводни ри-
болов” снабдева их само заштитом за
руке што им омогућава колику толику
безбедност док хране ајкуле. Јесте да
су то безазленије карипске врсте а не
велика бела ајкула, али и њима може да
падне мрак на очи ако им се, рецимо, до-
падну нечије ноге.

Ловац на награде

Тед Оливер ради као ловац на награ-
де у САД. Платите ли му 2400 DEM, и ви
можете то исто да постанете, бар на-
кратко, и ногом проваљујете врата хва-
тајући неког бегунца. Оливер руководи
Националним бироом у Такоми, држава
Вашингтон, и тврди да ће све који упла-
те путовање научити како да употребе
пиштољ с пригушивачем и сузавац, а до-
биће и црну униформу као и панцир пр-
слук. – Поклањамо књижицу у којој пи-
ше и о добрим и о лошим странама ова-
кве пустоловине – каже Оливер. А шта
то тако лоше може да вас снађе? – Па,
може неко да вас скрати за главу – од-
говара он.

Посејдонова пустоловина

Најнеобичнији одмор можда је онај
који можете да проведете под водом.

1939.

1999.

ПОЛИТИКИ
ЗАБРАВНИК

Прошлог октобра Американка Ани Вајт, пензионисана учитељица из Сомерсета, платила је чак 60.000 DEM и провела пуних 14 часова у малој подморници да би видела олупину „Титаника“. Оваква путовања тренутно су обустављена, али постоје слична. „Зеграм дипси војациз“ нуди осмодневни боравак на канадском Арктику где ће путници моћи да се спусте испод леда и виде брод „Бредалбејн“ потонуо 1853. године. „Вајлд вингс“ такође покушава да добије дозволу од ирске владе за разгледање „Лузитаније“, путничког брода од 46,326 тона који је 1912. године потопила немачка подморница.

Ледоломцем на Северни пол

Постоје, опет, организована путовања која нуде незаборавно посматрање аљаских мрких медведа и то у њиховом природном окружењу. Или, викенд-вожња сноумобилом дуж руско-финске границе што је пустоловина равна оној из филмова о Џејмсу Бонду (6000 DEM, за две особе). „Кварк Експедишн“ нуди за 28.000 DEM путовање на Северни пол, и то ледоломцем на нуклеарни погон, опловљавање Арктика (од јула до августа за 60.000 DEM) или обилазак Исланда и Гренланда■

ВЕМ

Ко не воли нудистичко скијање, нека седне на бицикл

СРЕЋА ИЗ МОРА

Нова година а двадесеттворогодишњи Ли Хедвин осећао се усамљен и несрећан. Због тога је, док су се други веселили, написао своју адресу, ставио цедуљу у боцу коју је по-

КРАЉ ПИЛУЛА

За Елвиса Прислија, некронисаног краља рокенрола, знало се да не може без таблета за спавање, за буђење, за поправљање расположења, за... Судећи по неким подацима, Елвис је само у последњој години свог живота, значи за само осам месеци, попио око 9000 разних таблета. Несигуран од детињства, спас је тражио у лековима који су га 16. августа 1977. и однели на онај свет■

Елвис Присли са мајком (снимак из 1958. године)

том добро затворио и бацио у море негде на обали Велса. Било је то пре три године. Боца је опловила читав јужни део Енглеске да би је после преваљених 3000 километара море избацило у Сасексу, тако рећи пред ноге усамљене Хетер Гамер.

Већ при првом сусрету планула је љубав. У ову, 1999. годину, ушли су заједно■

ДО КРАЈА ЖИВОТА...

Све је било спремно. На травњаку испред куће невестиних родитеља постављени столови, музичари заузимају место на подијуму, пристижу званице у свечаној одећи. Сви чекају младу и младожењу да заједно крену пут синагоге.

Одједном, као из ведре неба, спушта се хеликоптер. Из њега искачу терористи, њих 12, с маскама на лицу. Отварају ватру. Сви сем будућег младожење бацају се на земљу. Он вади пиштољ и почиње да пуца...

Напад је завршен за мање од пет минута. Сви се полако придижу осврћући се

да виде да ли је неко рањен. Није проливена ни кап крви, сви су живи и здрави, само ни трага од младожење.

Све се брзо разјаснило. Ури Хафез, неustraшиви командант специјалних јединица израелске војске, коначно је одлучио да каже судбоносно „да“. Тако је бар мислила Сара којом је требало да се ожени. Мислио је то и тридесетосмогодишњи Ури, све до последњег часа. Онда је, престрављен од помисли да ће бити „везан до краја живота“, како је касније објаснио, мобилним телефоном јавио својим друговима из јединице да сместа дођу по њега и избаве га. Да би представа била што уверљивија, није изостало ни пуцање мада су, и то се касније разјаснило, коришћени „форци“■

1939.

1999.

седам

ЖИВОТ ПИШЕ ДРАМЕ

ЈЕДАН ЈЕ У ПОМОЋ

Мариза Сендерс, саобраћајни полицајац Центра за аутопутеве америчке државе Флориде, завршавала је 25. априла 1998. године своју смену када је око десет увече у ретровизору видела велики аутомобил чије је једно предње светло жмирало као да ће се угасити. Тај аутомобил кретао се, као и патролна кола, према северу на веома прометном делу аутопута I-95 који је пресецао Мајами и као да јој је намигивао својим поквареним фаром.

Мариза, саобраћајни полицајац већ девет година, дала је возачу знак да скрене улево на зауставну траку и стане. Она се зауставила иза њега, изишла и рекла му да и он изиђе. „Шта сам урадио?“, питао ју је Вили Ричбург прилазећи. „Покварен вам је леви фар“, одговорила је Мариза проверавајући му возачку и саобраћајну дозволу.

Пошто се уверила да није знао да светло није исправно, само му је написала опомену и наплатила казну због вожње без сигурносног појаса. Возила су зујала у пет трака с њихове десне стране. Док су разговарали, нису приметили да према њима зауставном траком јури камион. Семјуел Силва, двадесетседмогодишњи возач камиона, возио је брзином од 110 километара на сат.

Вили Ричбург видео је само блесак фарова у тренутку када је камион ударио у патролна кола која су ударила у њега и Маризу а потом у његов аутомобил. Њих двоје су се сударили. Ричбург је одлетео неких шест метара и пао, а Мариза се срушила код самог полицијског аутомобила чији се резервоар с

осам

Саобраћајни полицајац Мари-
за Сендерс

горивом од ударца запалио. Ричбург је чуо како Мариза вршти.

Бежи, погинућеш!

Радни дан тридесетдвогодишњег Алекса Бјенемеа почео је тог дана у рану зору. Најпре је урадио задатке за колеџ на коме је учио информатику, а онда је отишао на посао. Нешто пре десет увече, сасвим исцрпљен, сео је у аутомобил и кренуо кући. Био је досељеник са Хаитија и своју жену и децу могао је да доведе у Сједињене Америчке Државе тек када у банци буде имао довољно новца као доказ да им је обезбедио издржавање.

О томе је размишљао возећи се аутопутем I-95. Из мисли га је тргла хука. У том часу угледао је поред пута ватру чији су пламенови досезали до врхова електричних стубова. На том делу пута саобраћај се због пожара одвијао веома споро.

Алекс је видео да се догодио неки велики судар. Крш слупаних возила ли-

1939.

Камион је брзином од 110 километара на сат ударио у полицијска кола која су треснула у путнички аутомобил. Гомила поломљеног метала зачас је букнула. У пламену су се налазили два човека и две жене, а са стране гомила посматрача

Алекс Бјенеме

чио је на апстрактну скулптуру од метала испреплетаног на најнеобичнији начин.

Кроз ватру и дим Алекс Бјенеме видео је жену у униформи како лежи испод онога што је остало од патролних кола. Ногавице њених панталона биле су у пламену. Искочио је из свог аутомобила, зграбио контејнер с петнаест литара воде који је купио нешто раније, натопио водом своју јакну и појурио према Маризи Сендерс.

Из гомиле су се зачули повици: „Не иди тамо!

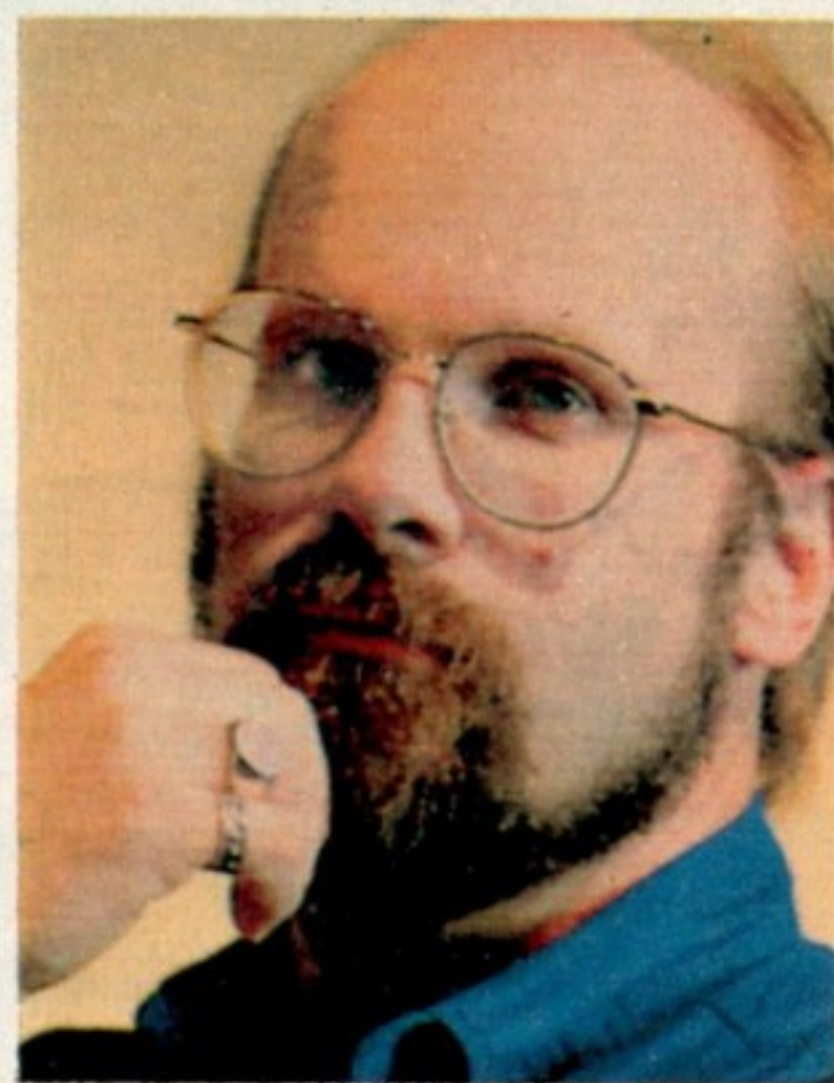
Експлодираће резервоар!“ „Морам да јој помогнем“, викао је Бјенеме

1999.

згранут што се нико не миче и не покушава да спасе жену која гори. „Да ли си полудео? Бежи одатле, погинућеш!“, и даље су му довикивали из гомиле.

Неког има и у камиону

Бјенеме је улетео у пламен, бацио се поред Маризе и својом мокром јакном почео да гаси њено запаљено одело. Није сам могао да је

Дејв Томас

подигне и изнесе, па ју је полако, мало-помало, вукао све даље од аутомобила чујећи се што им нико не прикаче у помоћ.

Ватра која је сагорела полицијска кола пренела се на

ПОЛИТИЧКИ
ЗАЈАВНИК

ПРИТЕКАО

предњи део камиона крчећи себи пут у унутрашњост хаубе. Било је само питање тренутка када ће резервоар с горивом експлодирати. Уто се зачуо глас: „Неко гори у камиону!”

Бјенеме је подигао главу и у кабини камиона на седишту до возачевог угледао жену. Схватио је да њој треба хитно да помогне, оставио је Маризу Сендерс надајући се да је ватра неће захватити бар неколико минута и полетео према десној страни камиона.

Пламенови су му пржили кожу и косу и дим улазио у очи тако да је једва разазнао да у кабини седи жена двадесетих година и не миче се. Била је то Марија Турас. Седела је затворених очију, а низ лице јој је цурила крв. И возач је још увек седео за воланом.

Како Бјенеме није успео да отвори десна врата камиона, почео је голим песницама да удара у прозор. Стакло је пуко, али се није расуло. Наставио је да удара не обраћајући пажњу на бол. Прозор је, најзад, попустио и он је стакло извадио из рама у једном комаду.

Увукао је руку, широм

отворио врата, дограбио младу, мршаву жену и однео је подаље од камиона, на сигурно место. Затим се поново вратио до десне стране камиона да извуче и возача. Није примето да на ивици аутопута лежи још један човек, Вили Ричбург.

Пијани возач

Семјуела Силву, возача камиона, Бјенеме није могао да узме у руке и однесе. „Искачи, експлодираће!”, узалуд му је довикивао. Силва се клатио на свом седишту и није му ни падало на ум да пређе удесно и изиђе из камиона.

Бјенеме је брзо скинуо каиш са својих панталона и један крај добацио Силви. „Држи чврсто, извући ћу те!”, викнуо му је. Силва је, као да се полако освешћује, узео каиш, и Бјенеме га је повукао преко седишта и извукао напоље.

Док га је прихватао, осетио је смрад алкохола. „Дали си пио?”, упитао га је згрожено и Силва је одговорио да јесте. Бјенемеу се смучило. Одмах је схватио да је тај човек крив за судар, али је и за његов живот осећао одговорност и помо-

гао му је да оде до места где је без свести лежала његова сапутница Марија Турас.

Лисице на рукама

Четрдесетогодишњи Дејв Томас зауставио је свој стари аутомобил чим је угледао ватру. Видео је обресе неког ко је беспомоћно лежао на земљи. Одмах је изишао из кола и појурио према олупини аутомобила који је горео. Када се приближио, разазнао је да је жена која лежи саобраћајни полицајац и да јој пламенови поигравају по ногама и једној руци.

Дејв Томас јој је брзо пришао и готово се сударио с Бјенемеом који је пристигао с друге стране. Томас је ухватио Маризу за леву ногу и руку, Бјенеме за десну ногу и руку и тако су је заједно пренели далеко од возила у пламену. Док је Бјенеме намештао Маризу, Томас је видео младог човека исцепане одеће како посрће посред аутопута.

После неколико корака младић је пао и почео да пузи на све четири не обазирјући се на саобраћај. Возачи су трубили и љутито му довикивали да се склони с

пута. Схвативши да то мора бити возач других запаљених кола, Томас је потрчао, стигао га и довео до зауставне траке. То је био Вили Ричбург који се целим телом тресао и, очигледно, био у тешком шоку.

Сирене и светла која су се палила и гасила означили су долазак полиције и кола хитне помоћи. Марија Сендерс, Марија Турас и Вили Ричбург превезени су у болницу. Возачу камиона Семјуелу Силви ставили су лисице на руке и одвели га у притвор.

Марија Сендерс задобила је тешке опекотине на више од 30 одсто тела и провела је месеце у несвесном и полусвесном стању. Сада је на посебној терапији и рехабилитацији и не осећа се лоше.

Марија Турас повредила је кичму, ребра и ножни чланак.

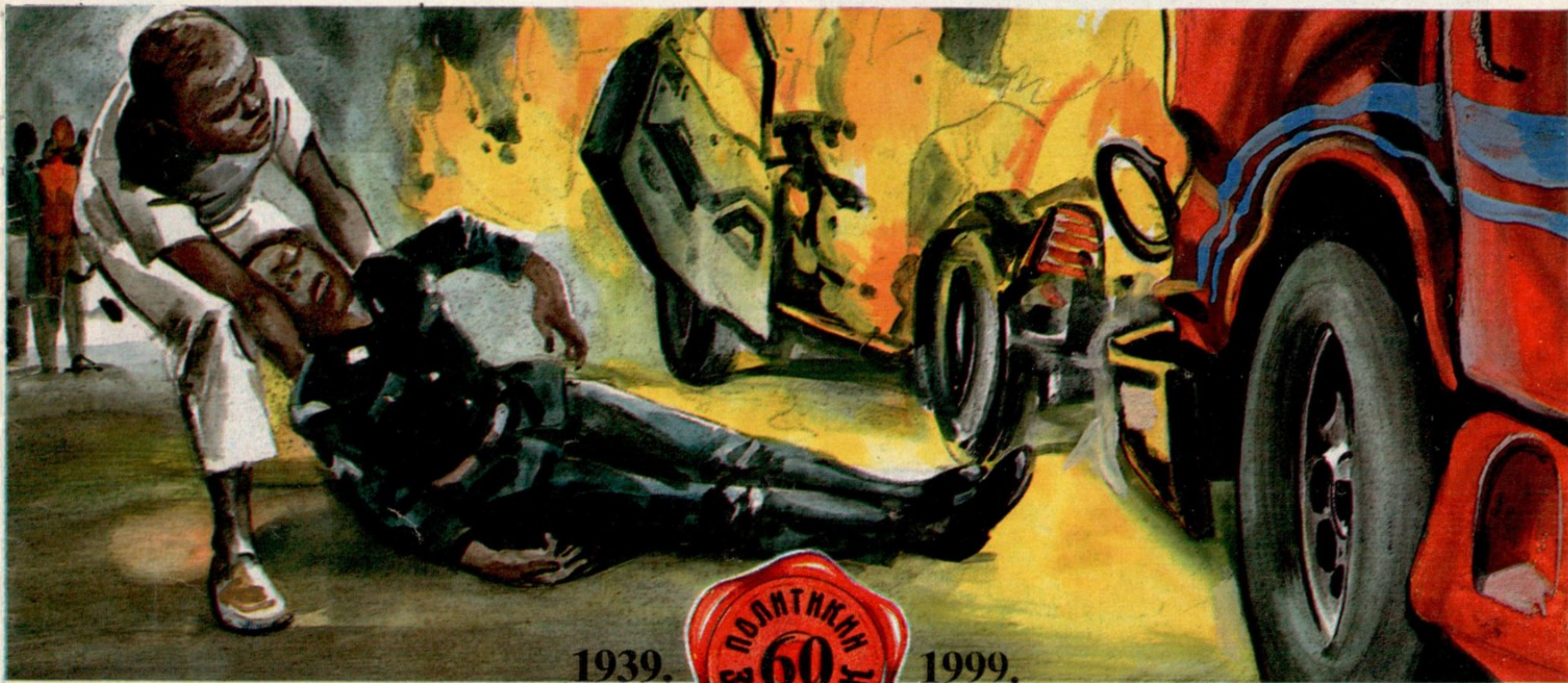
Вили Ричбург прошао је с лакшим повредама и одмах је отпуштен кући.

Семјуел Силва оптужен је за вожњу под утицајем алкохола, за наношење тешких телесних повреда и за вожњу без дозволе која му је била одузета. Очекује га до 14 година затвора. На суду је изјавио да није крив.

Алекс Бјенеме и даље чека да америчка амбасада у Порт-о-Пренсу на Хаитију његовој породици изда дозволу за усељење у Америку. Новац за њихово издржавање још није успео да уштеди.

Б. Д.

Илустровао Брана Јовановић

1939.

1999.

DICK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

„ЗАБАВНИКОВ“ ВРЕМЕПЛОВ

ДАЈЕМ КРАЉЕВСТВО ЗА ТЕТКУ!

Има једна радознала Ана која и доручак и ручак залива причама из новине „за све од 7 до 107“, а уместо вечере сањари да се у времеплову отисне у прошлост. Да, рецимо, упита Ричарда III приличи ли једном краљу да краљевство понуди за коња, па нек је и живот у питању, али и да, ако треба, на колена падне пред рођеном баком и замоли је да својој Анчици роди бар једну тетку. Јер, Анина мајка је јединица, отац јединац, а какав ти је то живот без тетке која ти бар једном месечно не тутне у џеп неку парицу или не купи неку крпицу.

Али, времеплов је отперјао као комета и никако да се заустави, а Ана је већ доста и друштва лепе Јелене, и Париса, и витезова Округлог стола! Загубила се међу њима и све би дала да се врати у своје време.

У мору лица која видите **НАЋИТЕ АНУ**, а ако имате око соколово, видећете и: два истоветна портрета; необојено лице; лице окренуто наопако; празан рам; рам са два портрета; рам који не додирује ниједан други; један округао рам; лице виђено отпозади; кључ; Аниног пса...

Ја сам Ана

1939.

1999.

ПЛАНЕТА ЗАБАВНИК

(други део)

Свака од 206 костију, колико их има у нашем телу, повезана је с неким другом. Само једна није: језична кост у облику потковице, смештена у задњем делу гркљана, у углу који кост затвара са дном уста.

НЕПОЗНАТО

Најјачи мишић у човечјем телу је језик. То је, такође, једини мишић који је причвршћен само на једном свом крају.

„Рупице“ на образима, понекад једини шарм неких особа, у ствари су последица једне анатомске грешке: неправилног развоја ткива које повезује кости и кожу.

Stapedius, најмањи мишић у људском организму, налази се у уху и дугачак је свега 2 милиметра.

Према једном истраживању Америчког удружења за срце, само 7 одсто нудиста пати од повишеног крвног

притиска, према 17 одсто у осталим популацијама које се голе купају само у свом купатилу.

Хлороводонична киселина у човековим органима за варење

Људско тело састављено је од 50.000 милијарди ћелија, а претежно су толико ситне да би на хиљаде њих састављене стале у врх чиоде. У њима има довољно графита да се направи 9.000 оловака и воде да се напуни канта од 7,56 литара.

толико је јака да је у стању да с лакоћом направи рупу не само у марамици већ у било ком делу аутомобилског мотора.

Зуби данашњег човека двоструко су мањи него код наших праисторијских предака. Пре 100.000 годи-

А) СВАКИ ПЕТИ ЧОВЕК ЈЕ БЕЛАВ.
Б) ОВДЕ ИХ ЈЕ ПЕТ, АЛИ НЕМА БЕЛАВОГ.

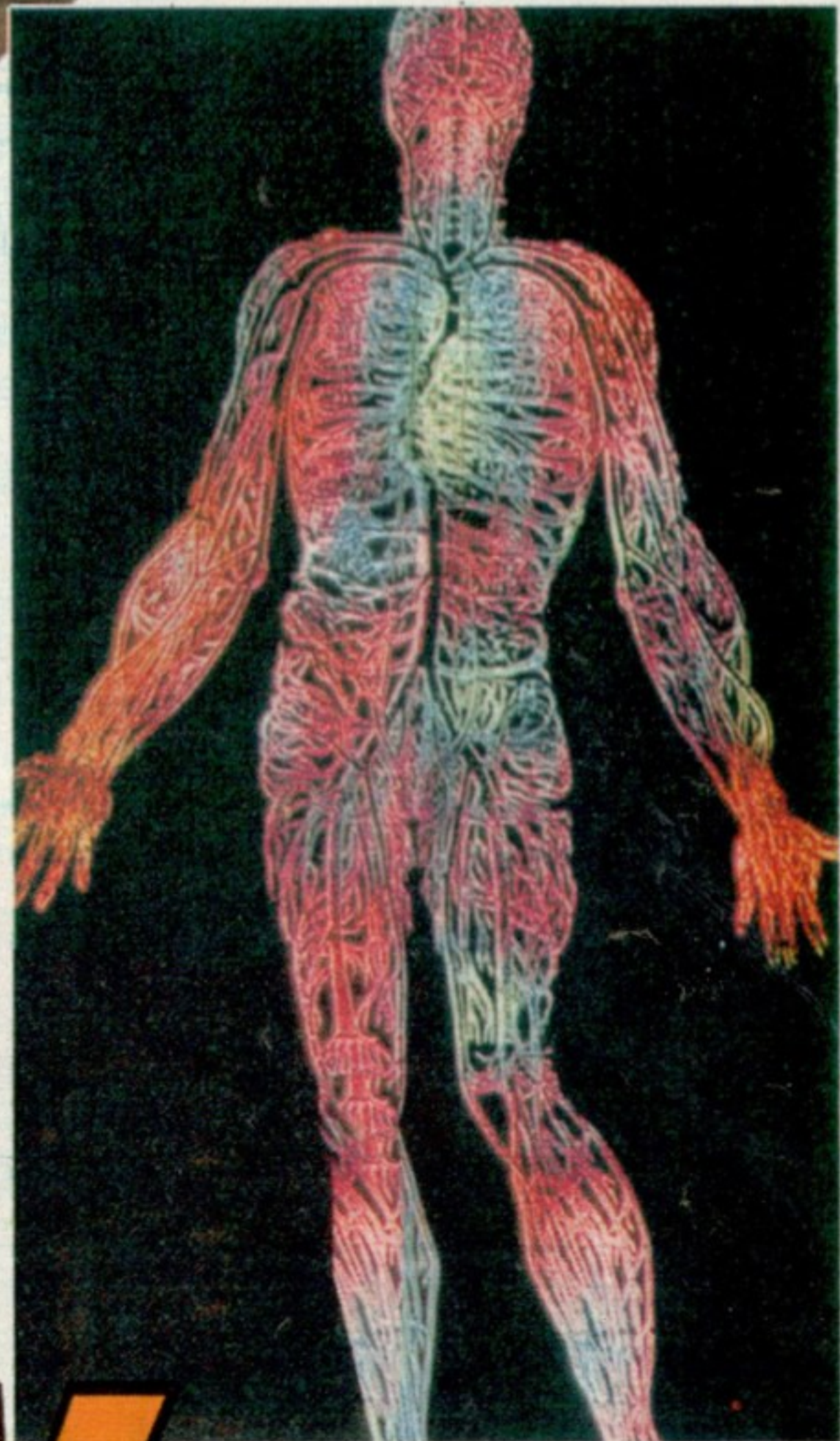
дванаест

1939.

1999.

Кад би се све артерије, вене и капилари из тела одраслог човека саставили, добила би се трака дугачка 80.000 километара или два и по обима Земљине кугле.

ЉУДСКОМ ТЕЛУ

на прачовек је морао зубима да кида живо сирово месо.

Одрастао човек осредње дебљине има довољно сала да се од њега направе 24 велика сапуна и довољно сумпора да побије све буве на једном псу.

Одрастао човек удахне око 22.000 пута на дан, што значи да унесе 11.000 литара ваздуха. За цео живот то износи више од 144 милиона литара ваздуха. При сваком удисају плућа одраслог човека пренесу пола литра ваздуха, али њихов капацитет је много већи, у просеку 4 литра.

Сваки пети мушкарац оћелави до 30. године. Тројица од петорице постепено губе косу између 30. и 60. године. А пречник сваке власи смањује се за око 15 одсто између 50. и 70. година.

Лудска крв састављена је отприлике од око 83 одсто воде.

Ногe могу да излуче четврт литра зноја дневно јер табани садрже више знојних ћелија него сви остали делови тела заједно.

тринаест

1939.

1999.

Шампиони у узимању хране, житељи Америке имају необичну мешавину добрих и лоших навика: они, на пример, сваког минута поједу 20.000 сендвича с бутером од кикирикија, а на лицу годишње потроше 25 милијарди долара. Сликowitz приказано: сваког дана прогута се једна пица површине 36 хектара. Да би се некако „извадили“ због ове не претерано здраве хране, Американци сваке године „позобљу“ витамина за две милијарде долара.

„Једемо да бисмо живели, а не живимо да бисмо јели“, казао је Молијер. Друкчије мисле неки славни кувари који тврде да треба добро да познајемо гастрономију да бисмо увећали задовољство које нам је од природе већ дато. Без обзира на то какав је ваш став према храни, треба знати одабрати „иће и пиће“. Ево неколико савета.

Шта јести, Шта пити?

Оговарано пиво

Појавило се само мало касније од човека: пивски квасац користио се да хлеб нарасте, а само пиво је, без сумње, најстарије алкохолно пиће. У Месопотамији се правило од јечменог слада и било омиљено још пре 8000 година, а Сумери су чак имали своју богињу алкохолних пића која се звала Нинкаси. Супротно раширеном мишљењу, **пиво не гоји**. Садржи мало шећера и сиромашно је липидима (мастима). Истина, богато је глицидима (шећерима), али има мање калорија него многа пића. Садржи и неопходне ми-

1939.

1999.

нерале (калијум, магнезијум), у значајним количинама, као и бројне витамини

четрнаест

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

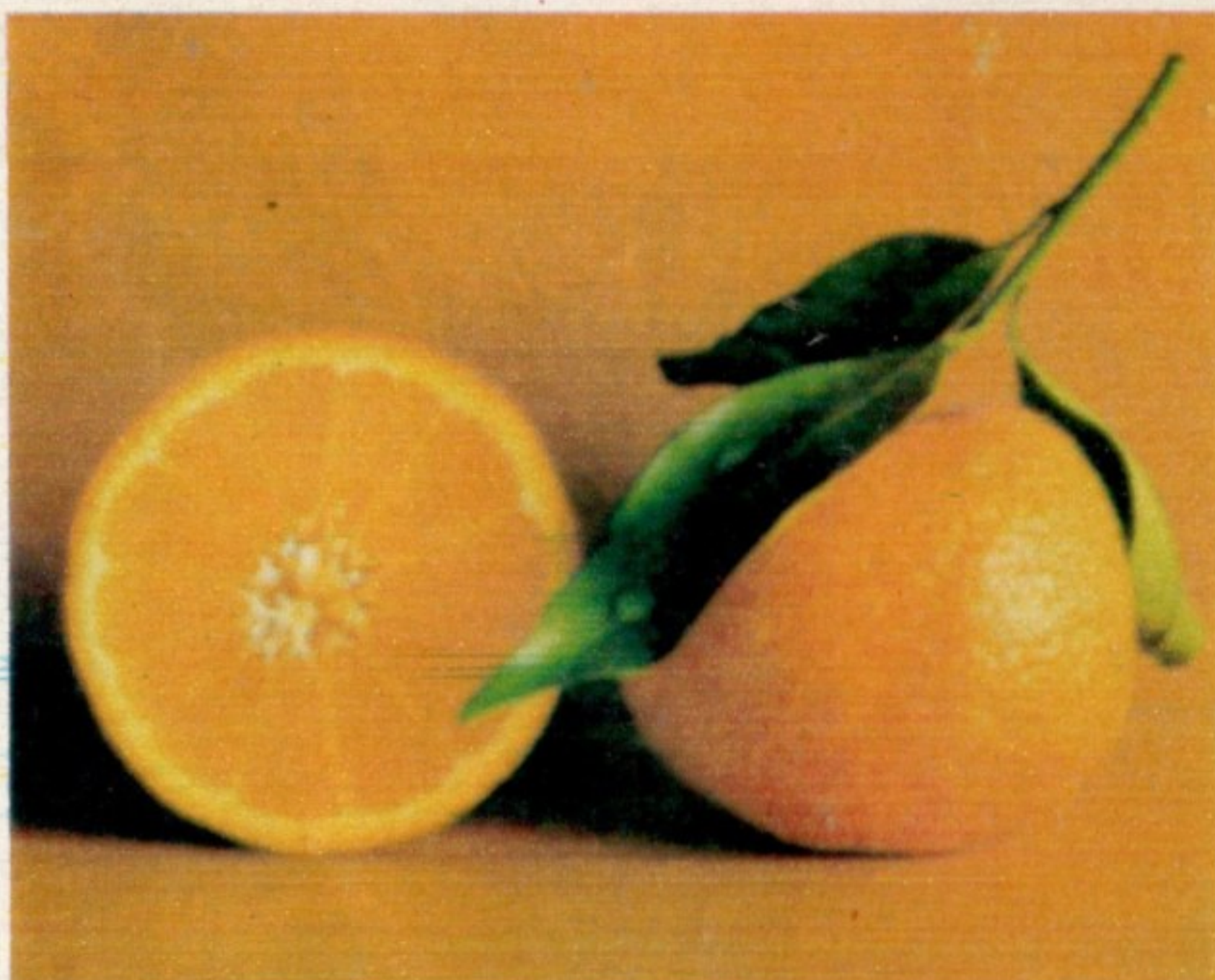
не, нарочито оне из групе В. Један од састојака јечма и слада бета-глицан, који се налази у пиву, чак поспешује лучење млека код дојиља. Данас се пиво пије на свим континентима. Међу највеће пивопије спадају Немци. Сваки од њих попије, у просеку, **143,6 литара пива годишње**. У Минхену, престоници пива, постоји пивница у којој може да седне 5.500 гостију, а послужи се 100.000 кригли пива дневно.

Потрошачка друштва

Стари Римљани нису се либили да за своје свечаности приреде папагаје, фламинге, паунове, голубове, косове, славује и друге дивље птице које су за њих биле уобичајена храна. На високој цени била је пашета направљена искључиво од **птичјих језика**.

Да би заштитио римску трговину, цар Домицијан одлучио је 89. године наше ере да се **почупа сва винова лоза** у Галији. Тек 281. године други римски цар, Проб, вратио је Галима право да гаје винову лозу. Данас Француска извози вина и других алкохолних пића у вредности од око 40 милијарди франака, а купци су: на првом месту први сусед – Британија,

Једите поморанџе! Витамин С, без кога организам не може, игра и улогу заштитника полних ћелија мушкараца.

Треба јести

Један једини кромпир задовољава половину количине витамина С неопходне одраслој особи.

Уметност постављања стола

Прве **виљушке** појавиле су се код чувене породице Медичи у Фиренци, а потом су, постепено, почеле да се користе у целој Европи и освојиле је до краја 15. века. Иако су на дворовима наших краљева пре доласка Турака били познати и тањира и виљушке, они ће широко бити прихваћени тек одласком Турака у прошлом веку.

Врхови **ножева** који су се у Француској користили при званичним ручковима заобљени су 1669. године на захтев кардинала Ришељеа. Он је предузео ову меру да би одлучио званице од навике да ножеве користе као **чачкалице** и, што је још важније, спречио убиства која су се дешавала за трпезом.

ТРЕБА ЗНАТИ

Од око пет милијарди становника Земље отприлике једна милијарда пати од неисхрањености. Сваког дана 40.000 беба умире од глади или болести које изазива лоша исхрана.

У БОГАТИМ ЗЕМЉАМА УМИРЕ СЕ ОД ЖДРАЊА.

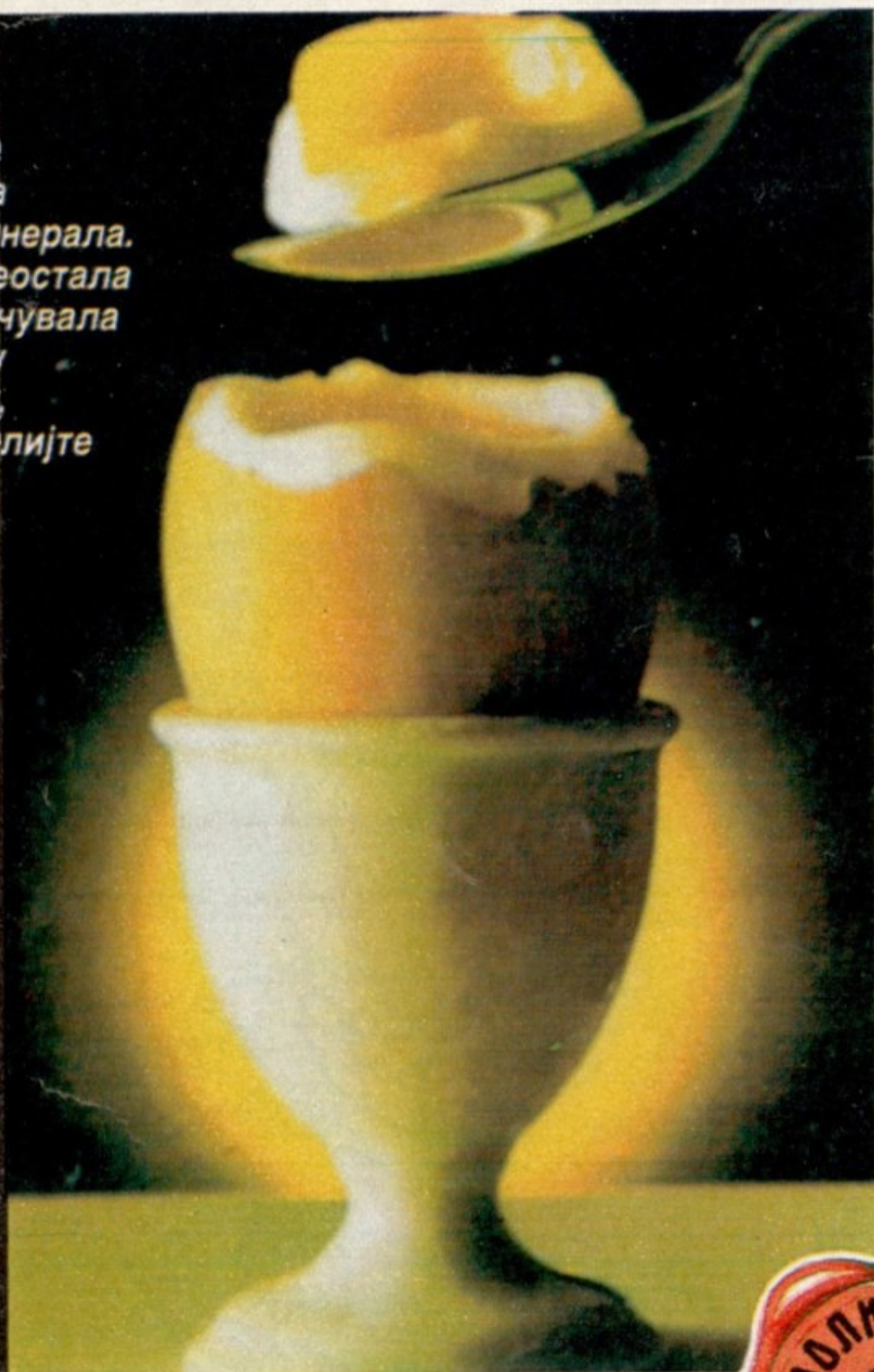
У СИРОМАШНИМ ЗЕМЉАМА УМИРЕ СЕ ОД ГЛАДИ.

Пистаћи су свакако најхранљивији од свег коштуњавог воћа. Они садрже и највећи проценат калијума и гвожђа.

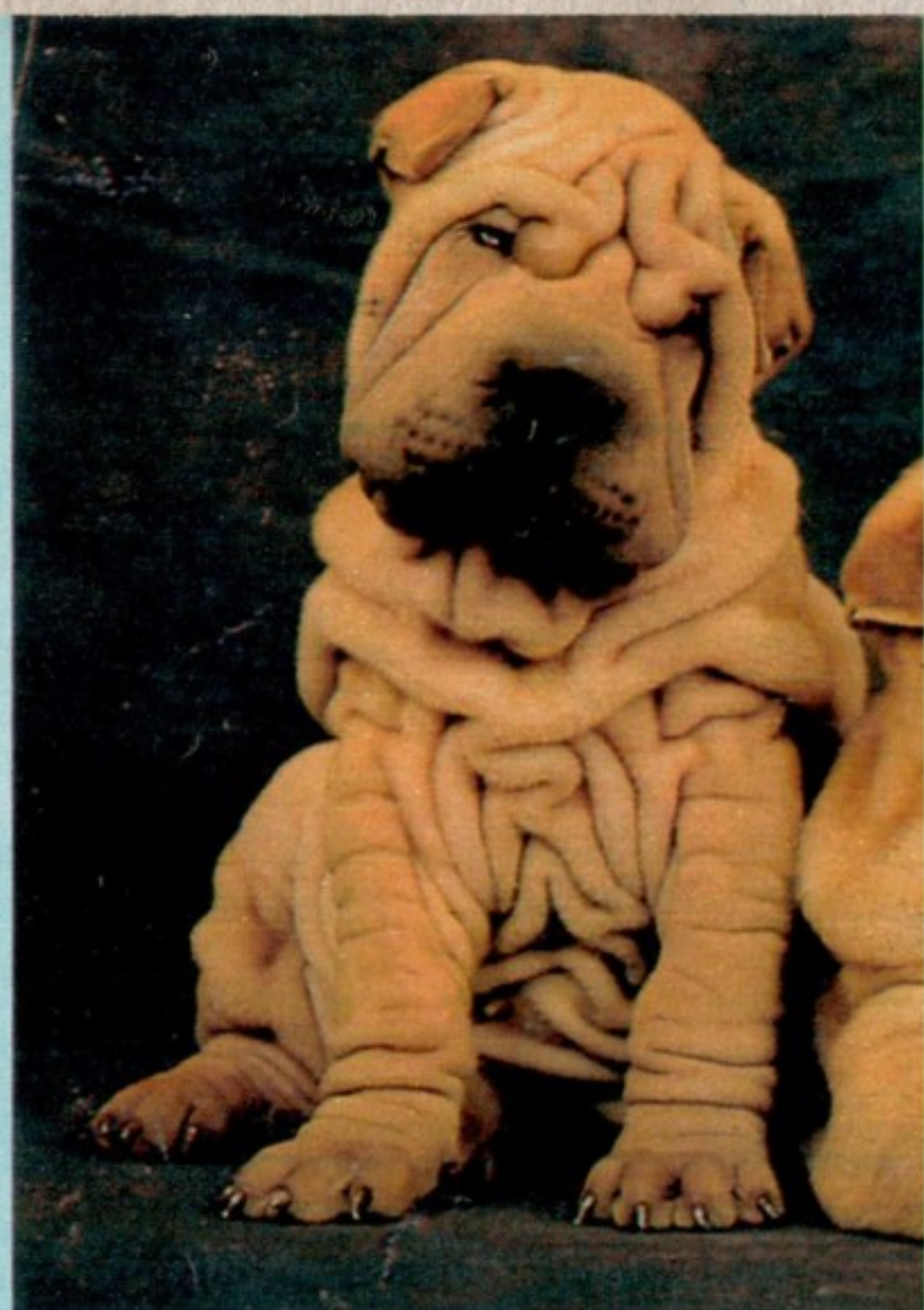
Витамина К, који је основа природног згрушавања крви, има у махунастом поврћу и свињској цигерици.

Јаја садрже 13 витамина и четири минерала. Да би се преостала жуманца сачувала више дана у фрижидеру, само их прелијте водом...

1939. 60 1999.

Да су паметнији, јесу...
Животиње које деле
живот с човеком имају
удобност и сигурност.
Живети с господаром
веома је згодно: у свету то
значи возити се колима,
имати своје играчке,
излазити на вечеру
у ресторане...
Просто да се човек
понекад упита: ко је ту
кога, у ствари,
припитомио?

кућни љубимци

Лудовање за кућним љубимцима новијег је датума. У старом Египту мумифицирали су, поред мачака, и мишеве пре но што би их ставили у заједничку

гробницу – све да би мачка на другом свету имала своју омиљену храну.

1939.

1999.

Данас
готово
свако
друго
домаћинство
у Европи
има најмање
једног
кућног
љубимца.

У САД је
однос
између
најпопуларнијих

достигнута је у
седмици
између 14.
и 20. јануара
1992. године
кад су амерички
цариници
забележили
увоз
60.000
кућних
љубимаца,
укључујући
змије
и ретке
егзотичне
птице.

ТРЕБА ДА ЗНАТЕ

- Немачки овчар (вучјак) најраспрострањенији је пас на свету.
- Чивава је најмањи пас на свету: може бити тежак испод 500 грама.
- Најређа мачка је црвена персијска.
- Куна боље лови мишеве него мачка.

на топ-листи
врло
изједначен:
22 одсто
Американаца
држи мачку,
21 одсто пса,
што значи
укупно
107 милиона
четвороножаца!
Најомиљеније
псеће расе
у САД су,
баш овим
редом:
лабрадор,
ротвајлер,
кокер, немачки
овчар
и пудлица.
Најомиљенији
љубимци су
врло будни
стражари: сваке
године
3000 поштара
буде уједено
на дужности.
Рибе и птице
чине групу
од 32 милиона
примерака,
а рекордна
тачка 300
обожавања

Израчу-
нато

је да су
Американци
у 1991. години
на своје
кућне
љубимце
укупно
потрошили
18 милијарди
долара
(што чини
10 одсто
буџета
Француске
државе за 1986).
Заједничко
северноамери-
чко тржиште
АЛЕНА
није успело
да
усагласи
ставове тако
да за дан
Св. Антона
само
у
Мексико,
украшене
цвећем
и машницама,
животиње
присуствују
миси
у
црквама.

седамнаест

1939.

1999.

ОД НАЈМАЊЕГ...

Гајите остриге: у једној мушули нађен је бисер Алах, највећи икад нађен у свету, тежак готово пола килограма.

Најдужу трудноћу има женка гуштера саламандера. Црној врсти у Алпима потребно је 1160 дана до порођаја. Те мељно урађен посао!

Французи су израчунали да сви заједно, колико их тренутно има у овој земљи, теже три милиона тона. А испод њихових ногу живи 100 до 200 милиона тона глиста, просечно тона по хектару. Кишне глисте, наиме, чине 80 одсто тежине укупног животињског света и основну масу беланчевина у ланцу исхране на нашој планети. (Успут, највећа глиста која је икад нађена била је дугачка 6,7 метара.)

Вергилије је, изгледа, био врло лукав. Овај римски песник упри-

Ово је најбржи пас свих времена јер је за 26 сати направио 17 кругова око Земље. Белка је, у ствари, први пас који је путовао вавасионским бродом „Спутњик” – Руси су га лансирани у космос 1960. године и вратио се жив из вавасионе.

лично је с великом помпом сахрану за једну муву. Закони тог времена предвиђали су, наиме, да земљиште које служи као гробље буде изузето од пореза. Тако је Вергилије био поштеђен земљишне таксе за читав парк који је окруживао његову кућу

осамнаест

1939.

1999.

НАСТАВАК НА 43. СТРАНИ

Најмањи а истовремено и највиши био је Адам Рајнер, Аустријанац који је умро 1931. године. До 21. је био патуљастог раста (1,18 метара) кад је изненада почео прекомерно да расте. Његово напредовање увис трајало је 11 година, а за то време био је прикован за постељу. Кад је умро, био је висок 2,18 метара.

Бува је свакако најбоље опремљена животиња за размножавање: на дужину њеног, заправо његовог, репродуктивног органа отпада 1/4 укупне тежине (не рачунајући још два помоћна мушка полна органа). Израчунајте сами величину органа ако знате да бува скаче удаљ 600 пута више од своје тежине, или 44 cm...

Џон Брауер Микок тежио је само 360 kg кад је 1983. године умро. Две године дијете помогле су му да смрша 272 kg.

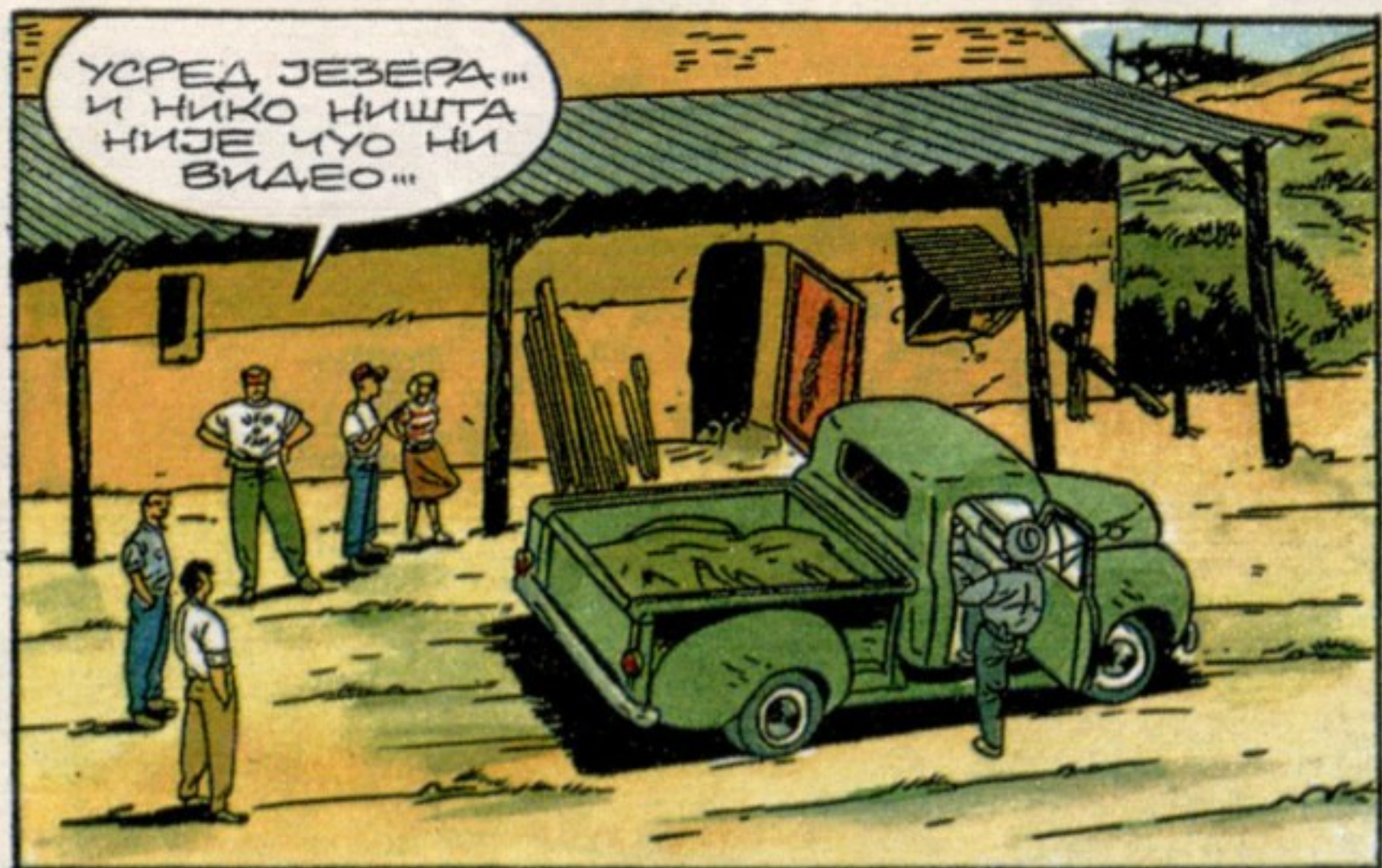
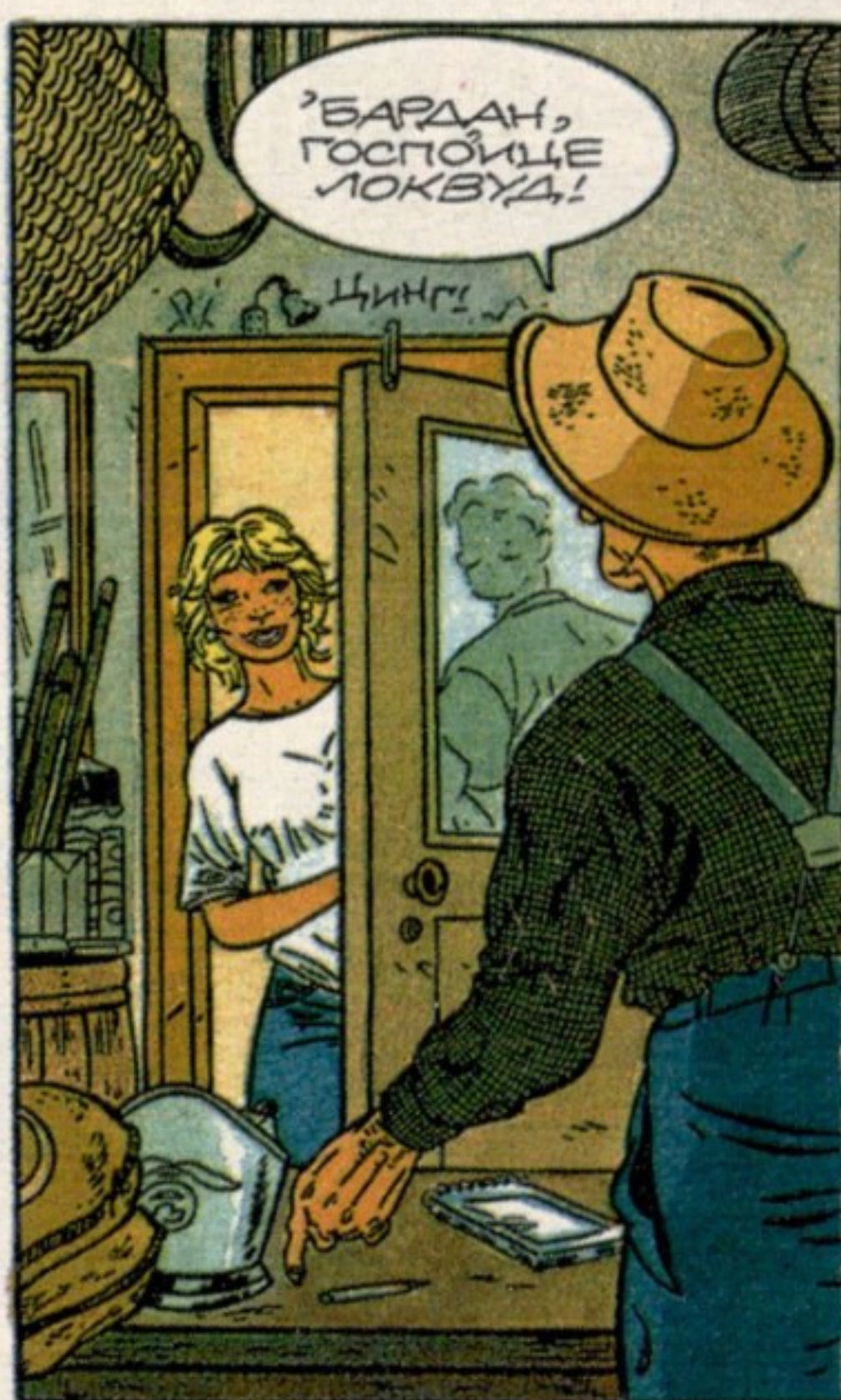
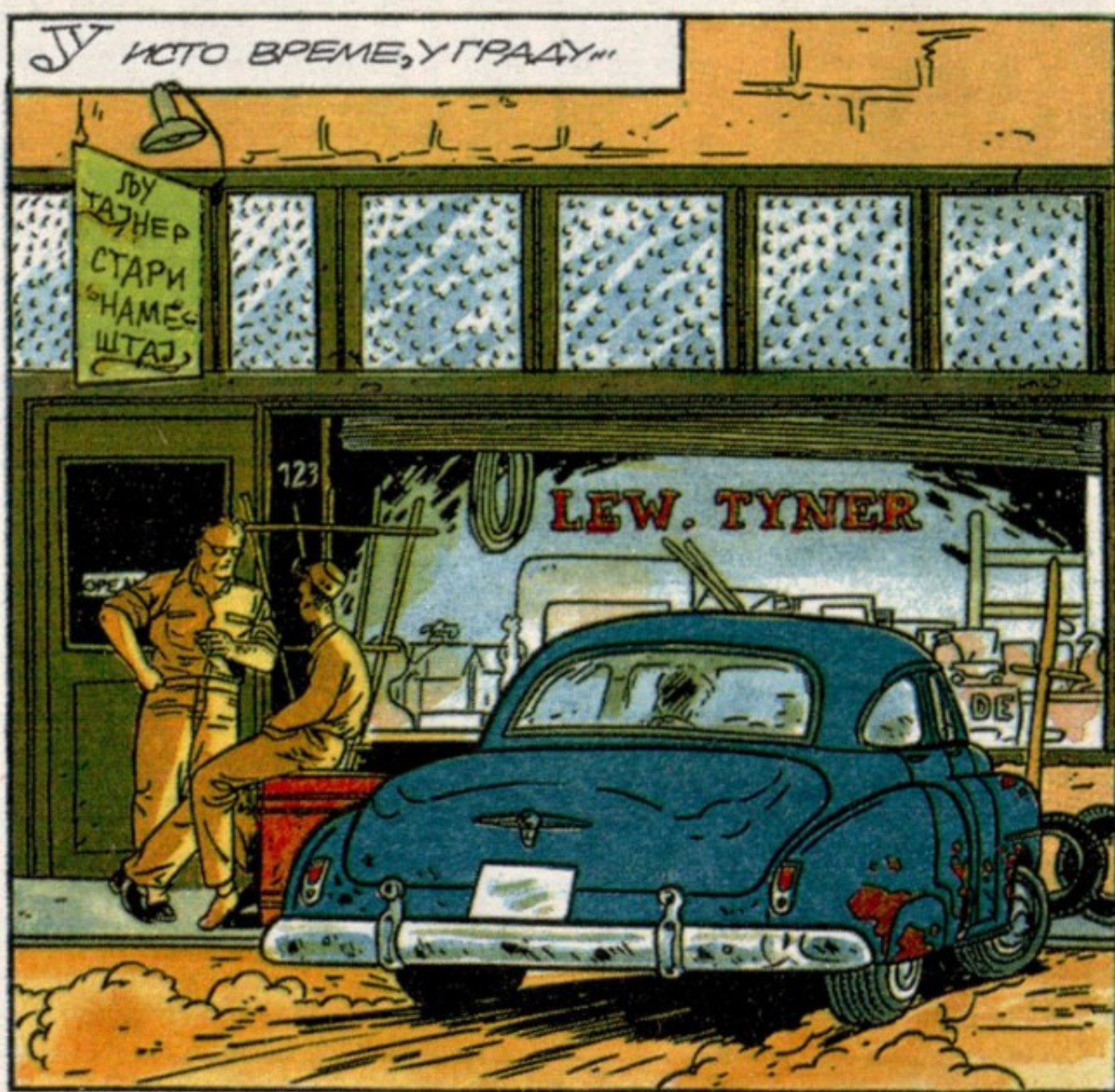

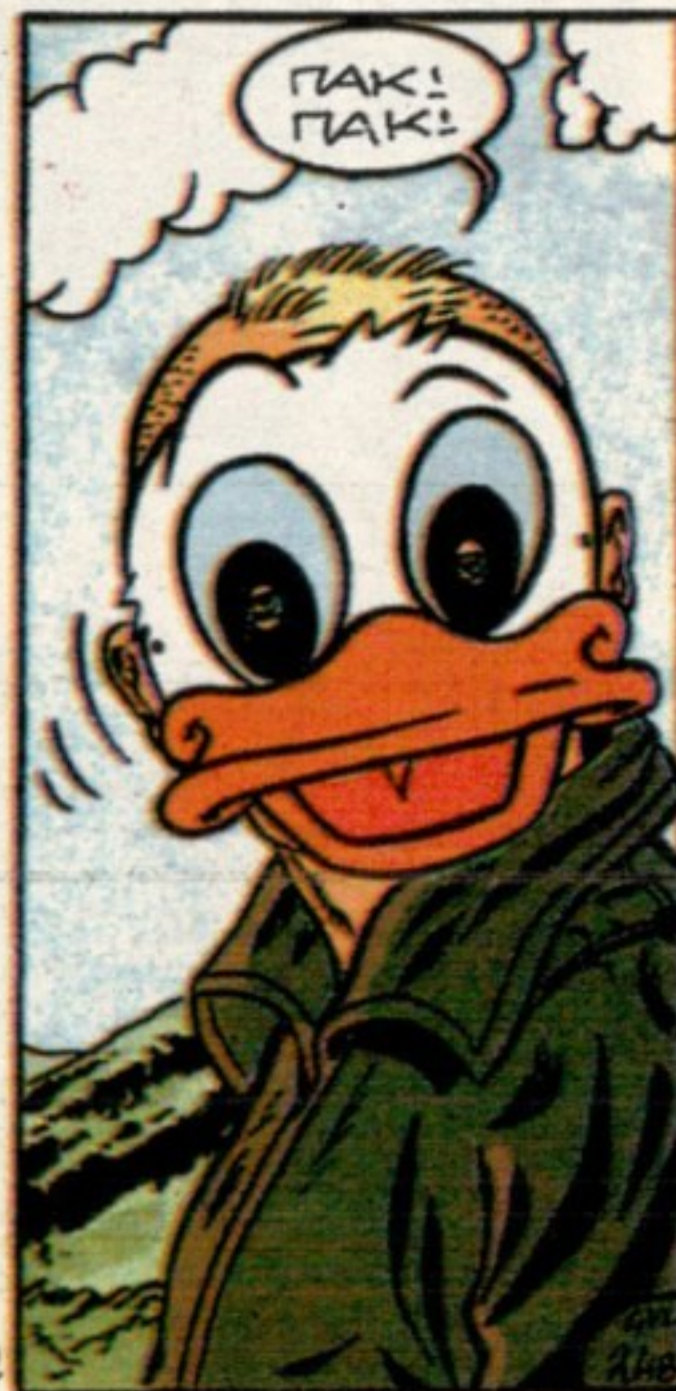
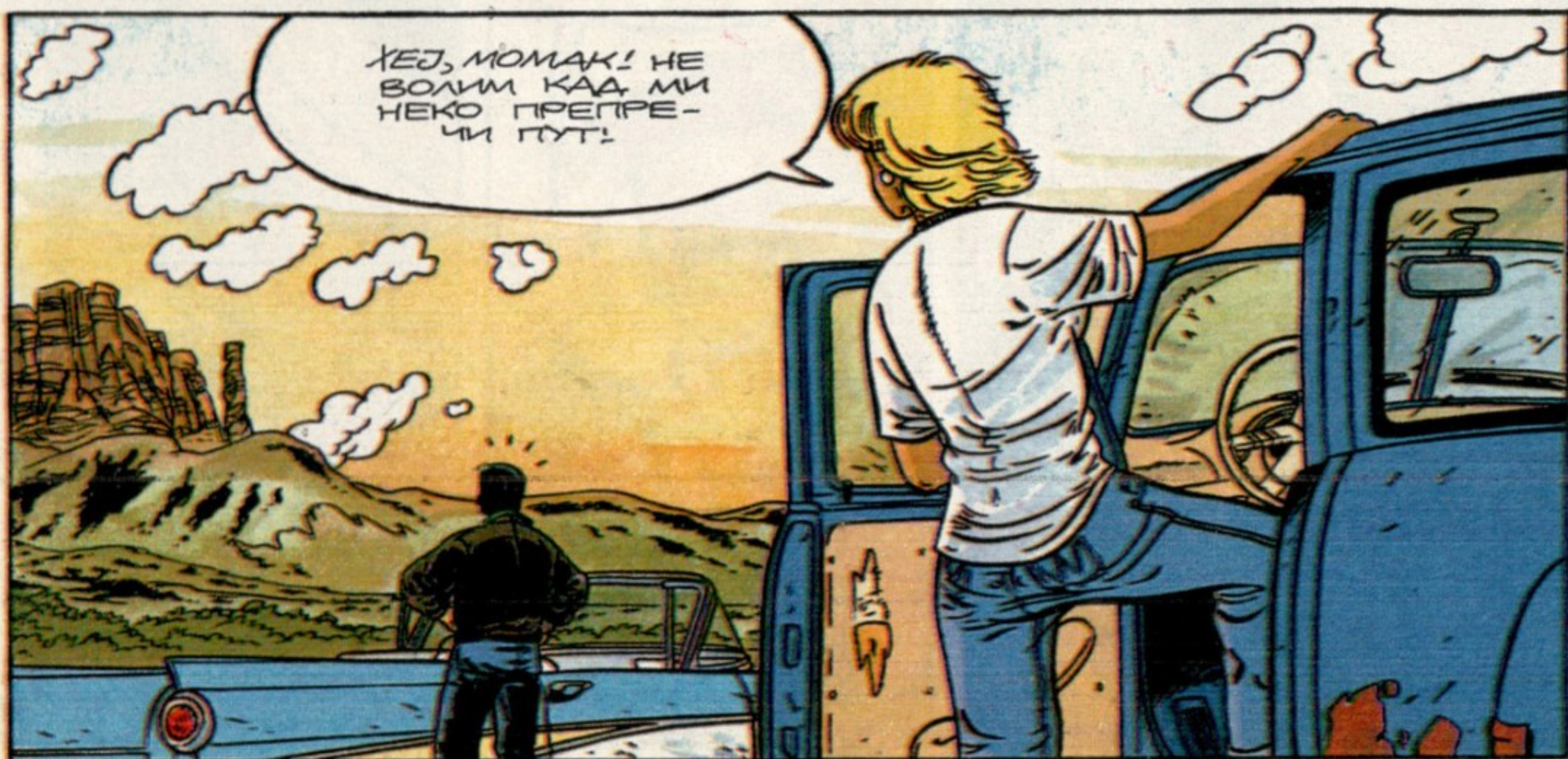
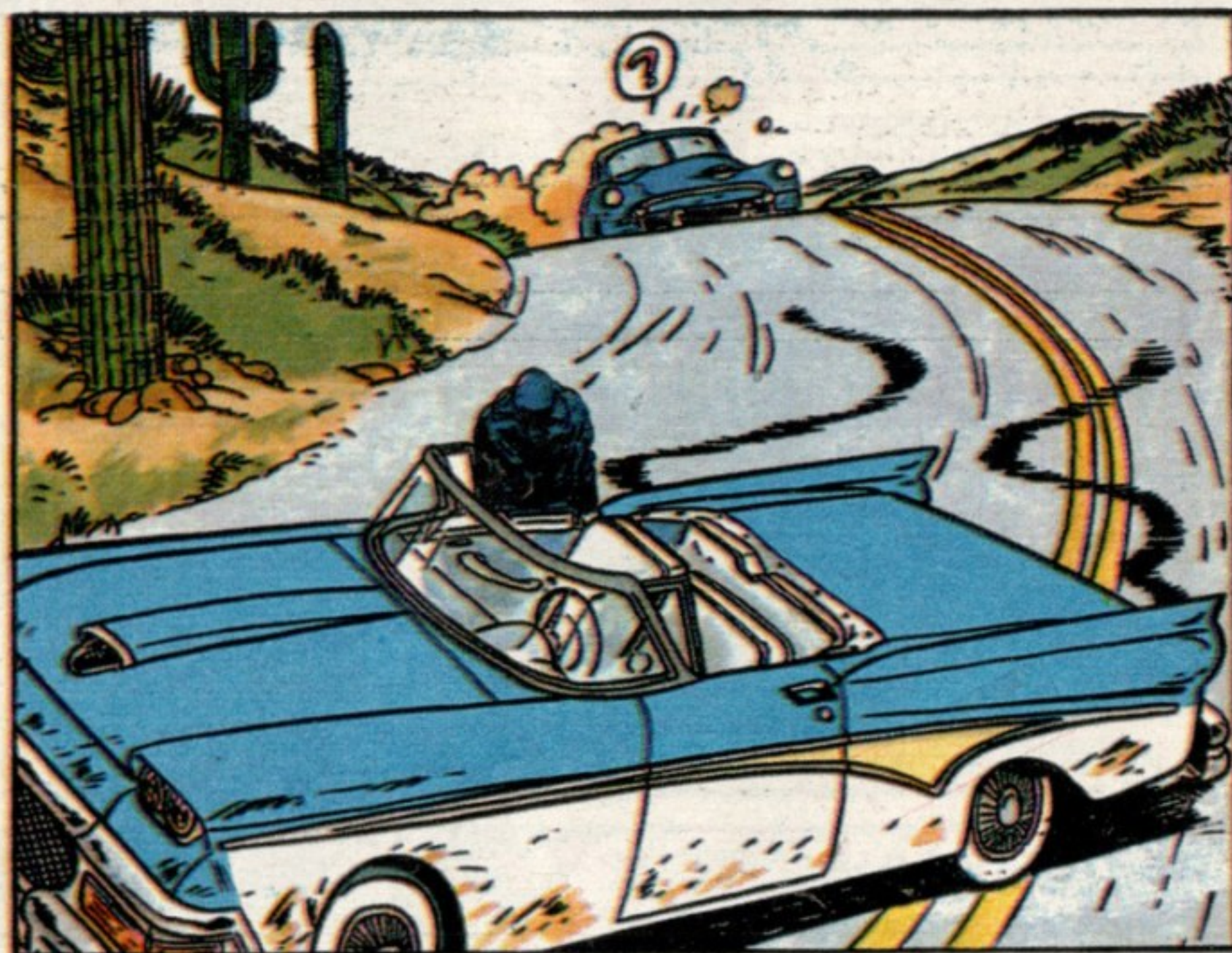
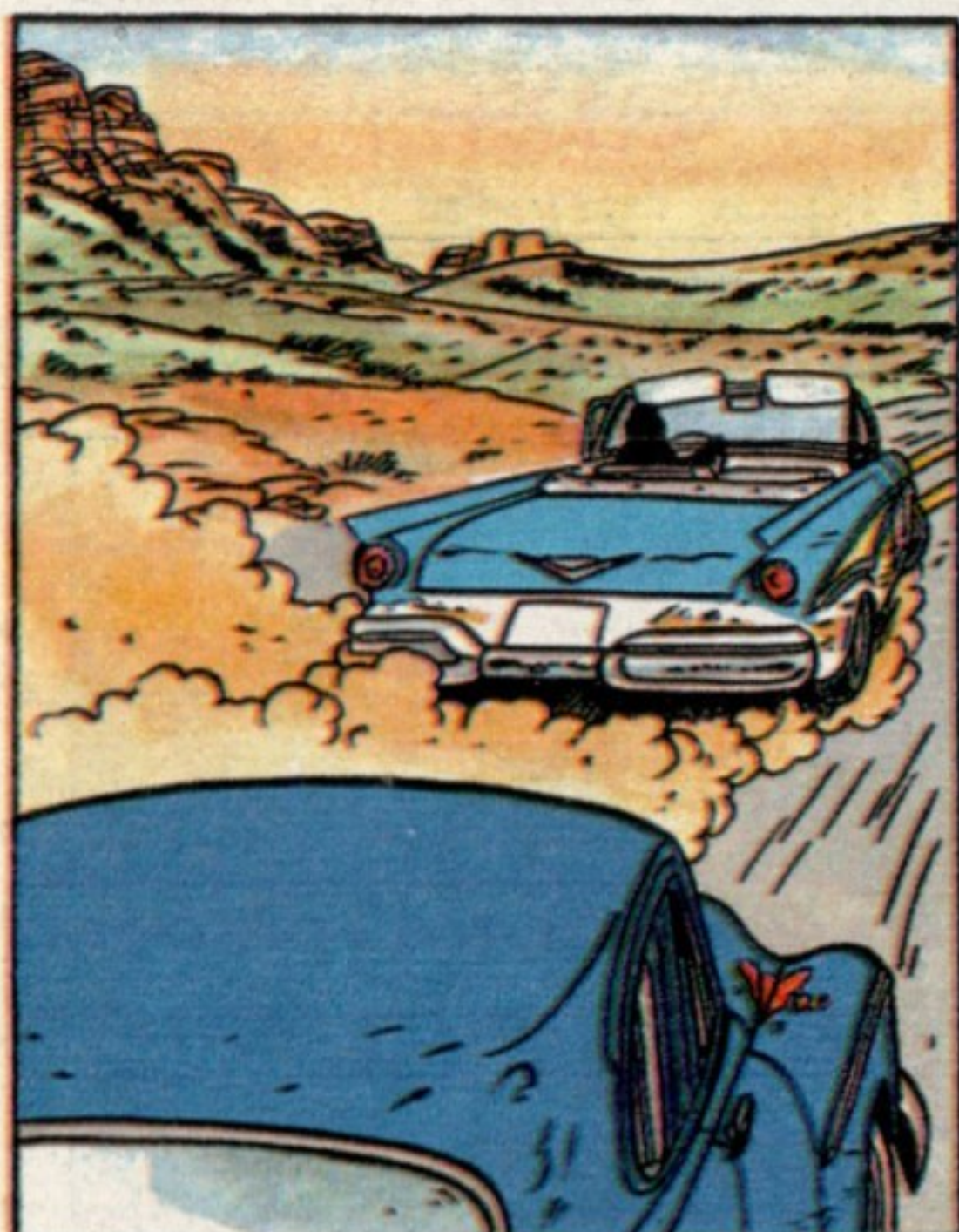
ПУСТОЛОВИНЕ
ЛУА СМОГА

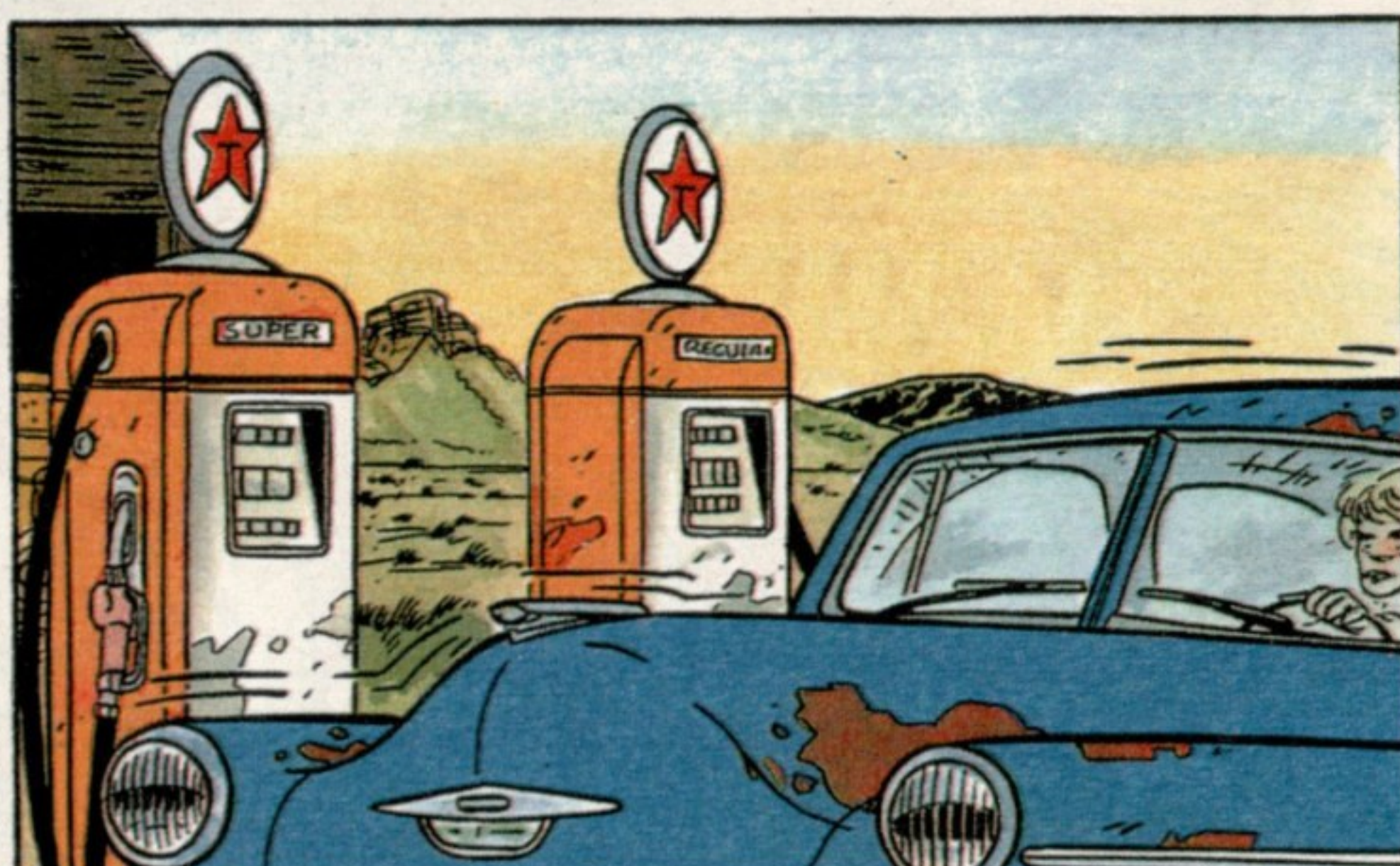
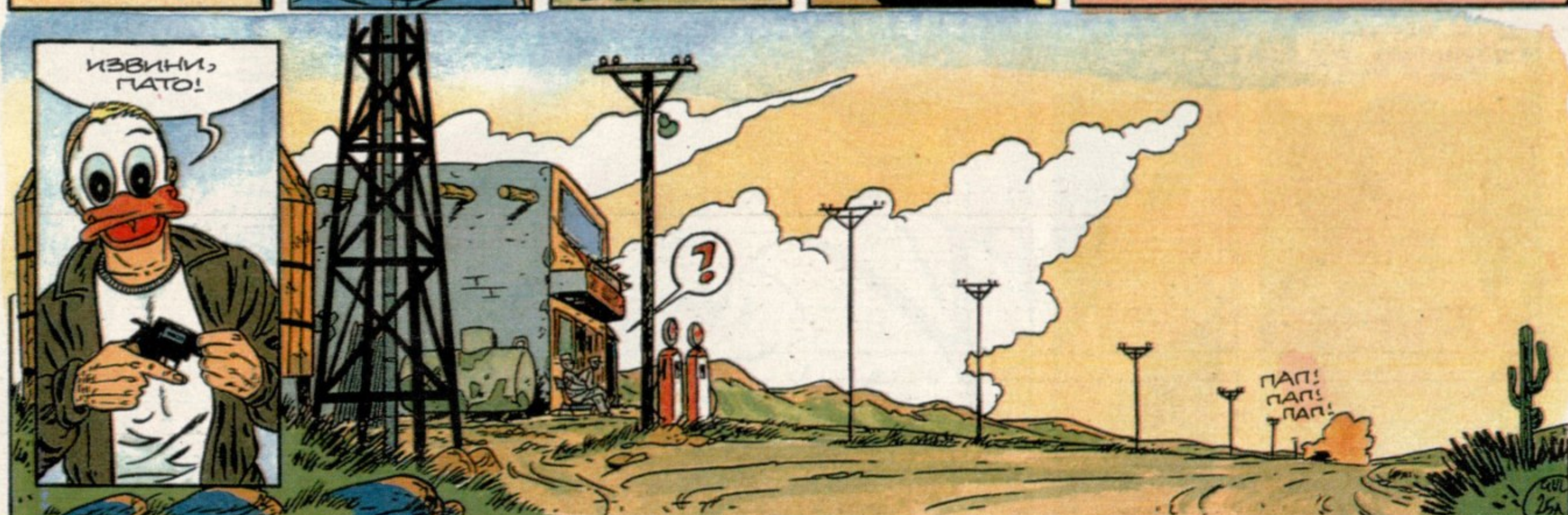
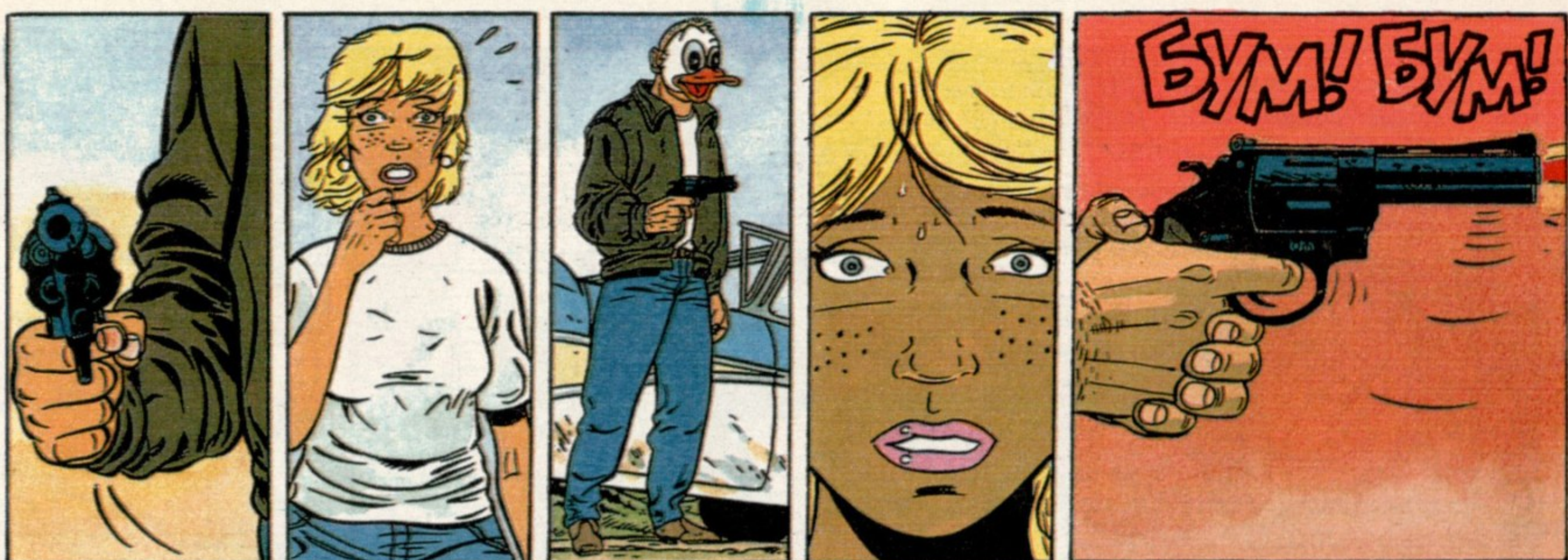
ЉУДИ У ЦРНОМ

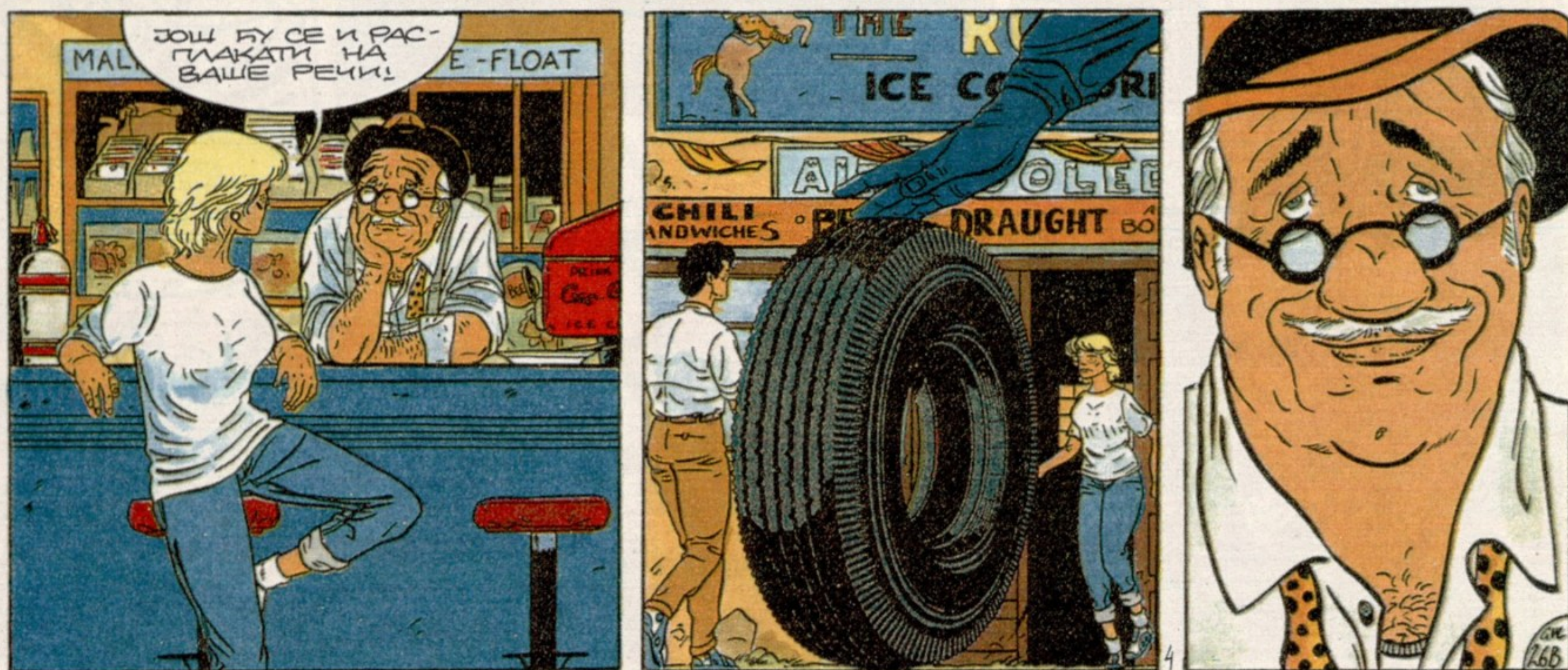
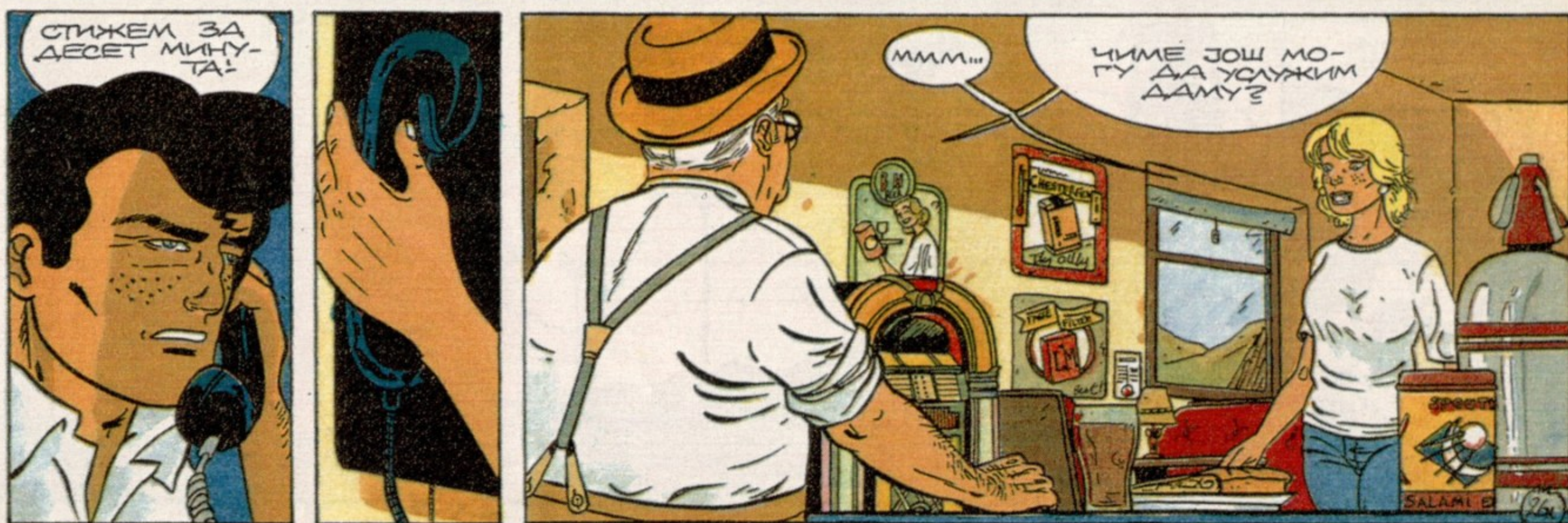
II
ДЕО

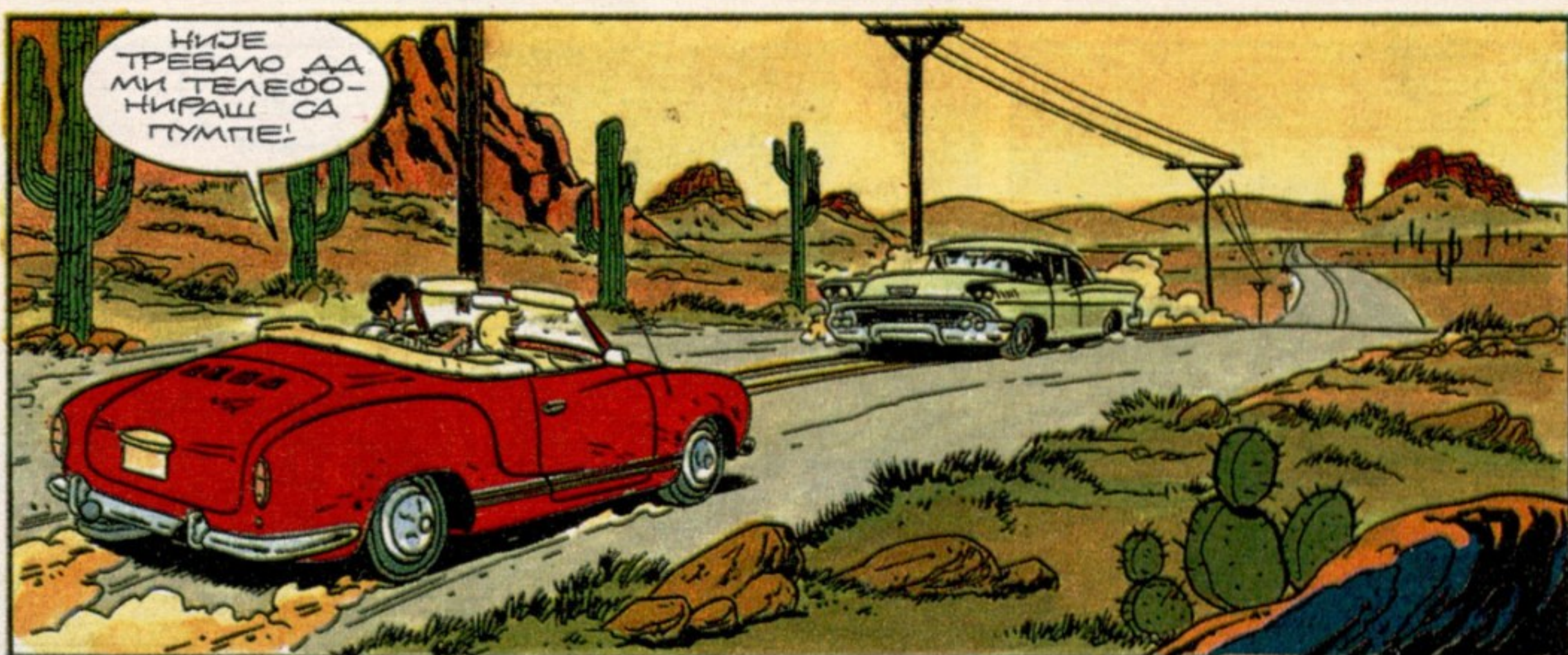
НАТИСАО И НАЦРТАО ВАН ЛИНТХУТ

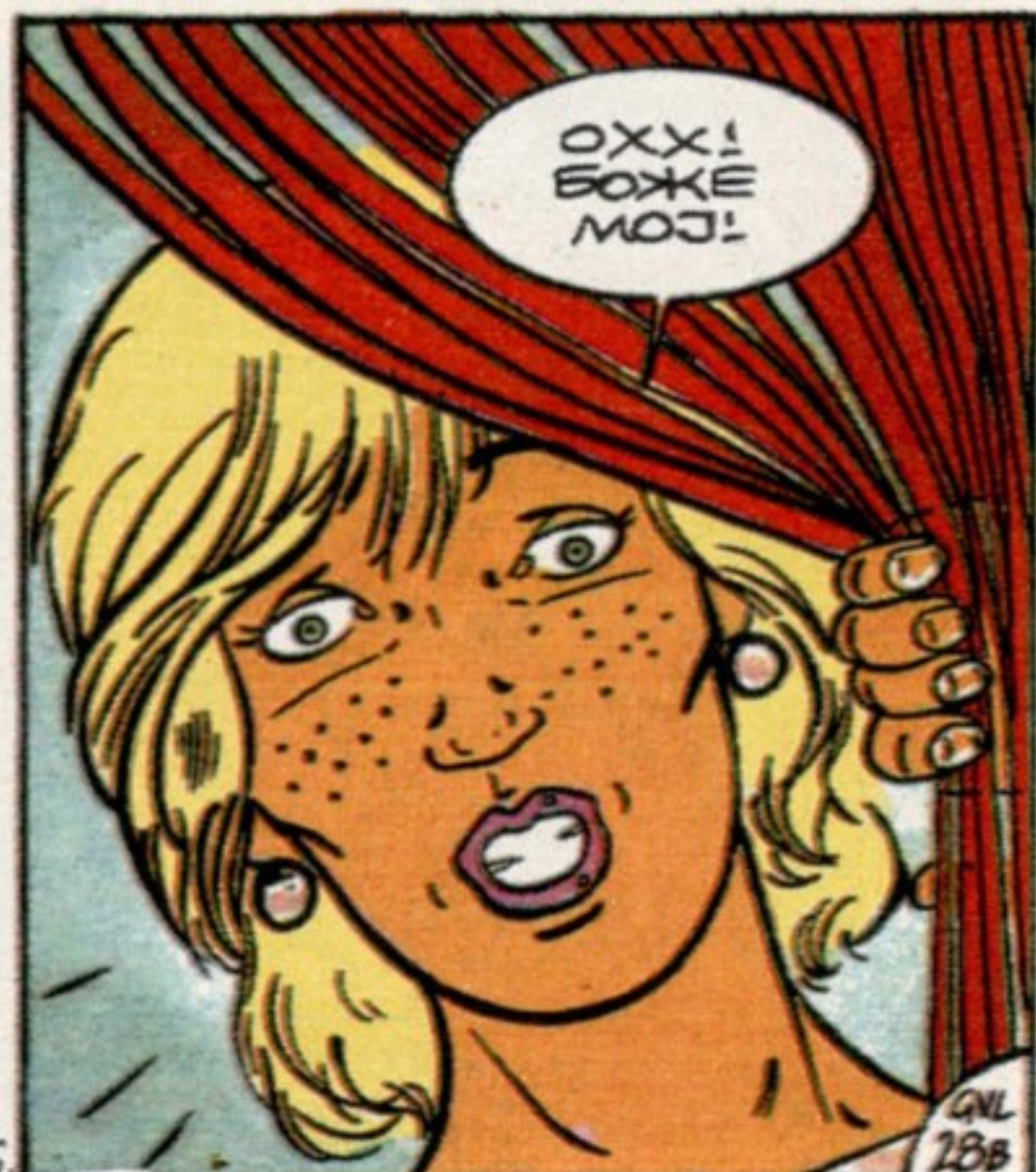

НЕВЕРОВАТНИ
ЉУДИ... ЗАМЕНИ-
ЛИ СУ РИНГ
ЉУБРИШТЕМ!

ВУУУУУУ!

ПОЗВАЛА САМ
ХИТЛУ ПОМОК
ЗА ЛУКА!

ПАМЕТНО!
А ЈА БУ ОВЕ
ДА ОДВЕДЕМ
ДО ШЕРИ-
ФА!

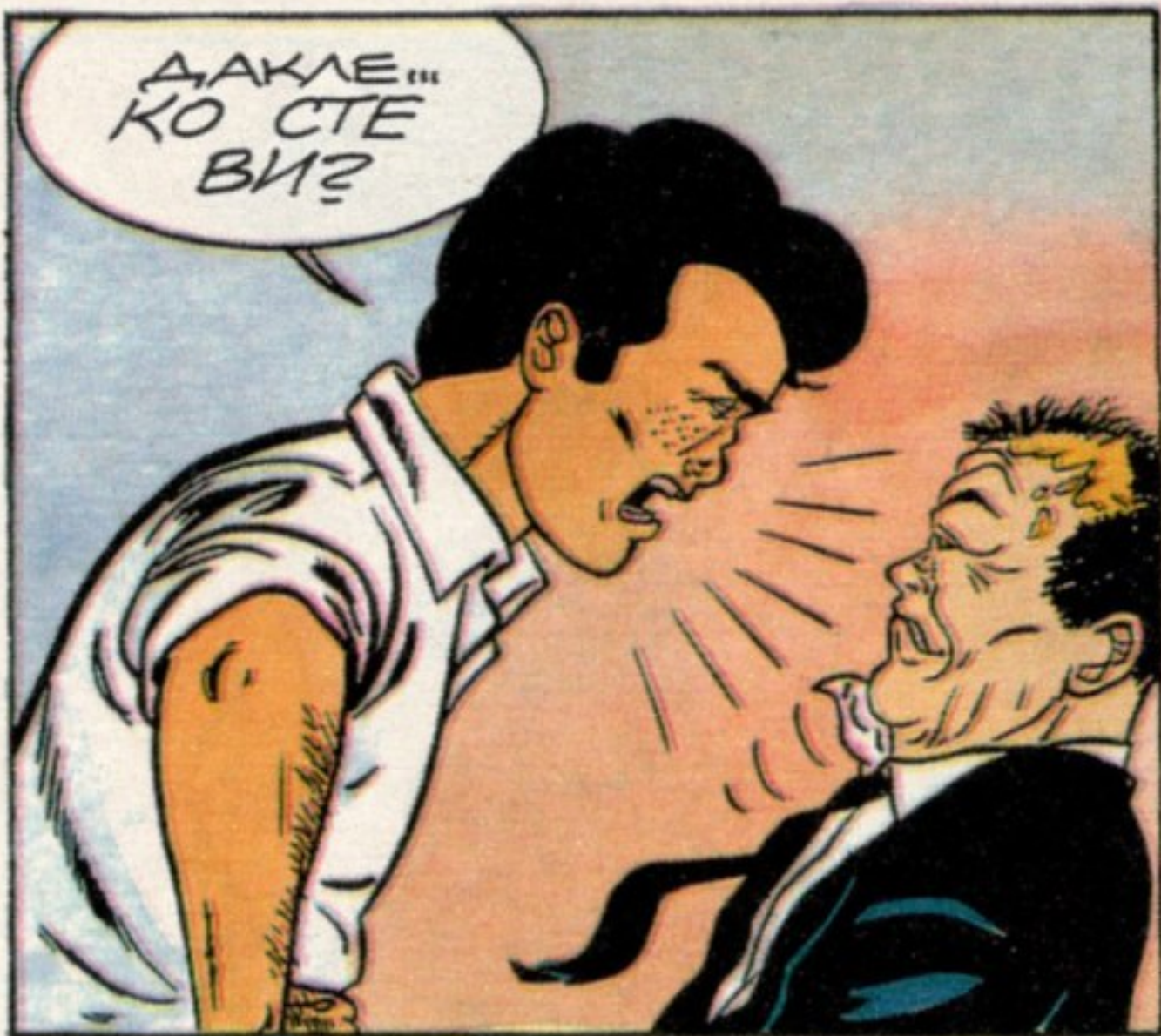
МАЛО
МИ ЈЕ ЧУДНО
ШТО ЧЕСТО ОПЕ-
РИШЕМО НА ИС-
ТИМ МЕСТИМА!
ТРЕБА ДА ВАМ
ОБЈАСНИМ!

ДРАГИ
ПРИЈАТЕЉУ,
СЦИПИОН И ЈА
НИСМО ЧАК НИ
ВИДЕЛИ КО ЈЕ
РАЗБИО ГЛАВУ
ТАЈНЕРУ!

ЗНАШ, ЛУ, ОНАЈ ТИП
КОЈИ МЕ ЈЕ НАПАО
НЕ ЛИЧИ НИ НА
ЈЕДНОГ ОД ОВА ДВА
ЦРНА ТАВРАНА! ОНИ
ЈЕ НЕСТАО... А НИ-
ЈЕ КОД НИХ!

ЗБУ-
ЊЕН
САМ...

ДАКЛЕ...
КО СТЕ
ВИ?

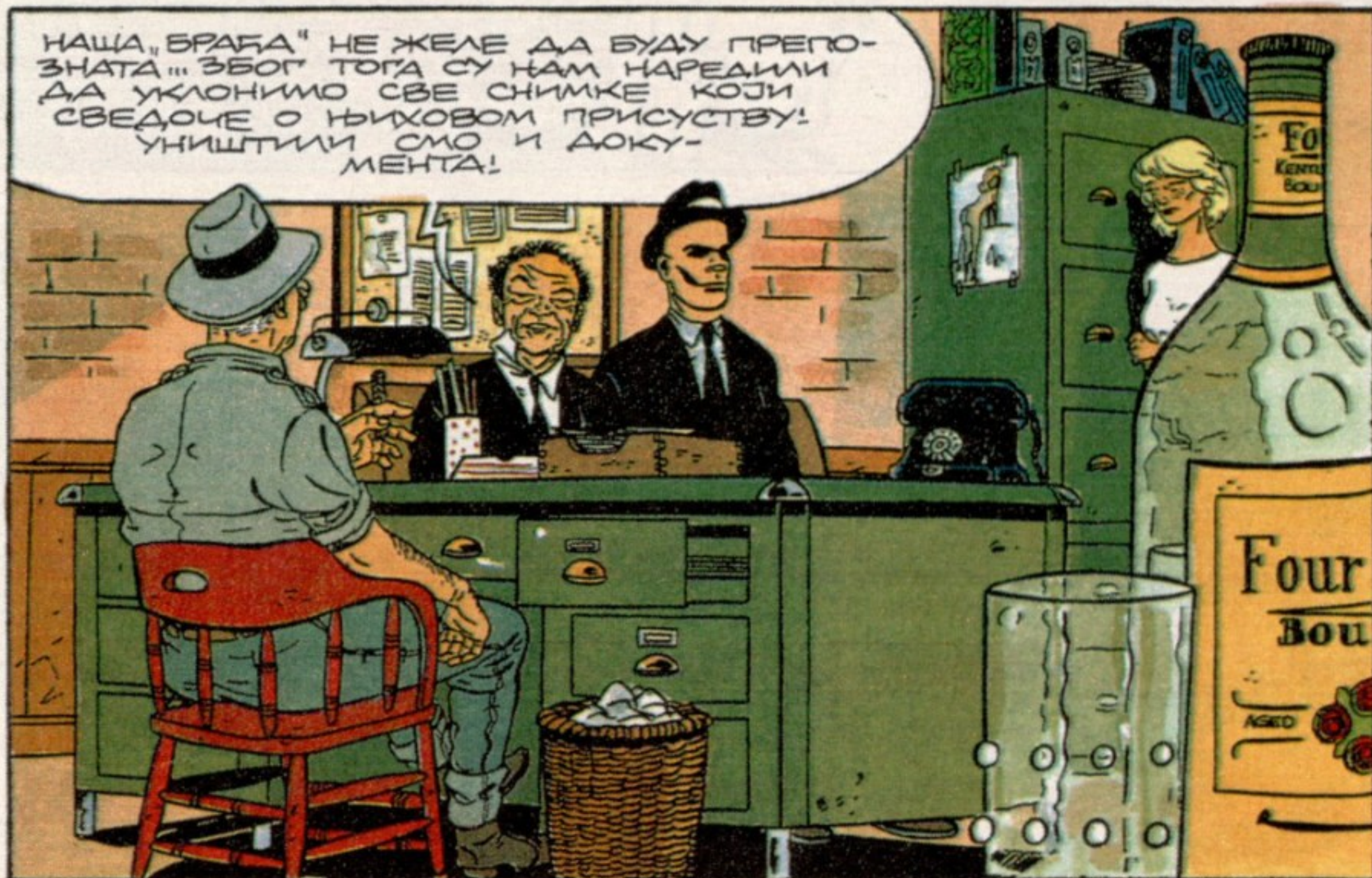
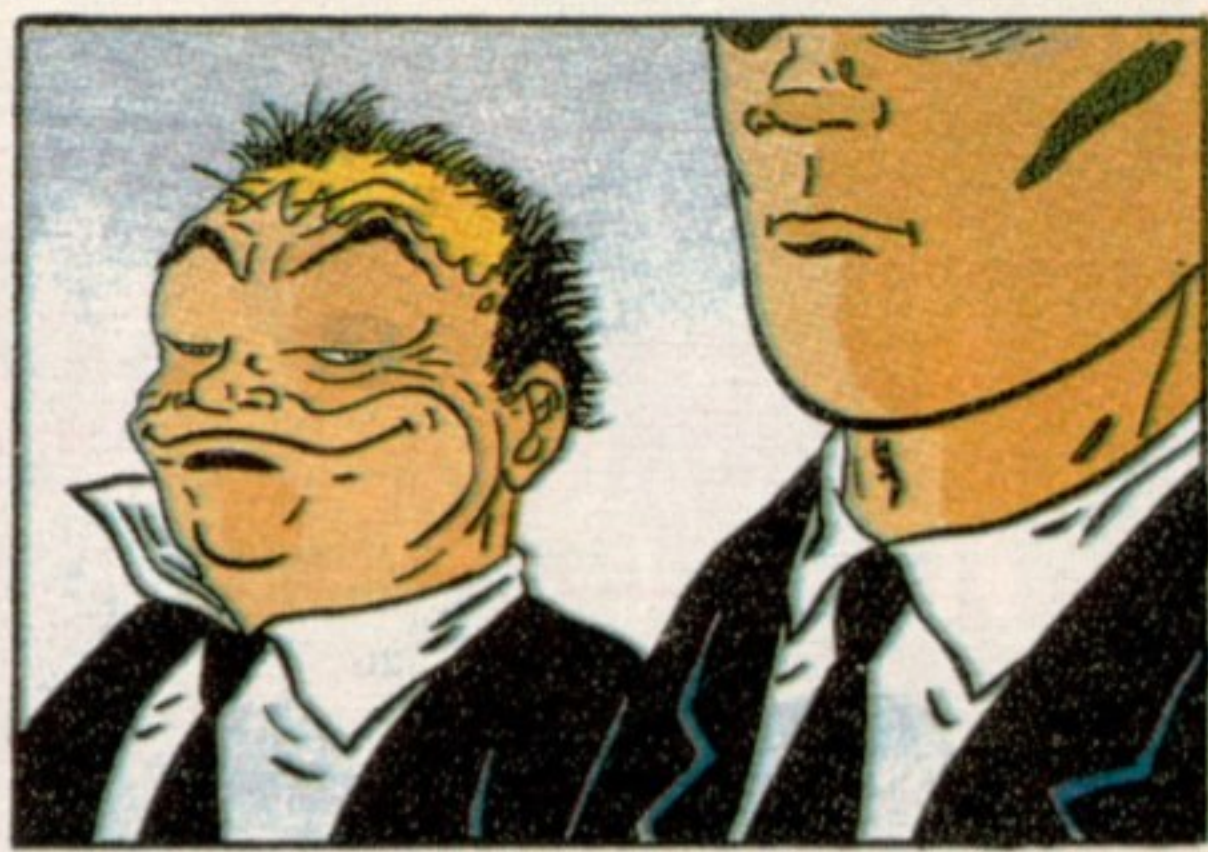
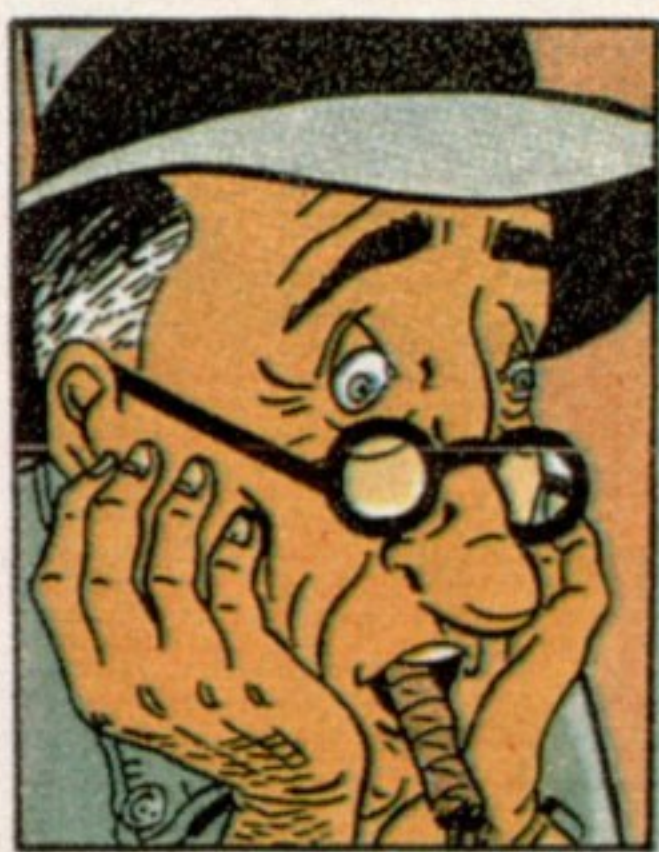
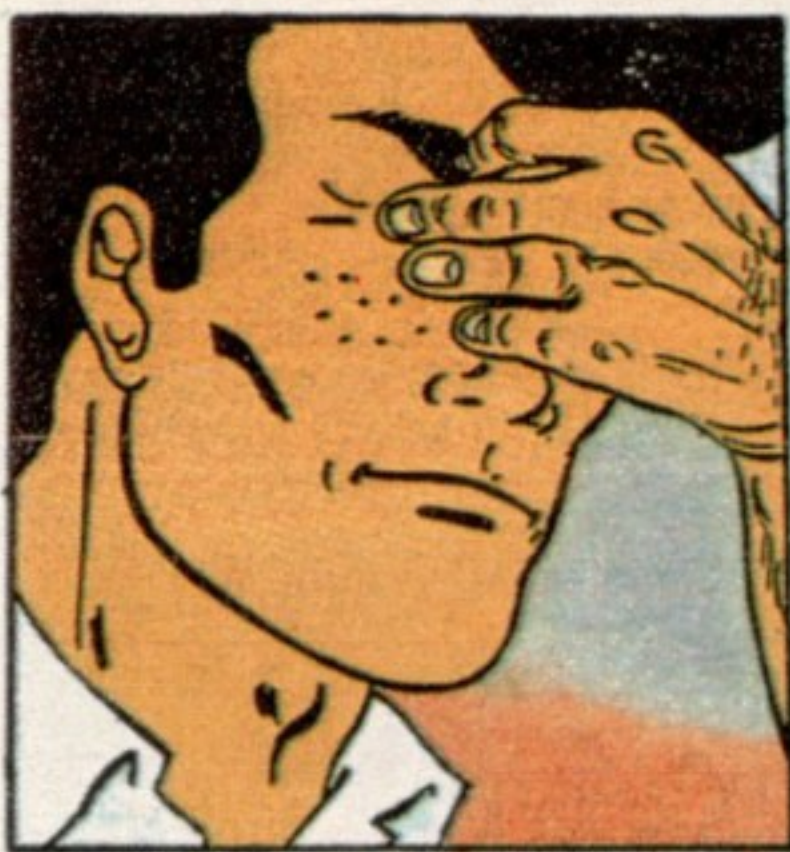
ИМАШ
ДОБРУ
РУКУ...
МОРАМ
ДА ПРИ-
ЗНАМ!

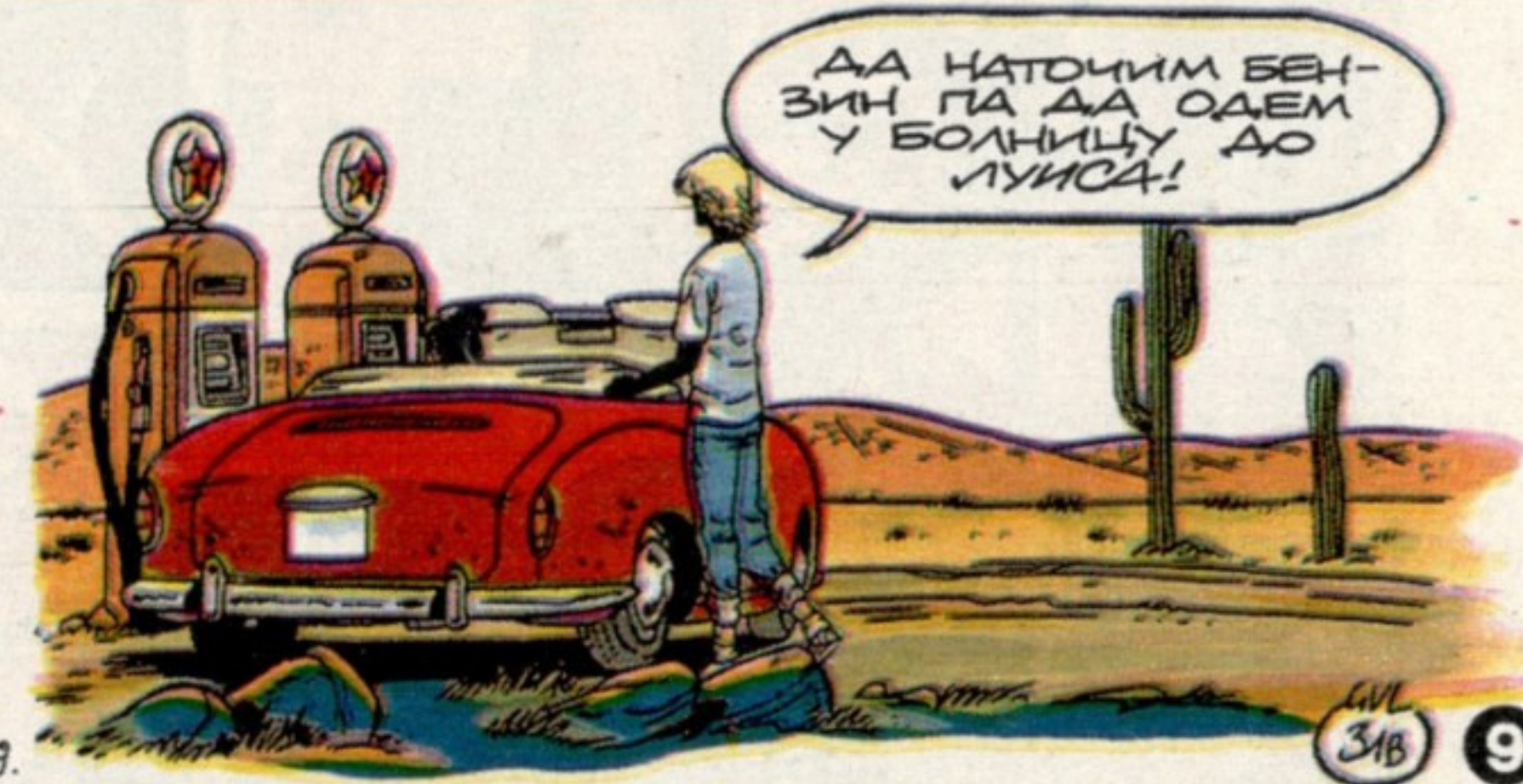
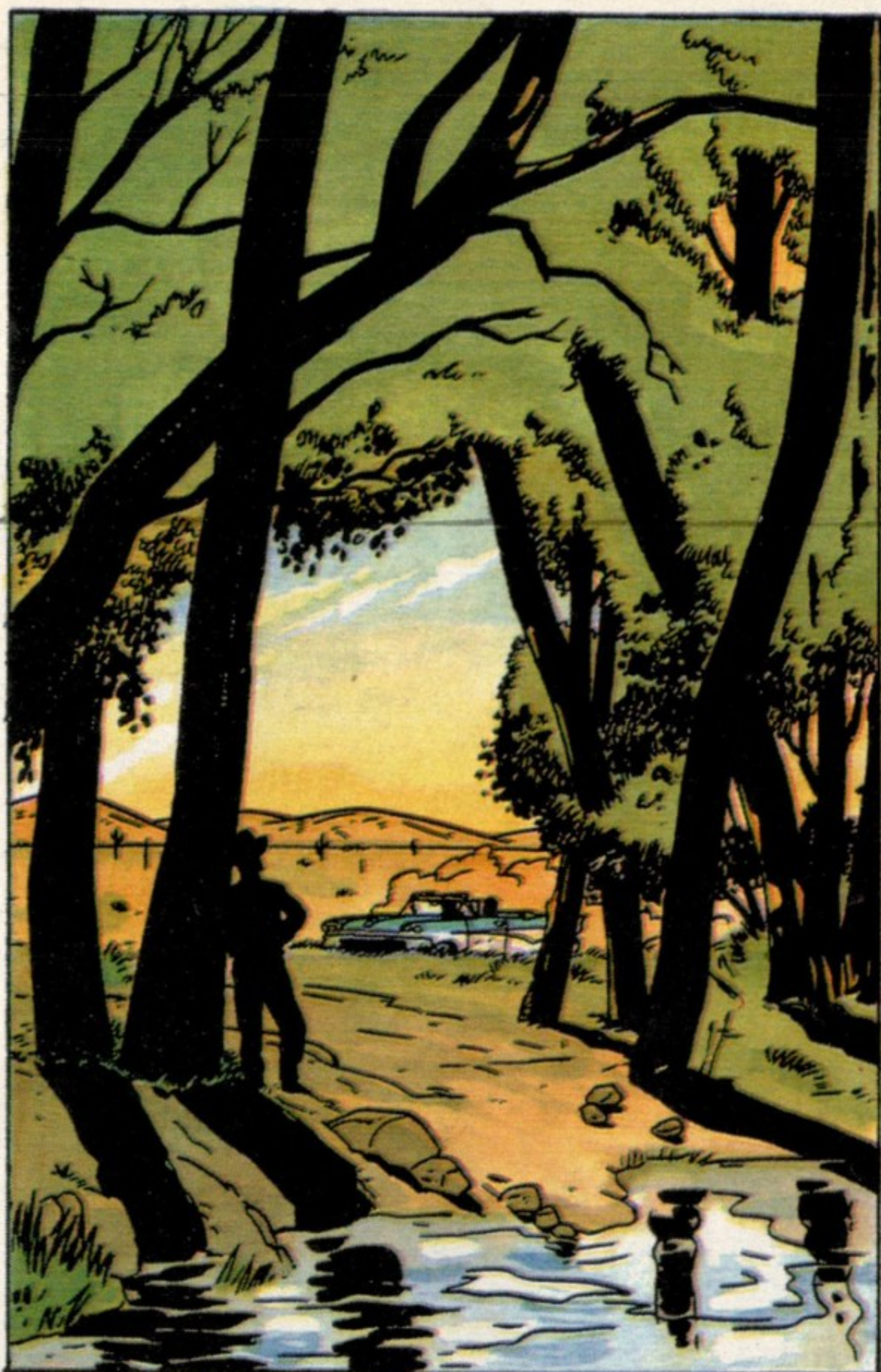

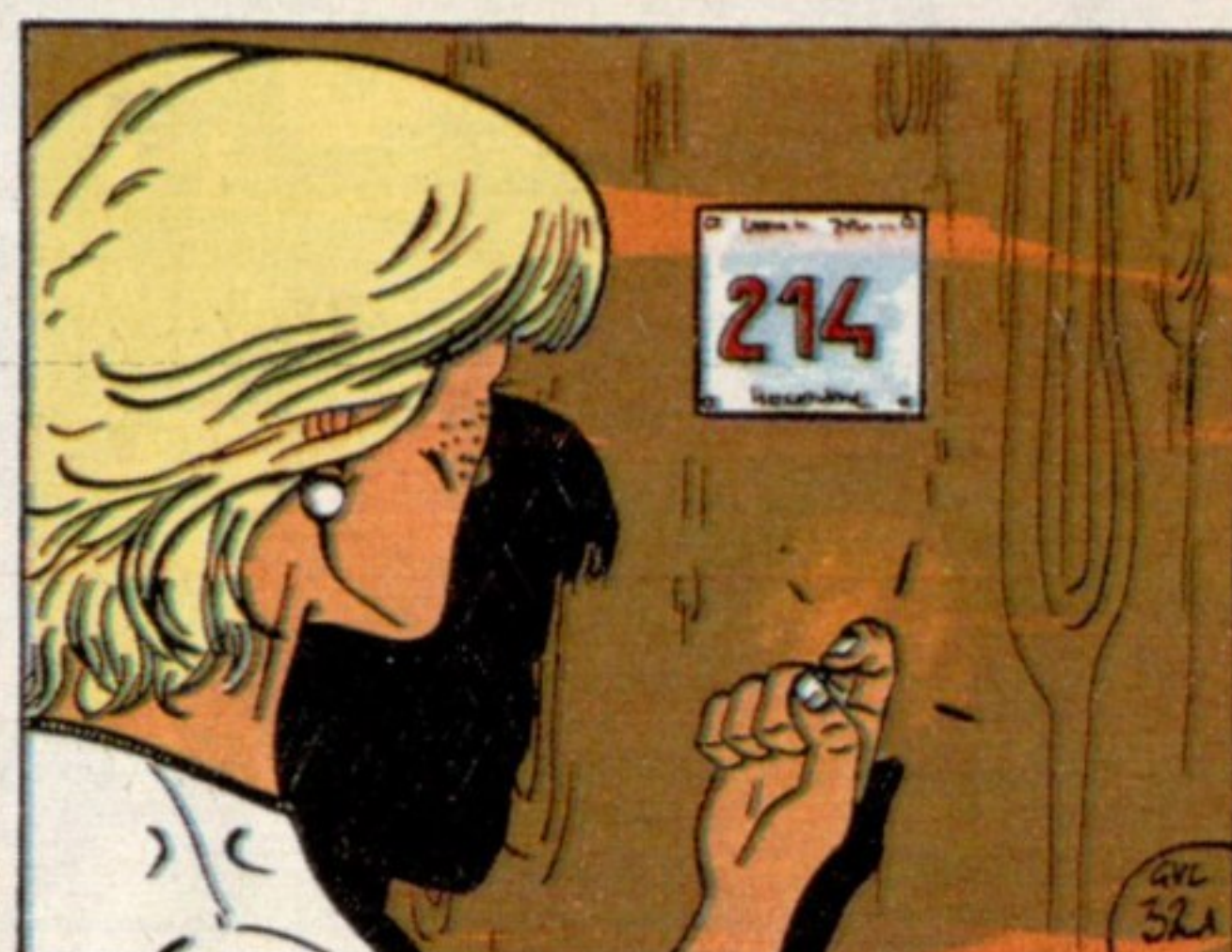
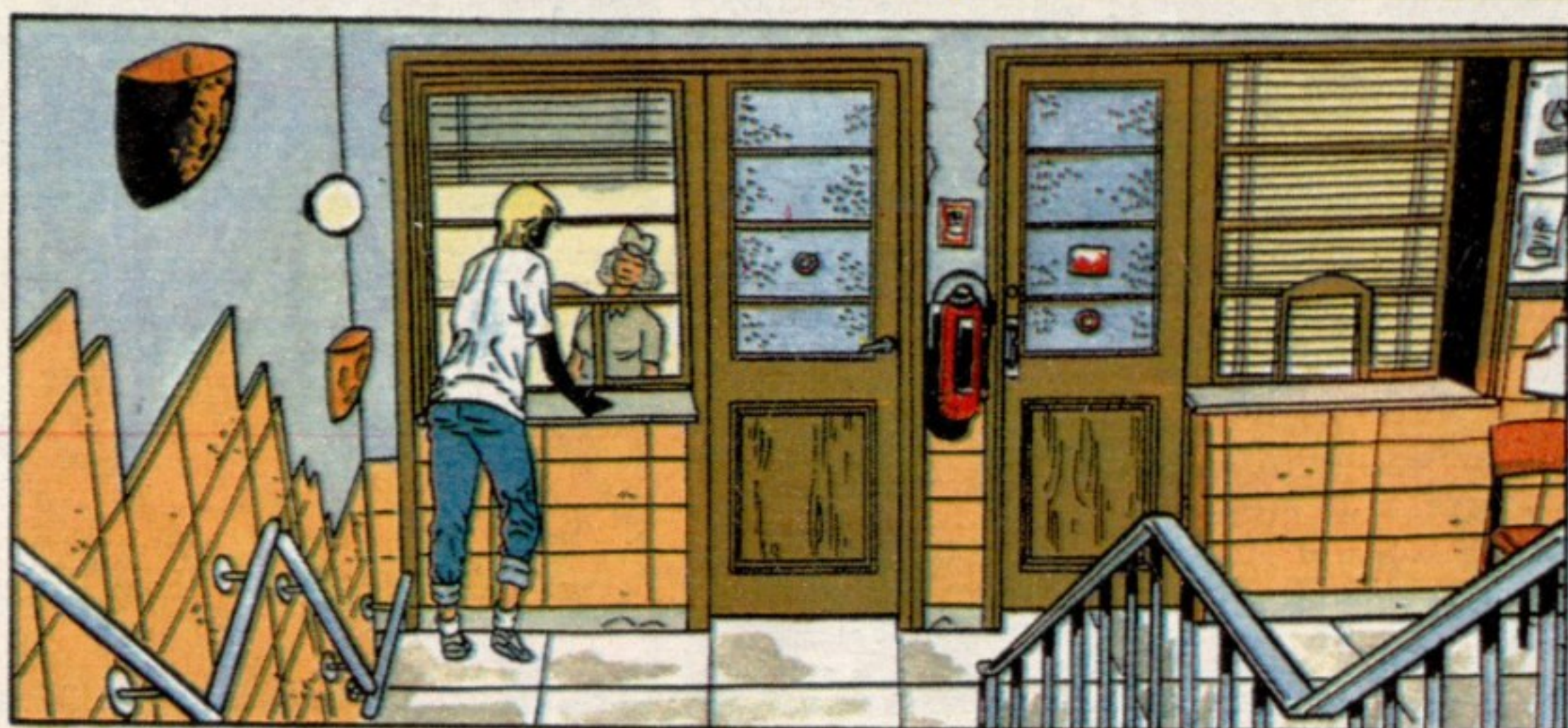
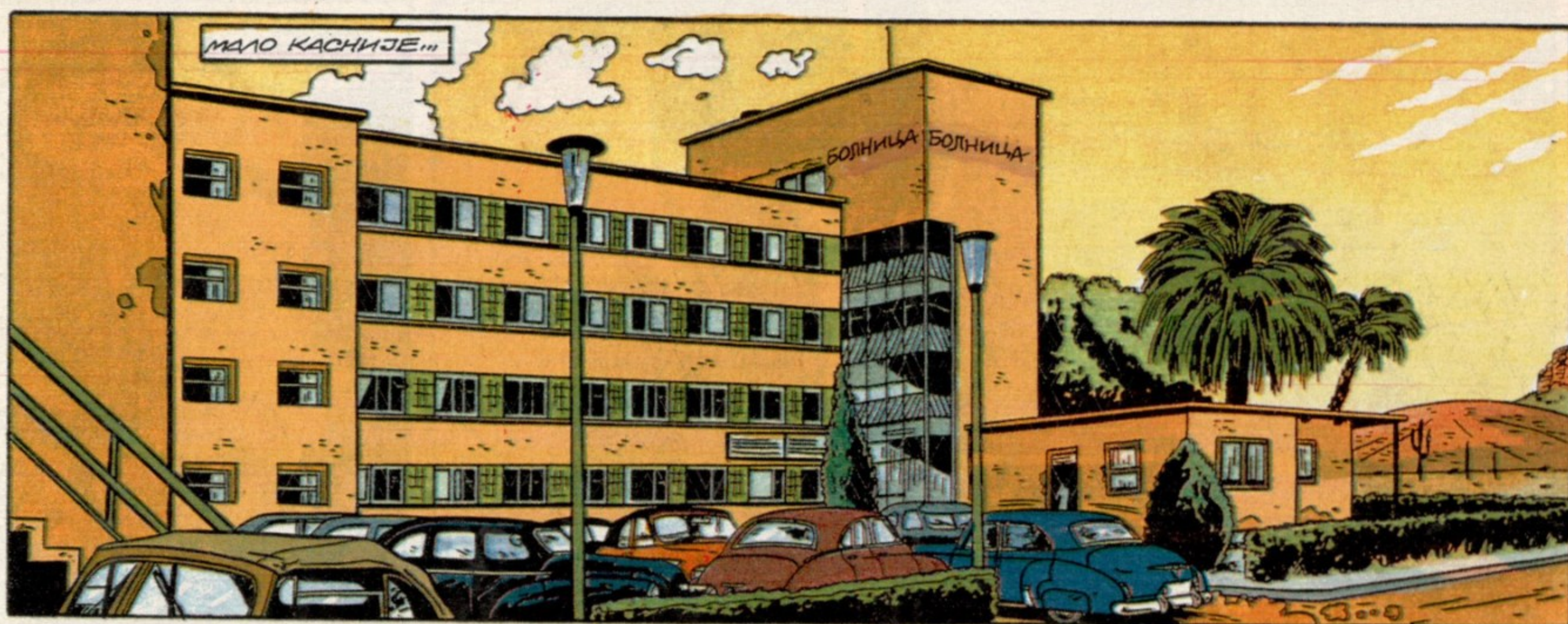
МИ ПРИПРЕ-
МАМО ДОЛАЗАК
НАШЕ БРАЋЕ
ИЗ ВАСИ-
ОНЕ...

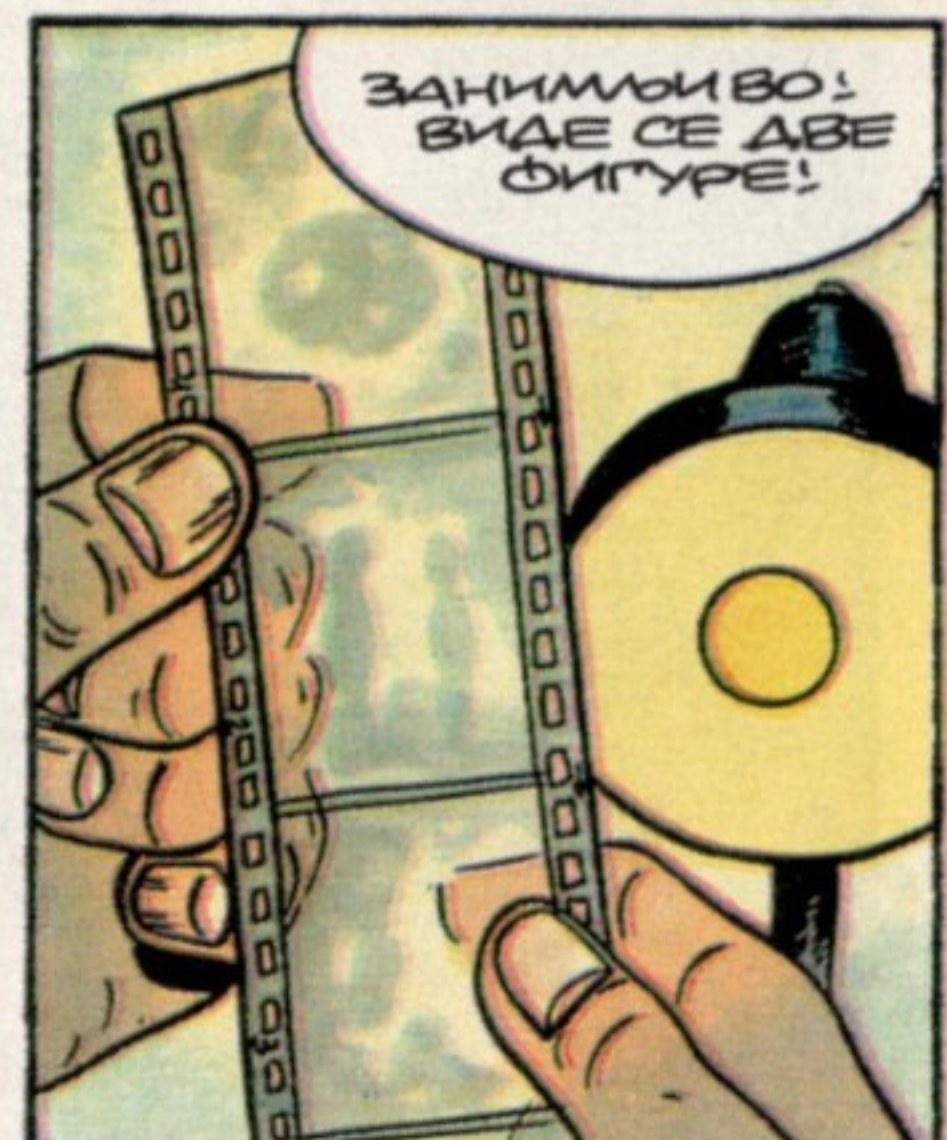
...АЛИ
ЗЕМЉАНИ ЈОШ
НИСУ ЗА ТО
СПРЕМНИ!

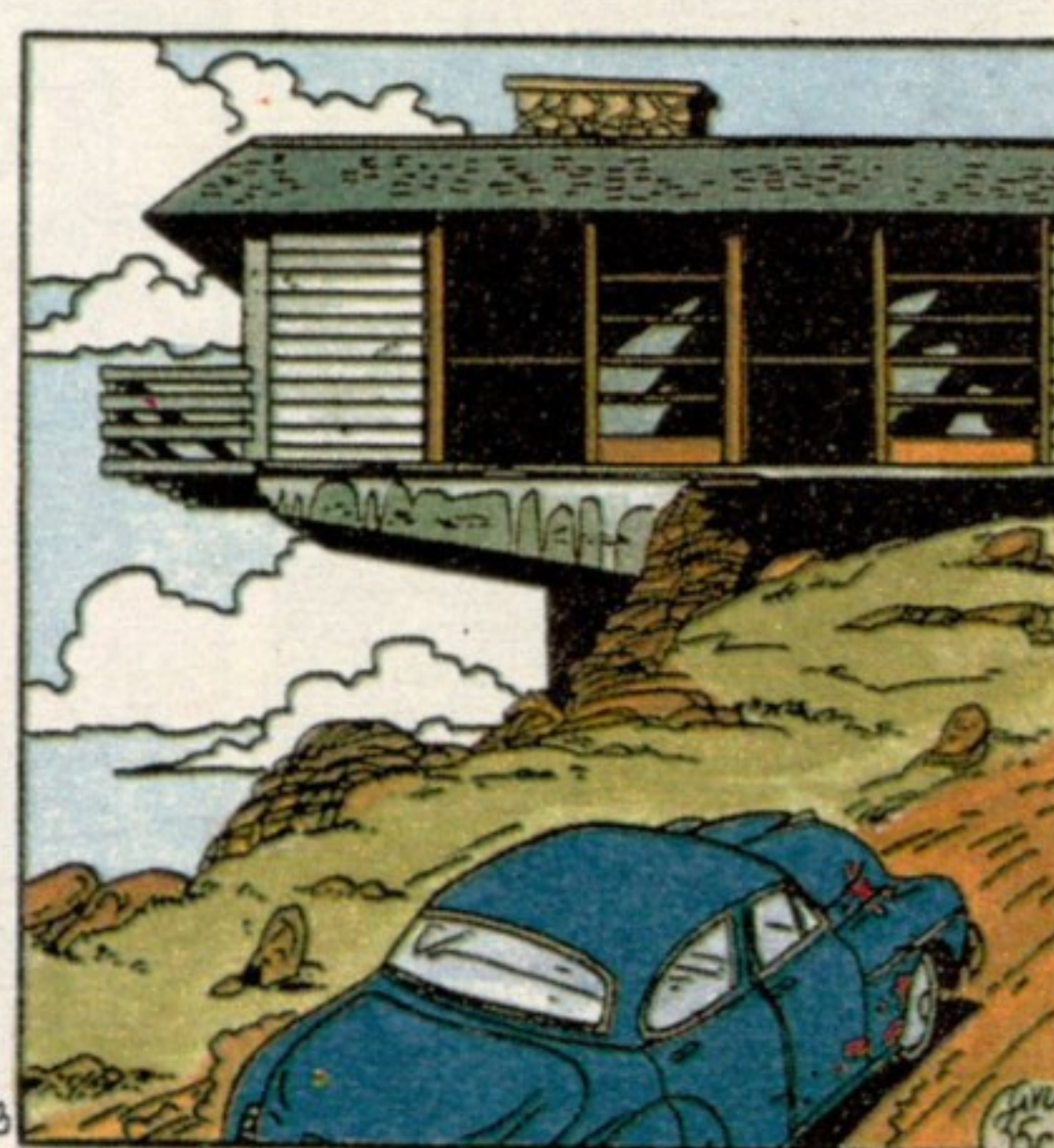
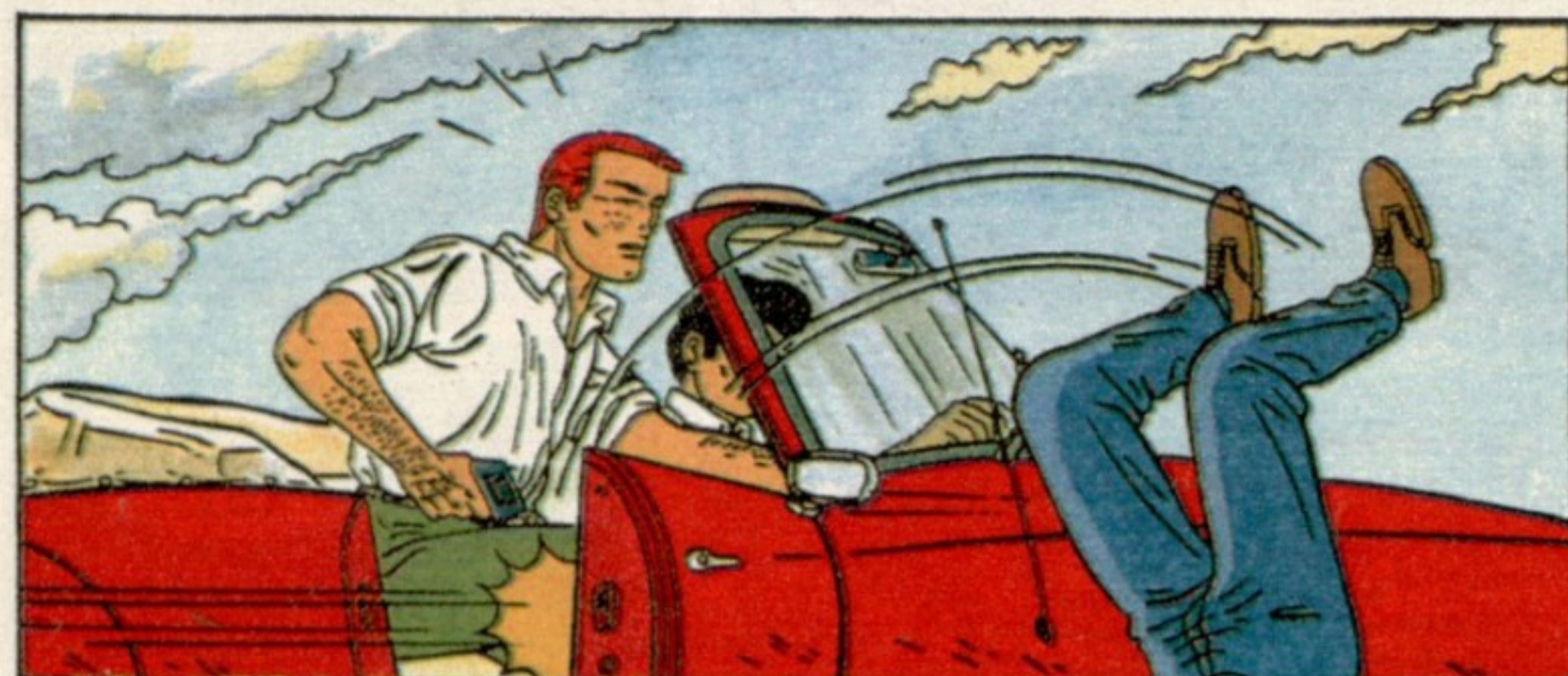
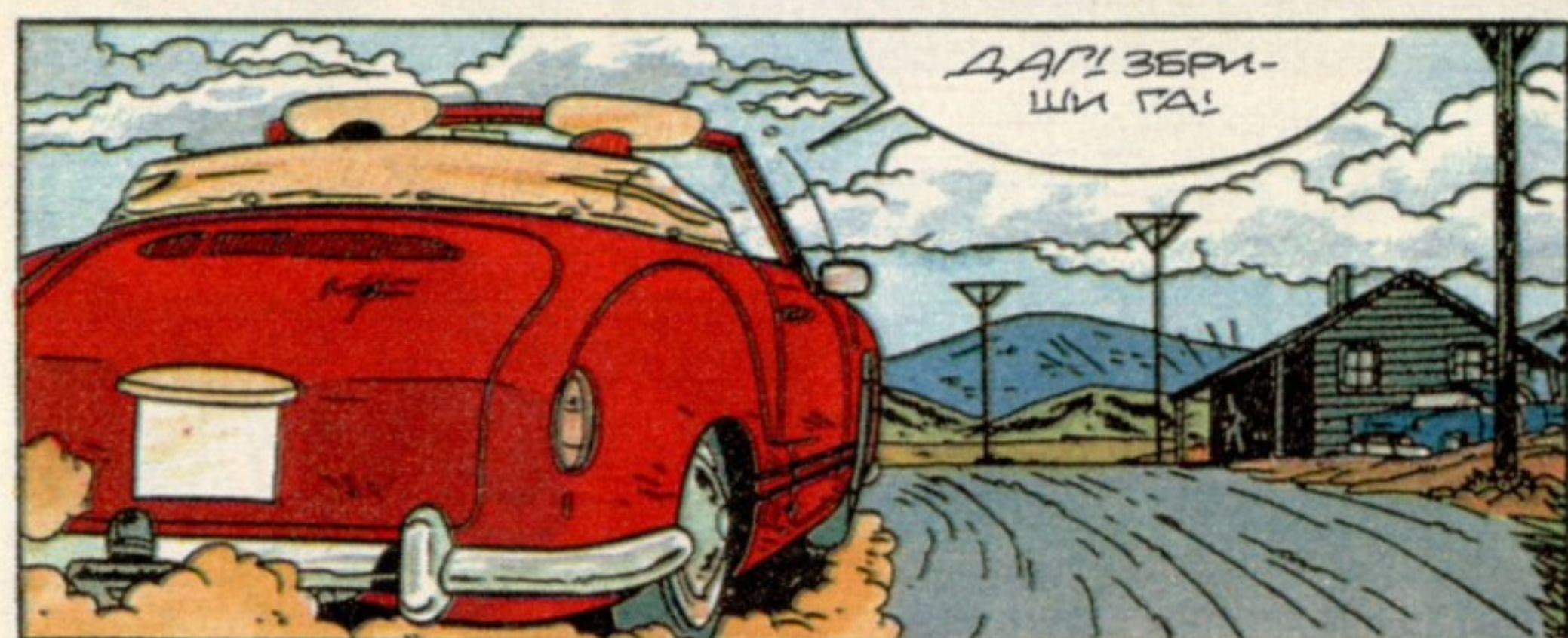
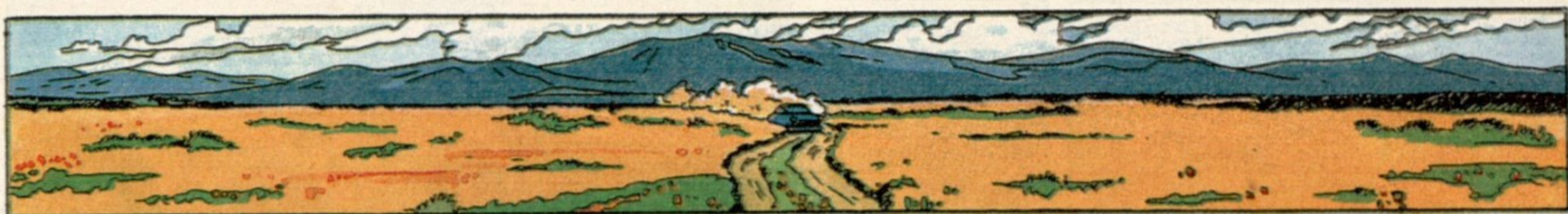

СЕМ РАДИ ЗА ЈЕДНУ СТРАНУ ОБАВЕШТАЈНУ СЛУЖБУ! ОНЕ ВЕЧЕРИ КАД НАС ЈЕ АЛАН ИЗНЕНАДИО И СНИМИО, ПОТПИСАО ЈЕ СЕБИ СМРТНУ ПРЕСУДУ! МОРАО ЈЕ БИТИ ЗАУСТАВЉЕН ПРЕ НЕГО ШТО СЕ ВРАТИ У КАМП! ЊЕГОВИ ФИМОВИ НИСУ НАБЕЛИ СВЕ ДО ДАНАС! А ОНДА ЈЕ ТАДА НАШЛА ДРУГУ РОЛУ, ГА САМ МОРАО ДА СЕ УМЕЩАМ...

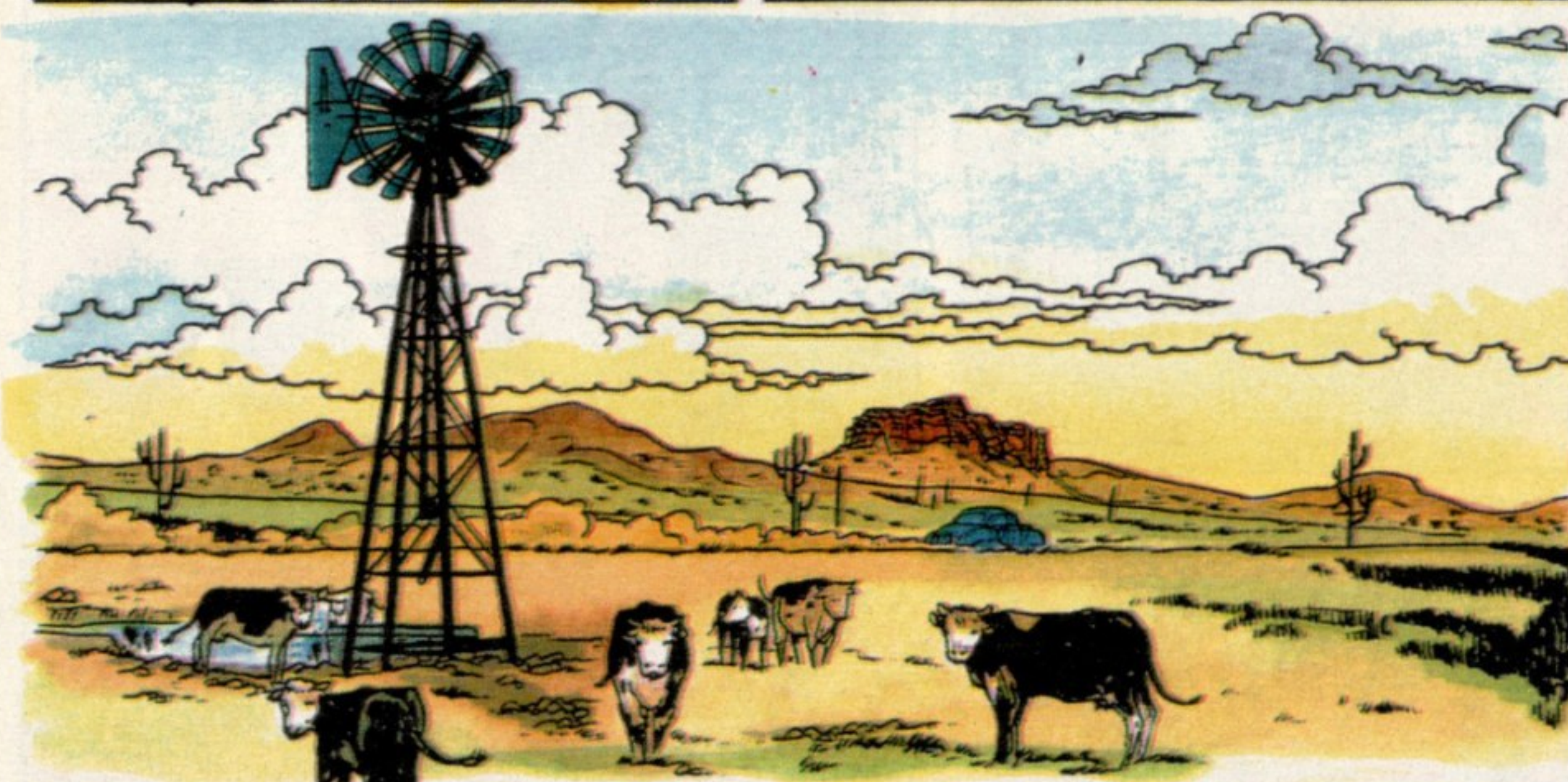
ИЗДАО СИ СВО-
ЈУ ЗЕМЉУ... ПО-
КУШАО ДА УБИЈЕШ
СВОЈЕ ДРУГАРЕ!
БЕДАН СИ,
ДАМ!

АКО ТРАЖИТЕ МИС ТИДБОЛ,
УЗАЛУД СТЕ ДОШЛИ! НИЈЕ
ТУ! СРЕО САМ ЈЕ НА
ПУТУ ЗА АЕРОДРОМ!

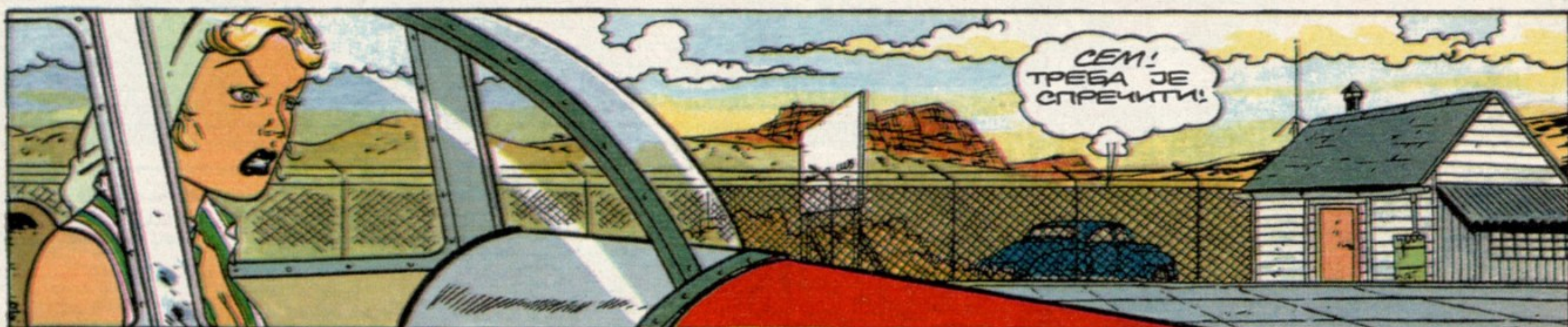

ПОКУШАЈ БАР
ДА СЕ МАЛО
ИСКУПИШ...
ГОВОРИ!

НЕ ВРЕДНИ!
СЕМ ЋЕ ВАМ
УМАГНИ!

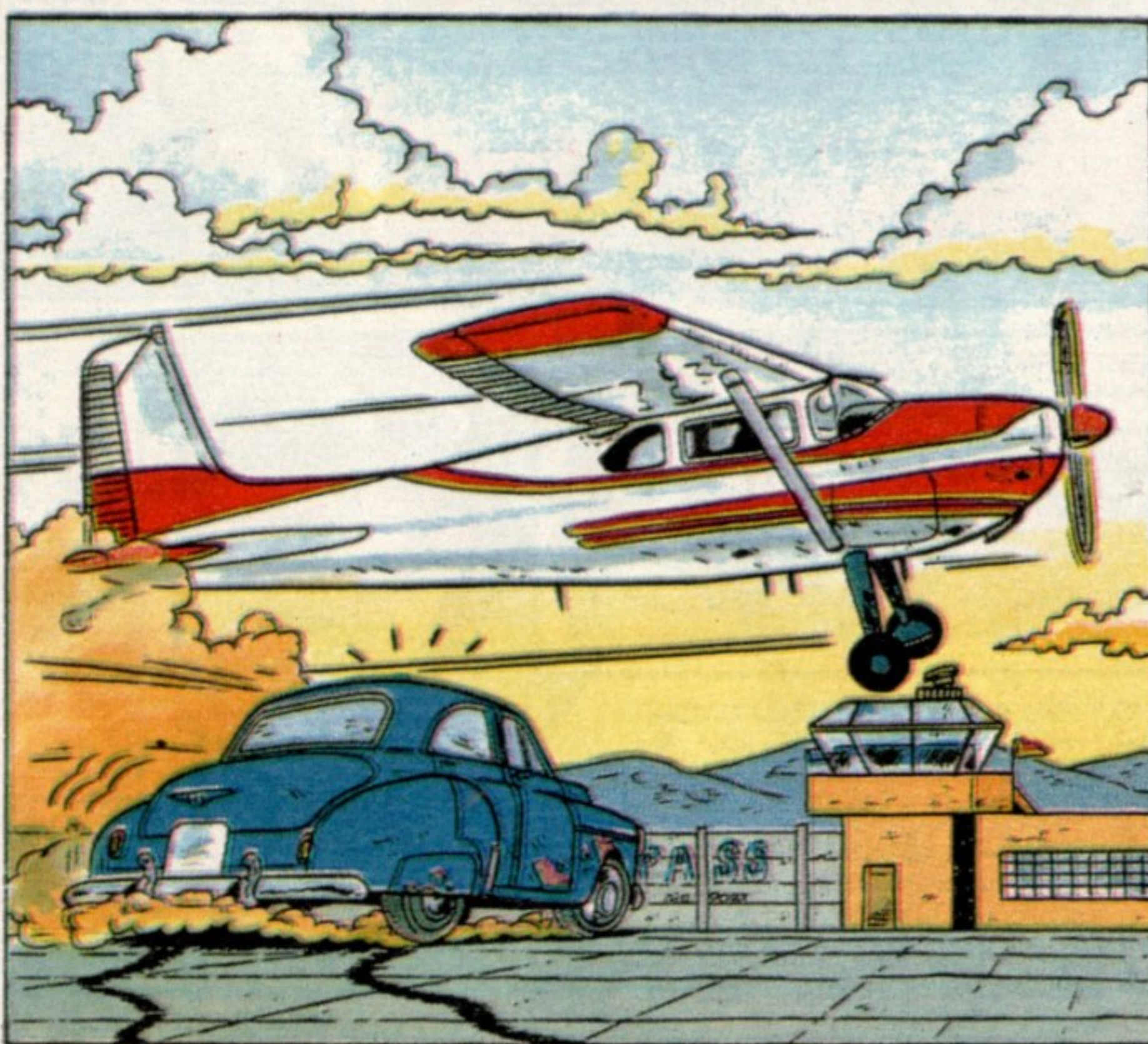
ТИ МИСЛИШ,
ДАГДА САМ
ЈА ГЛУП!

СЕМ!
ТРЕБА ЈЕ
СПРЕЧИТИ!

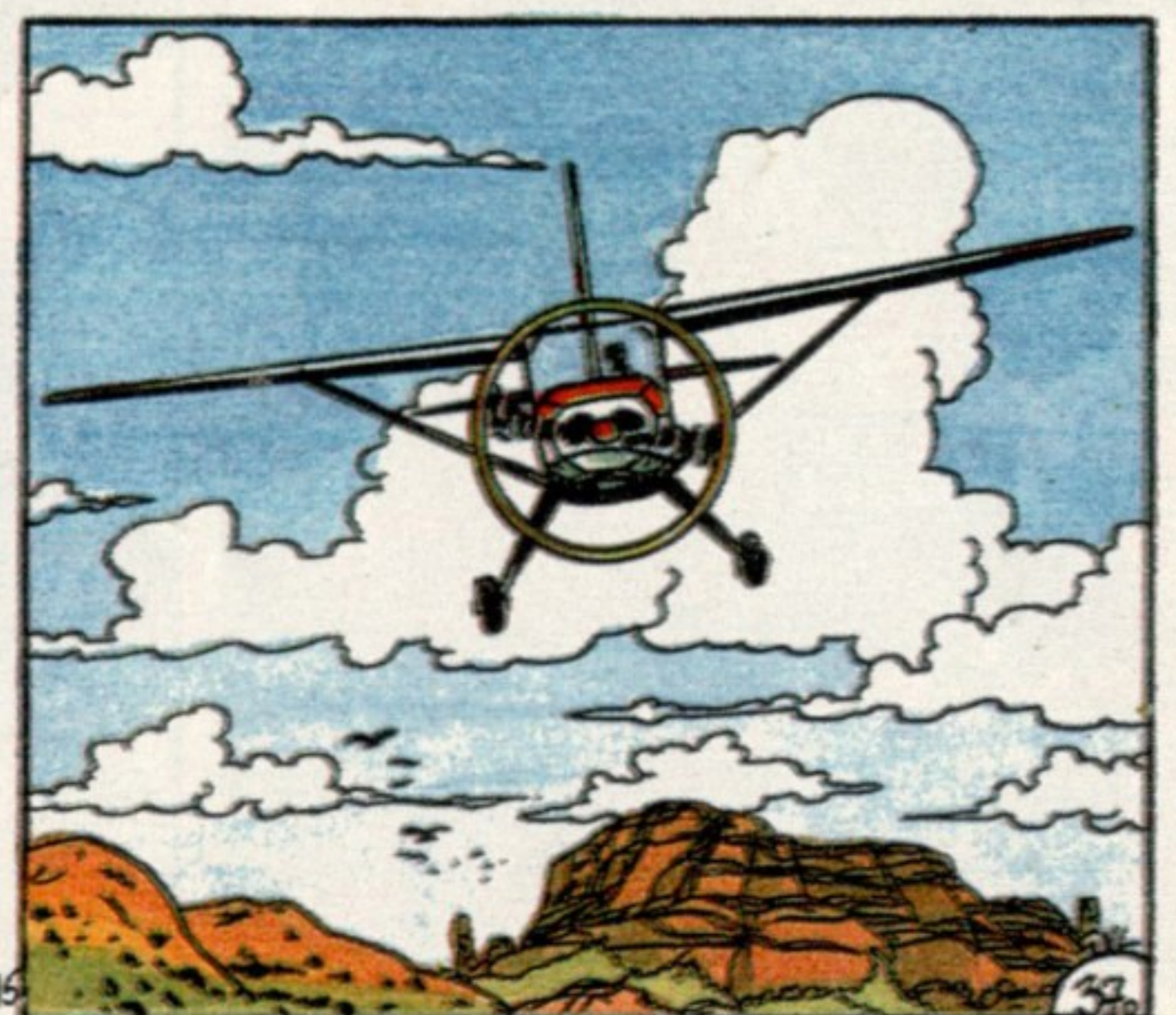
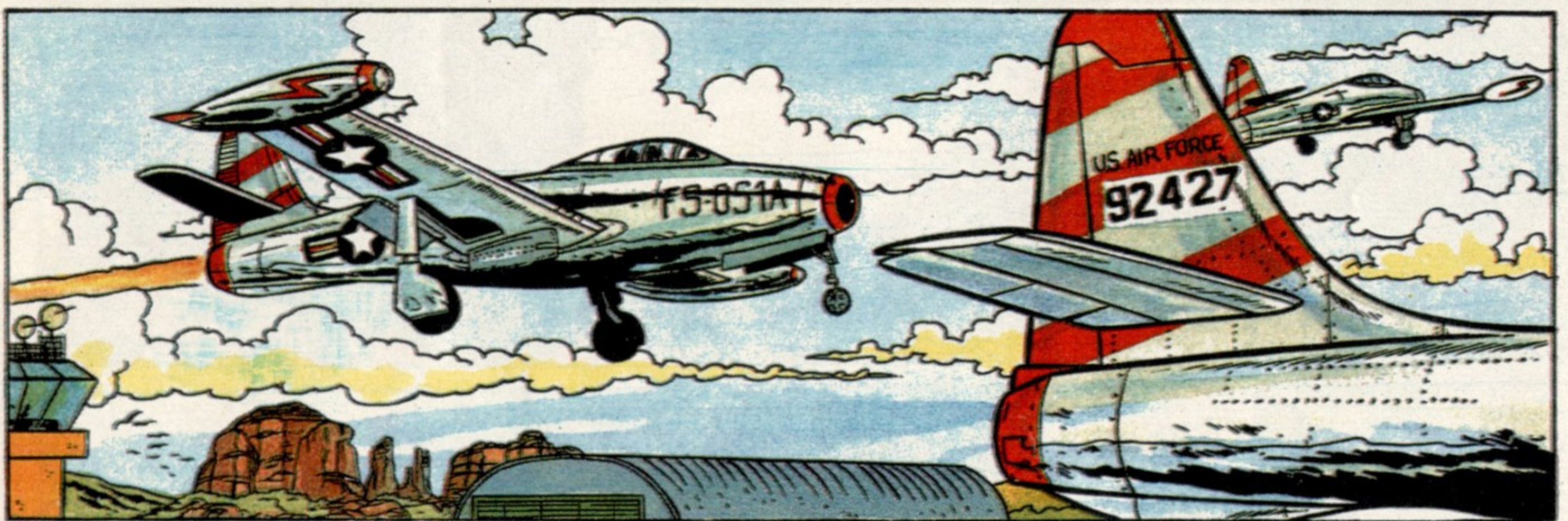
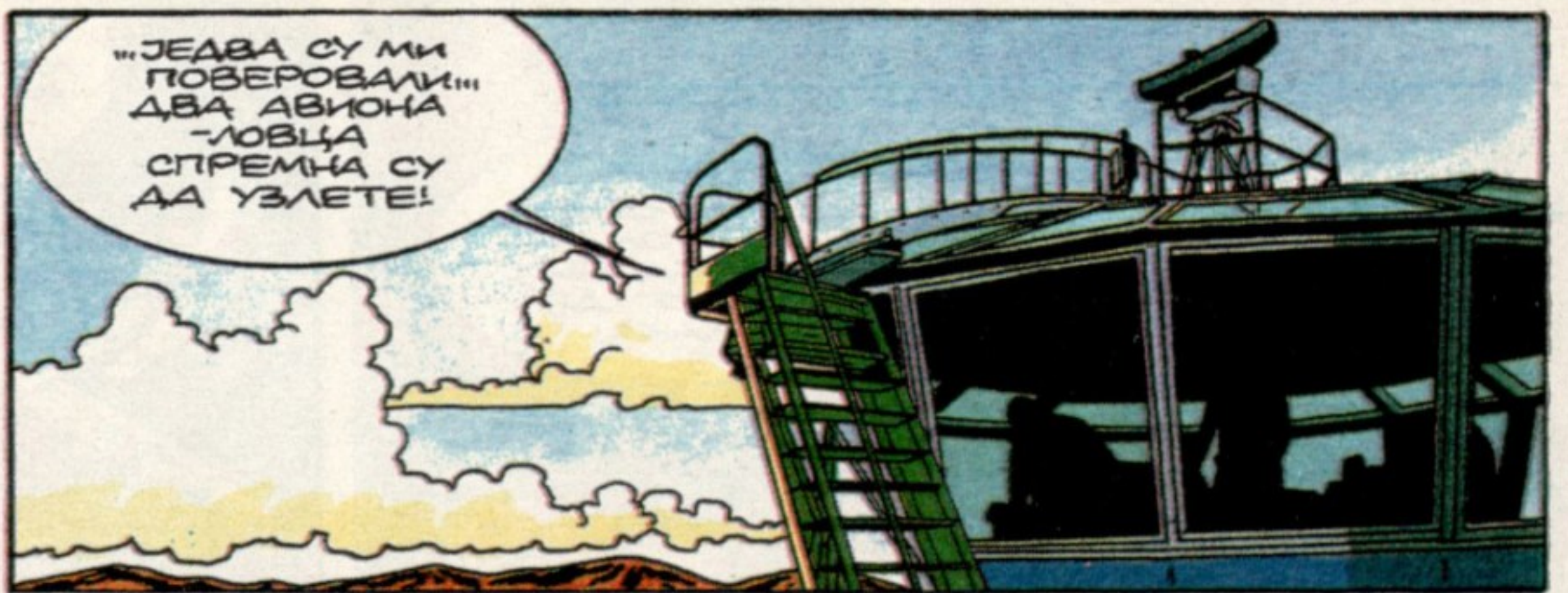
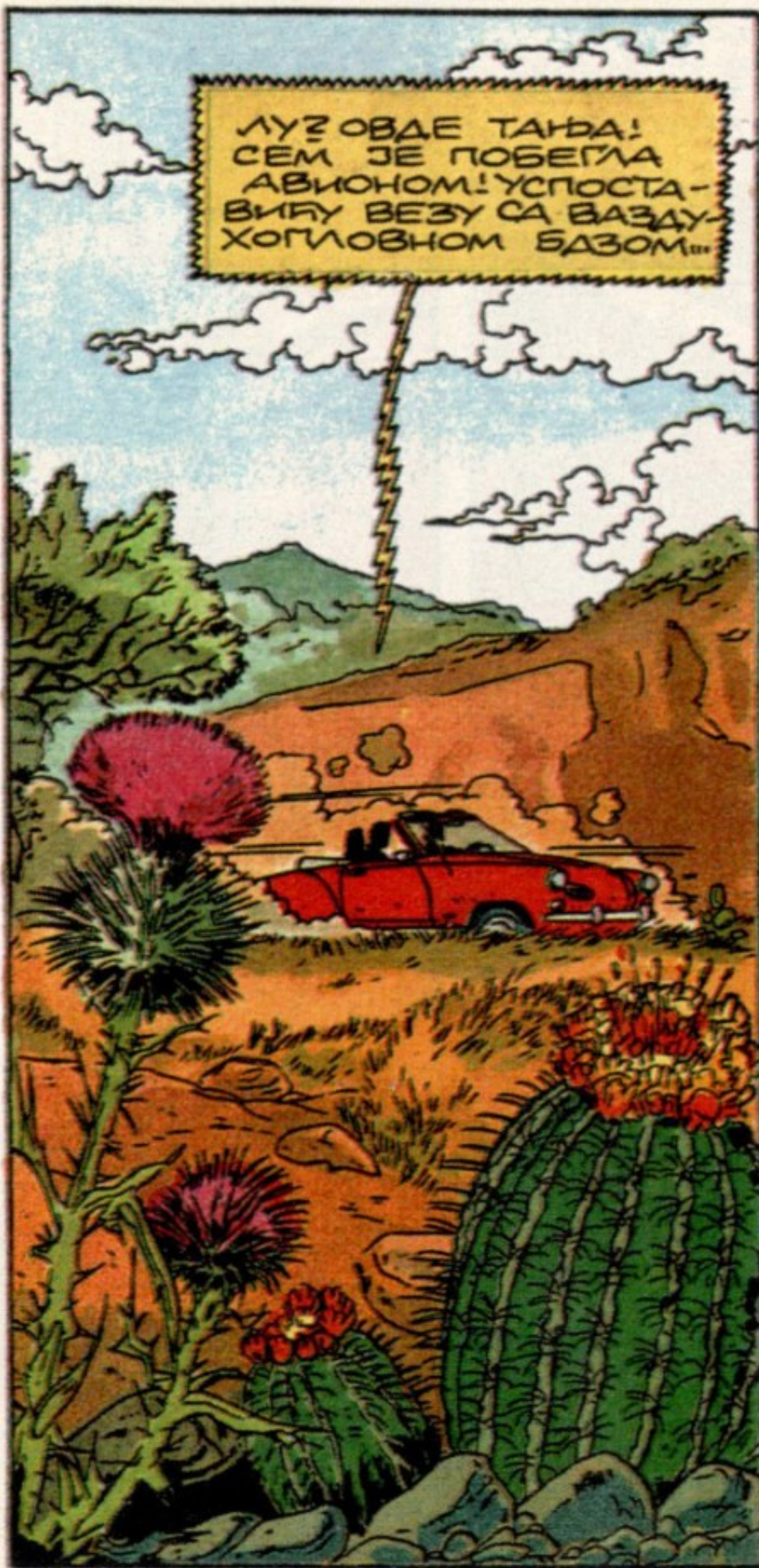

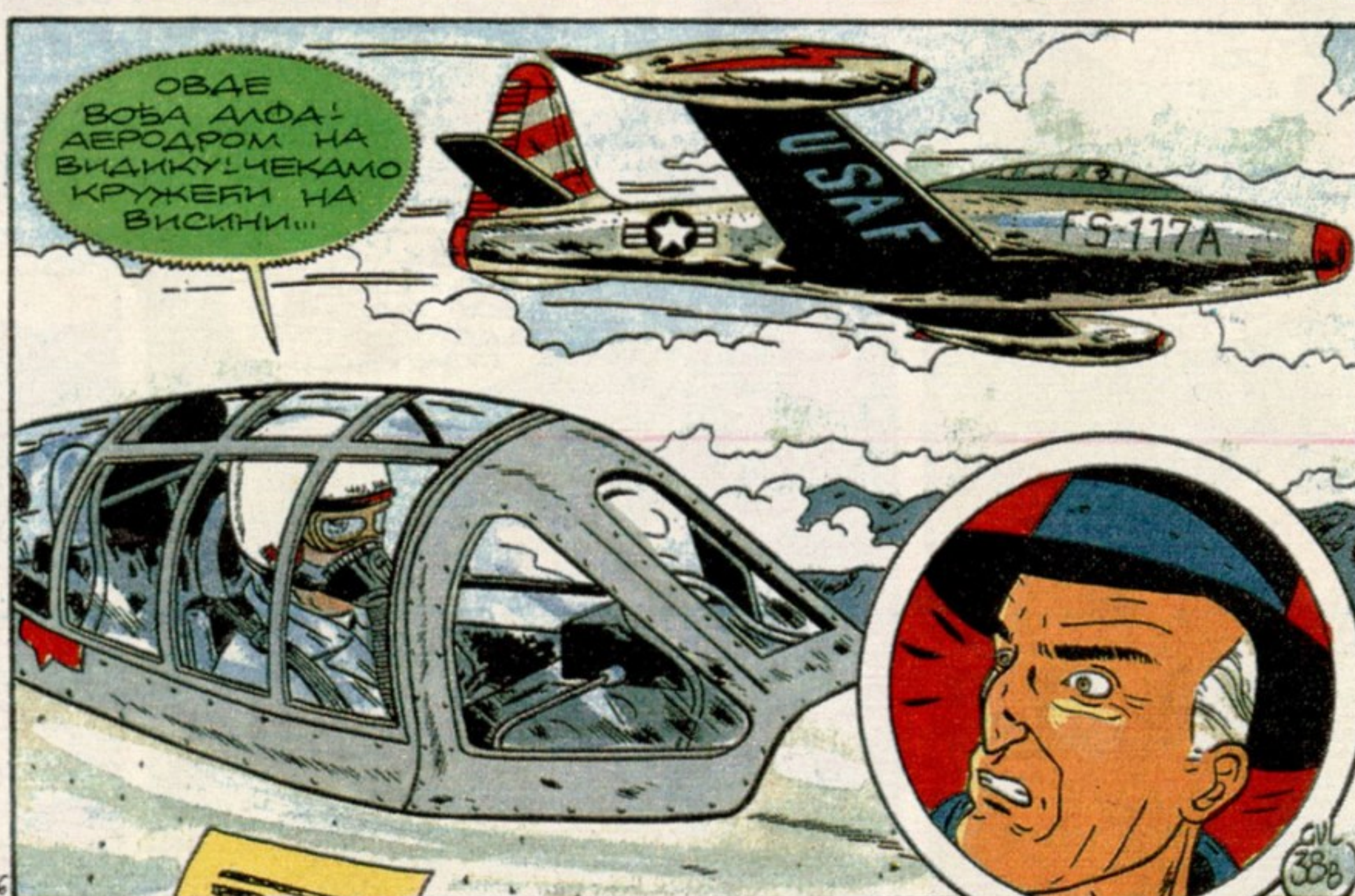
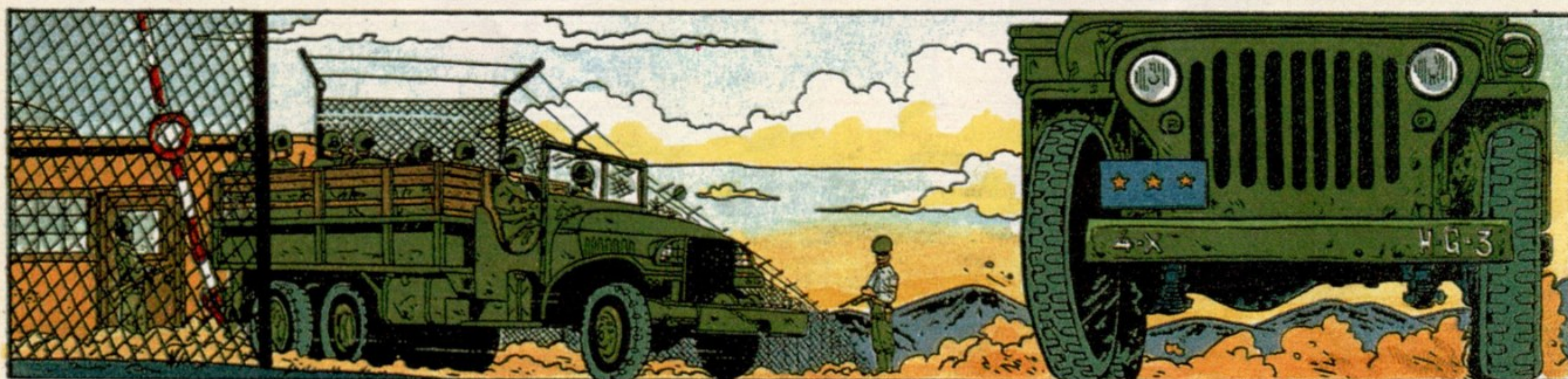
ХЕЈ!

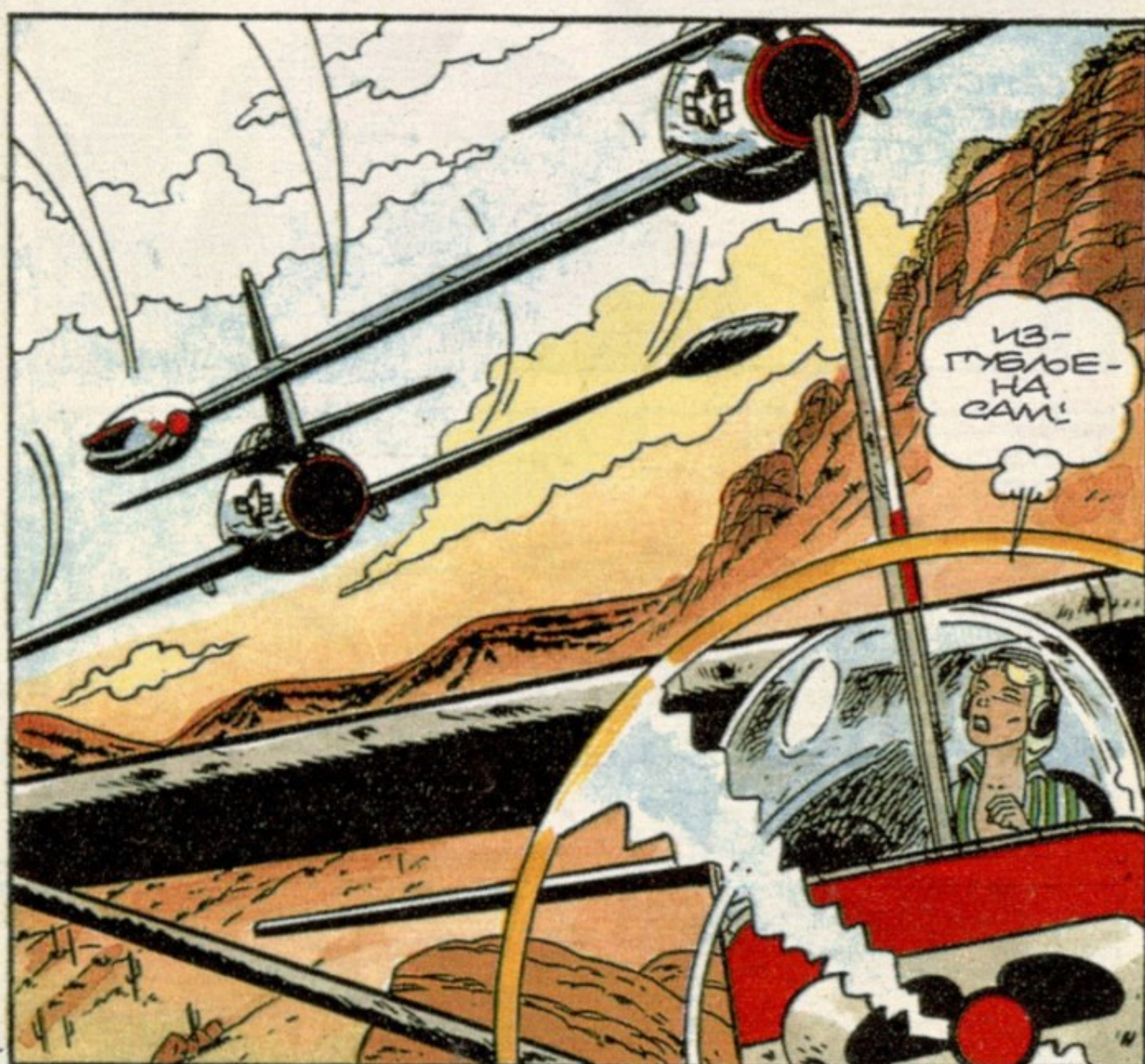
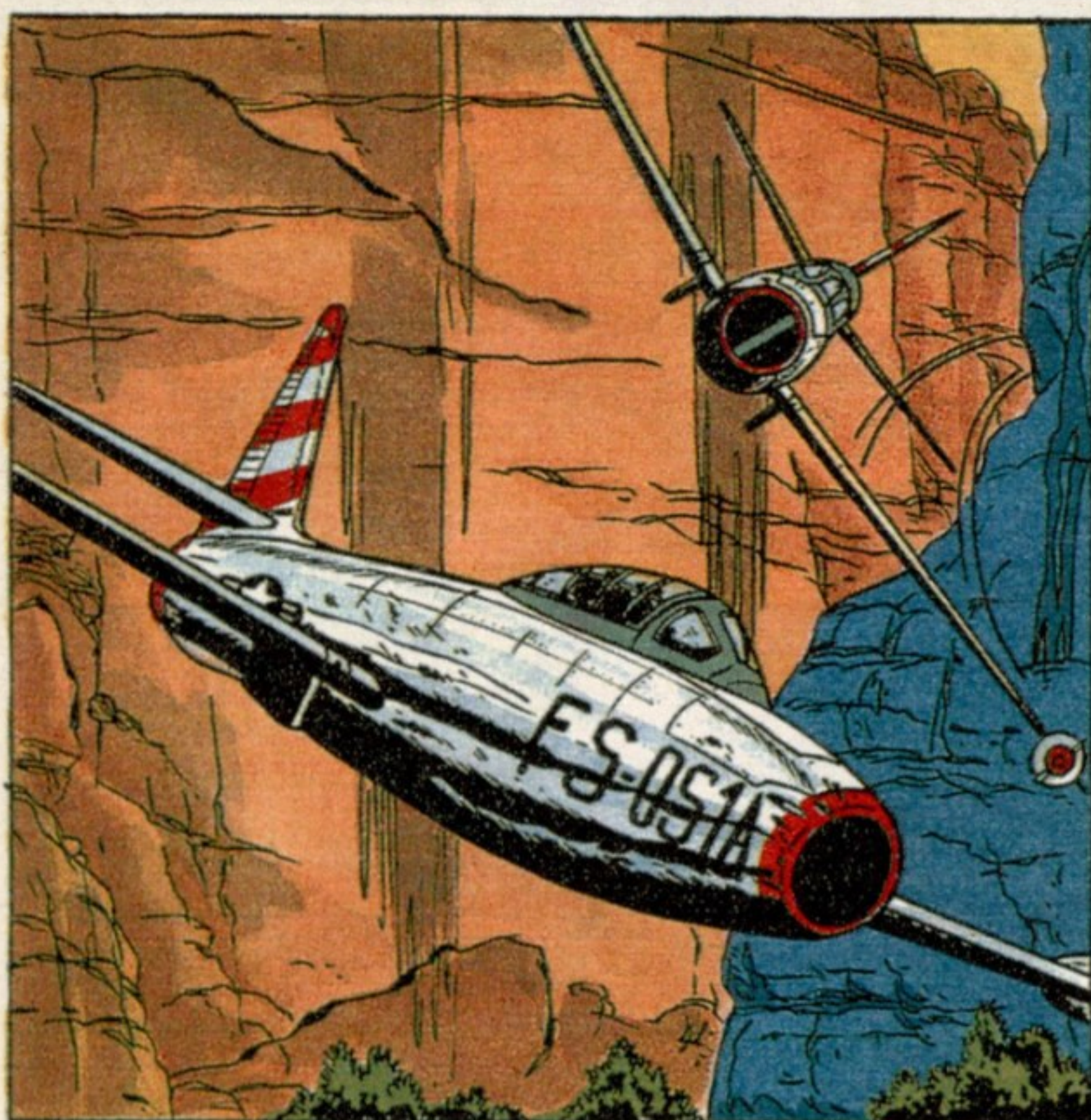
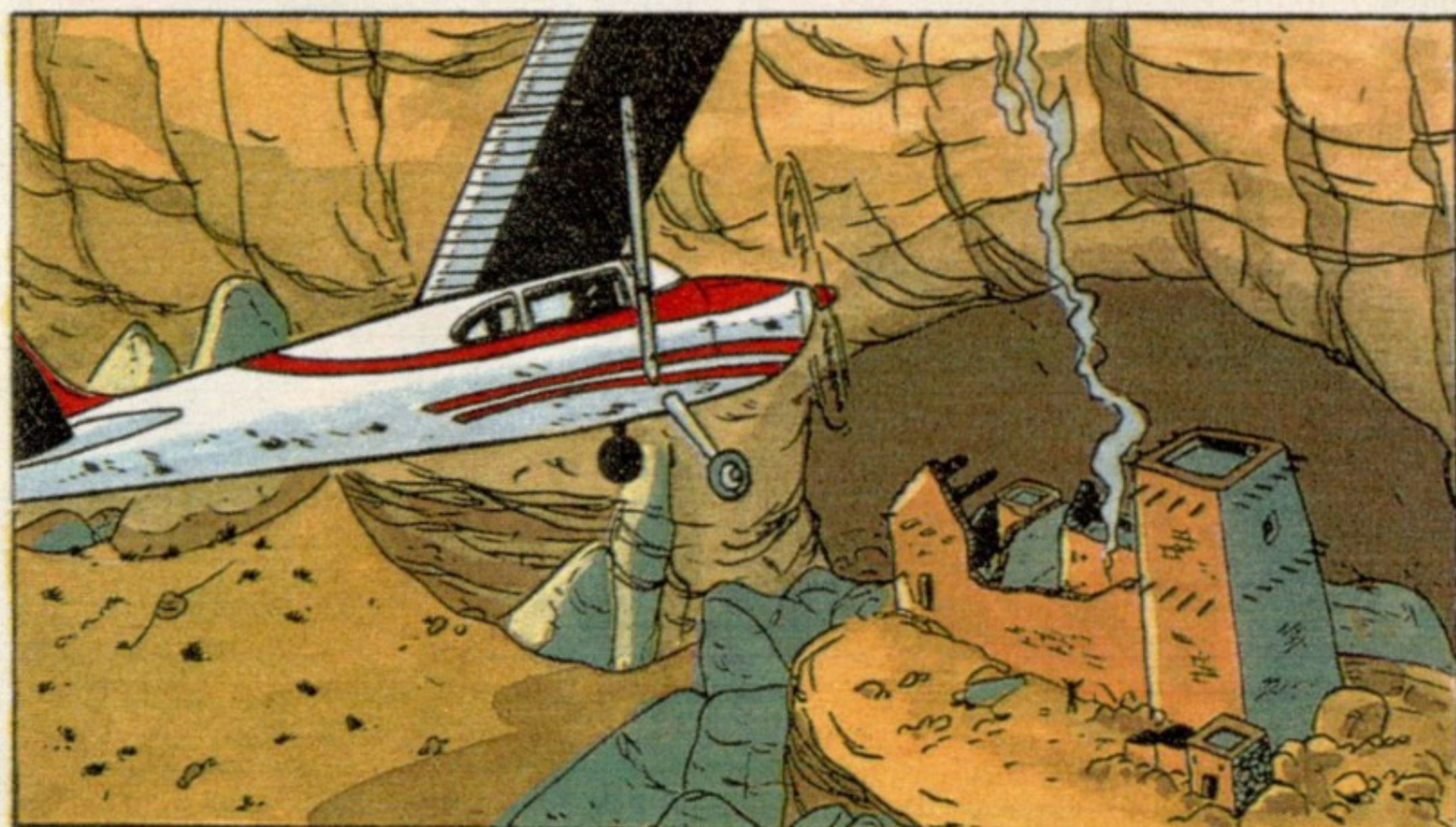
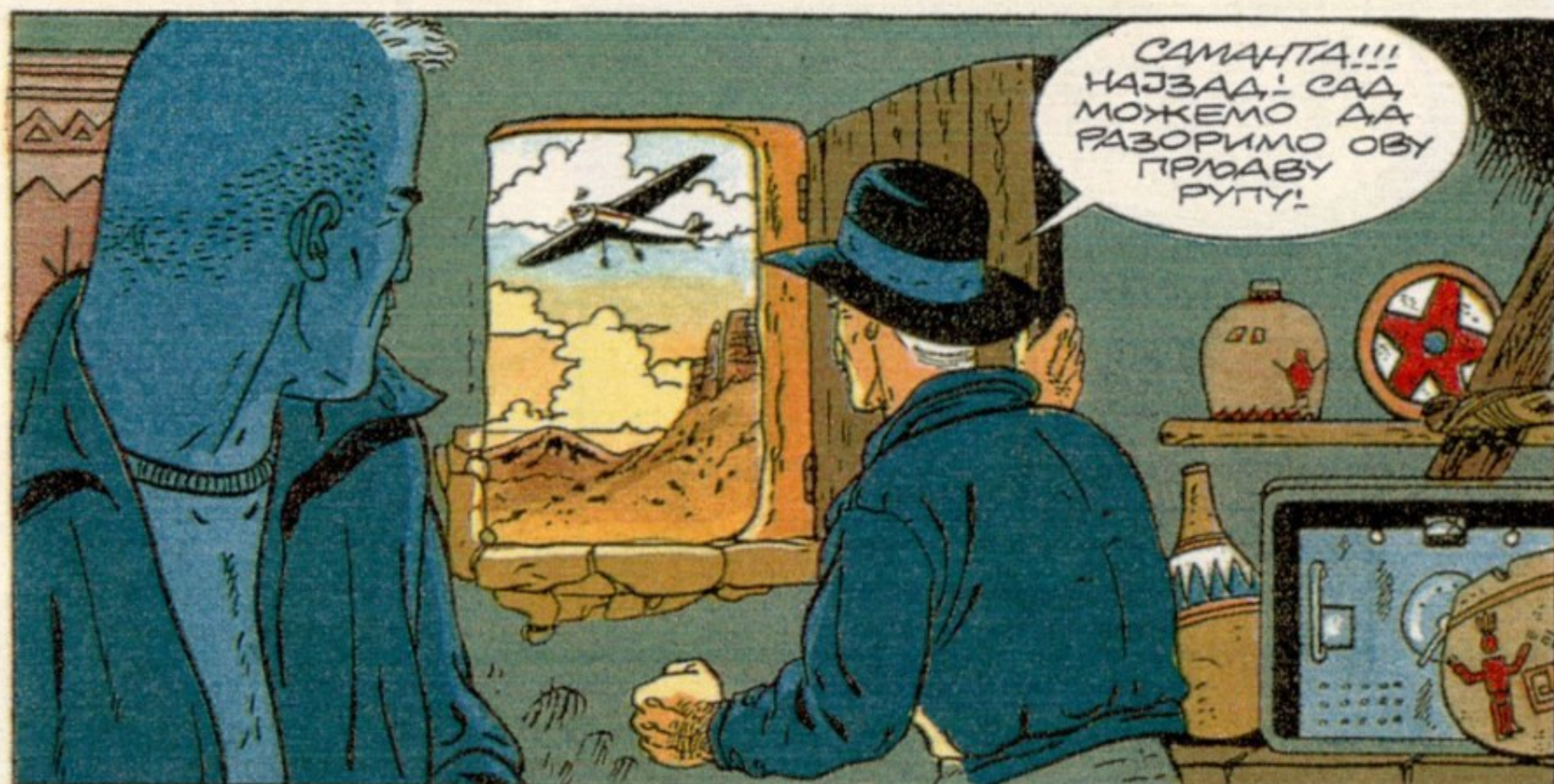

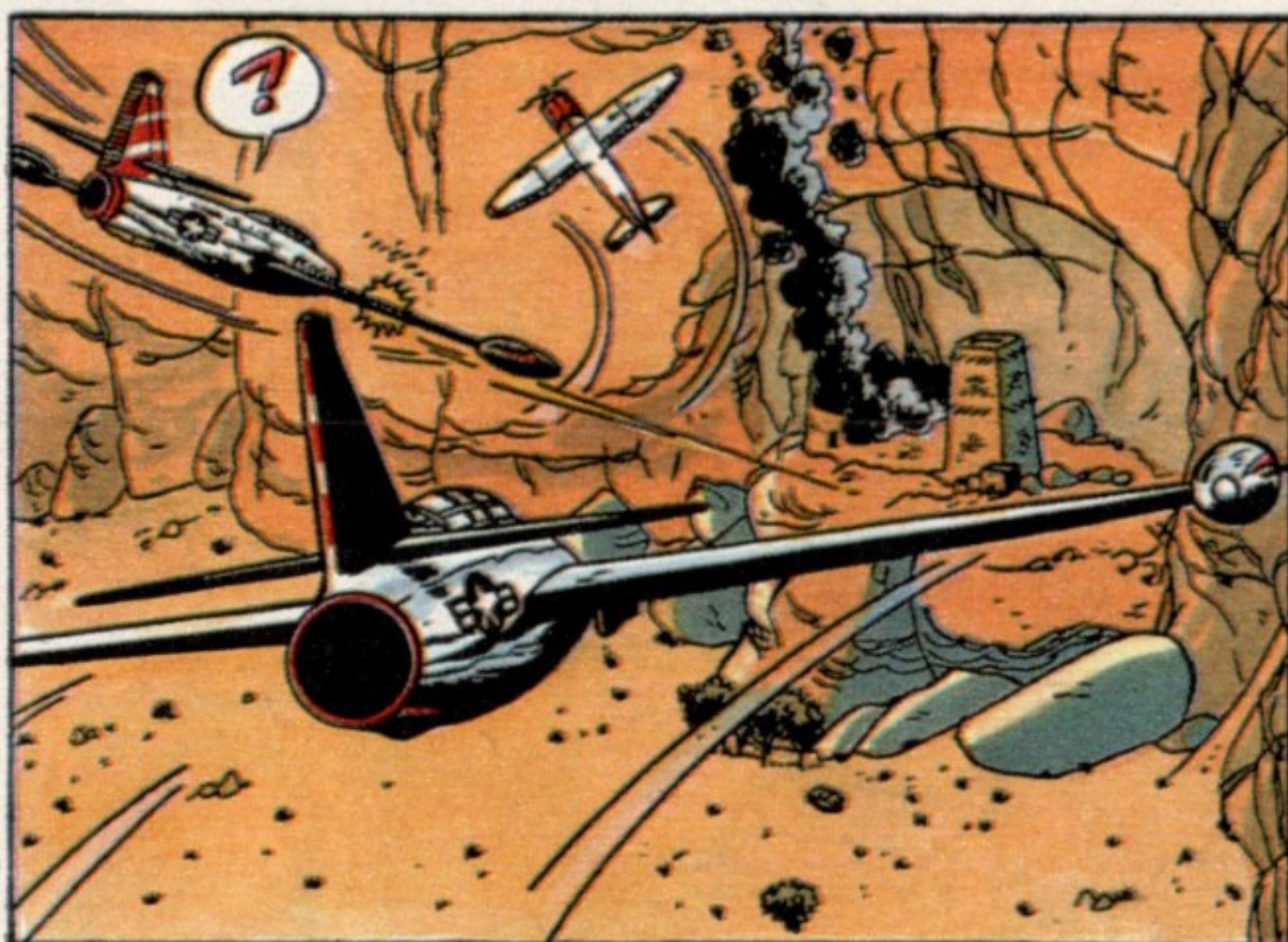
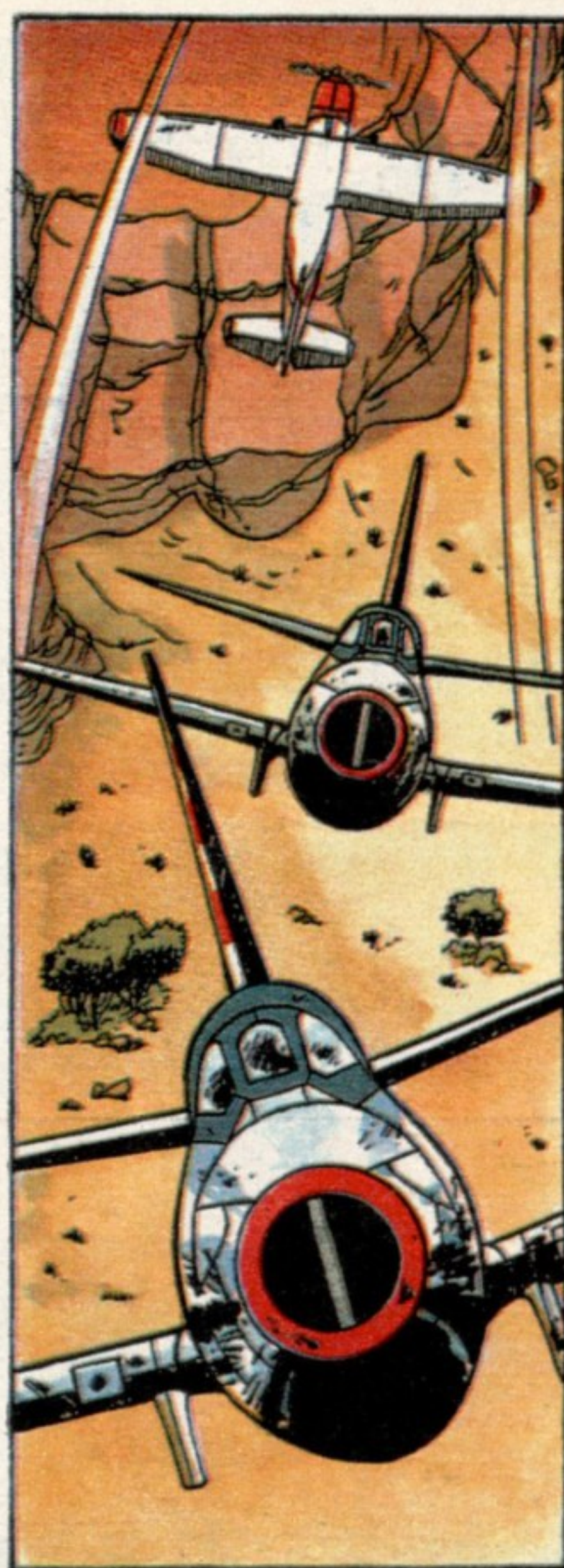
РЕЦИТЕ
ШТА...

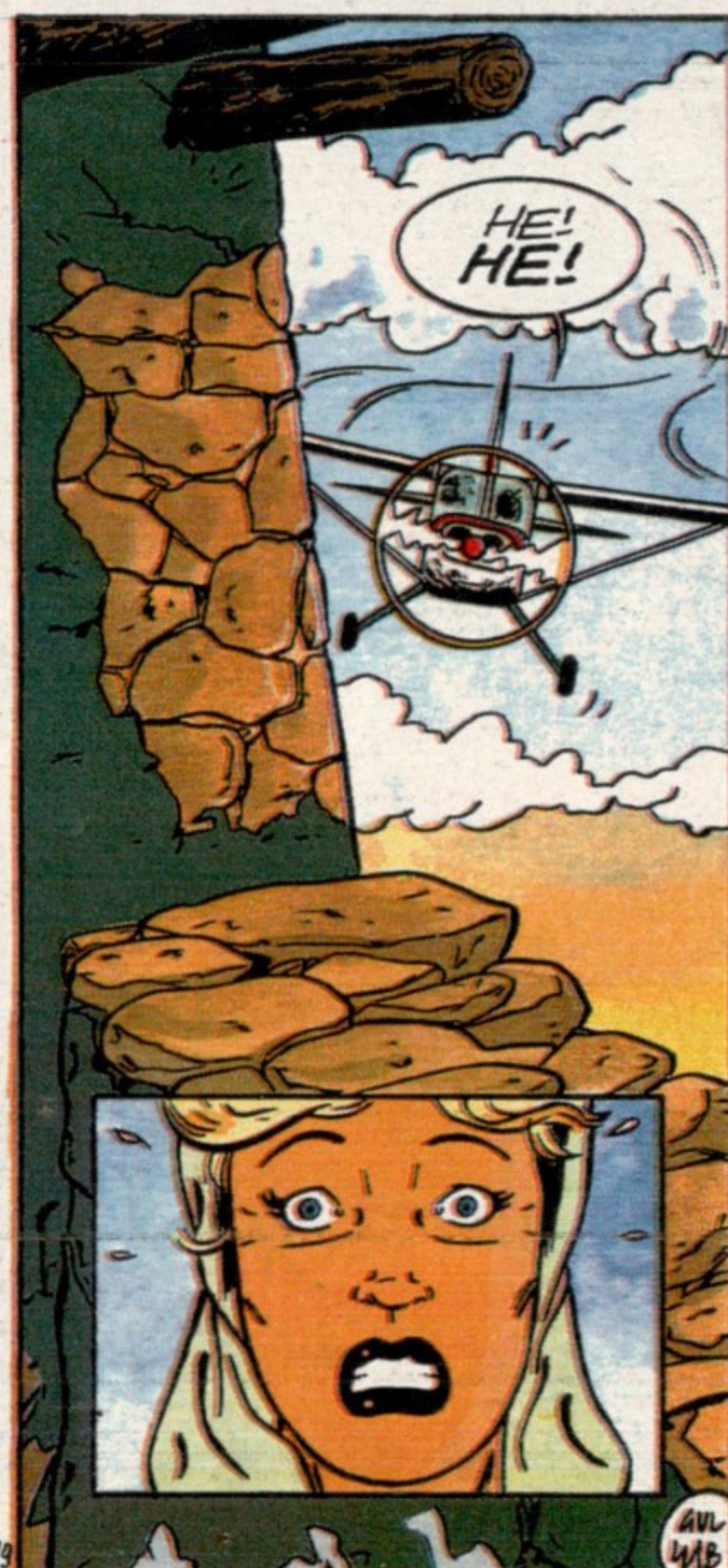
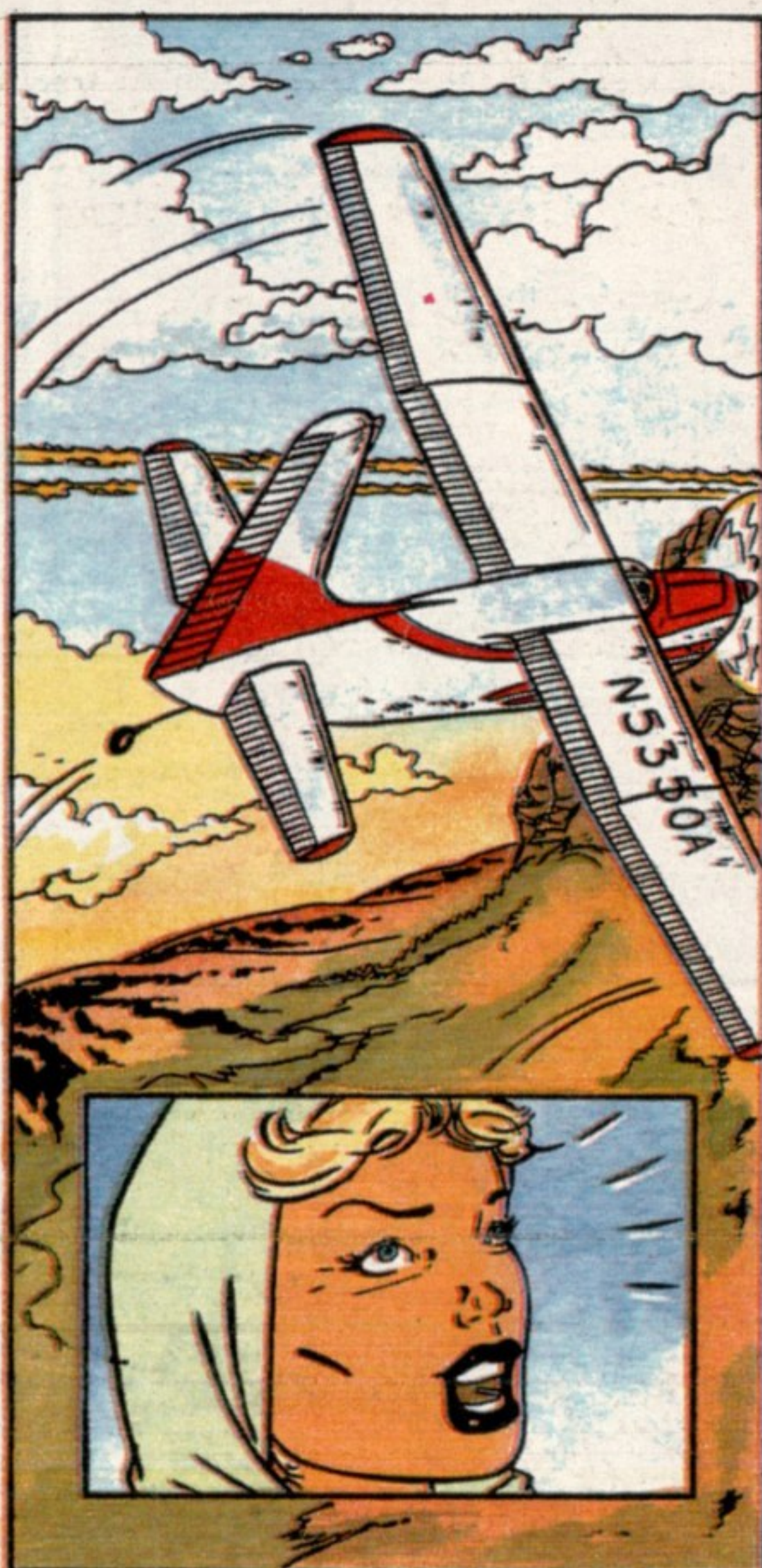
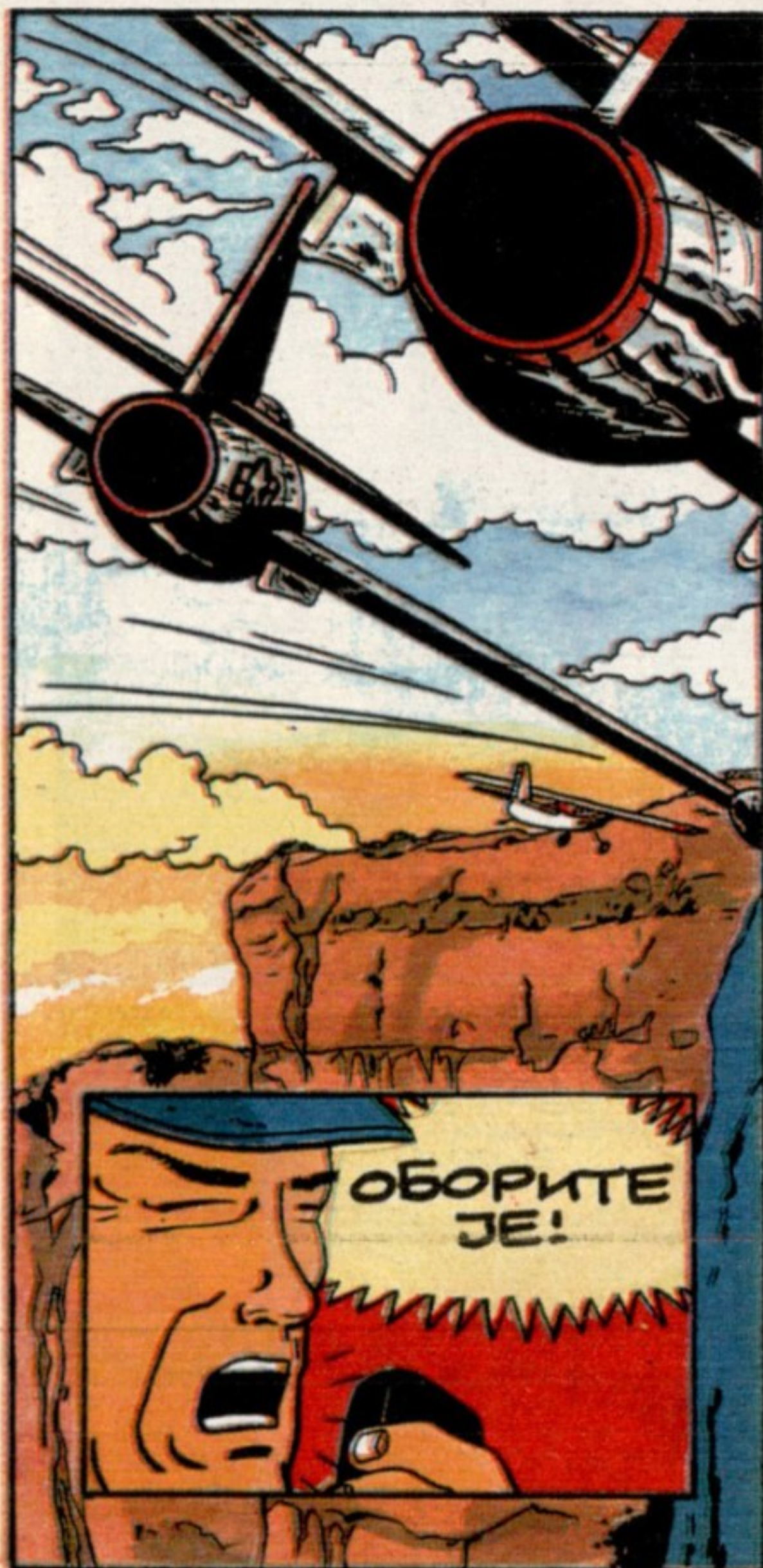
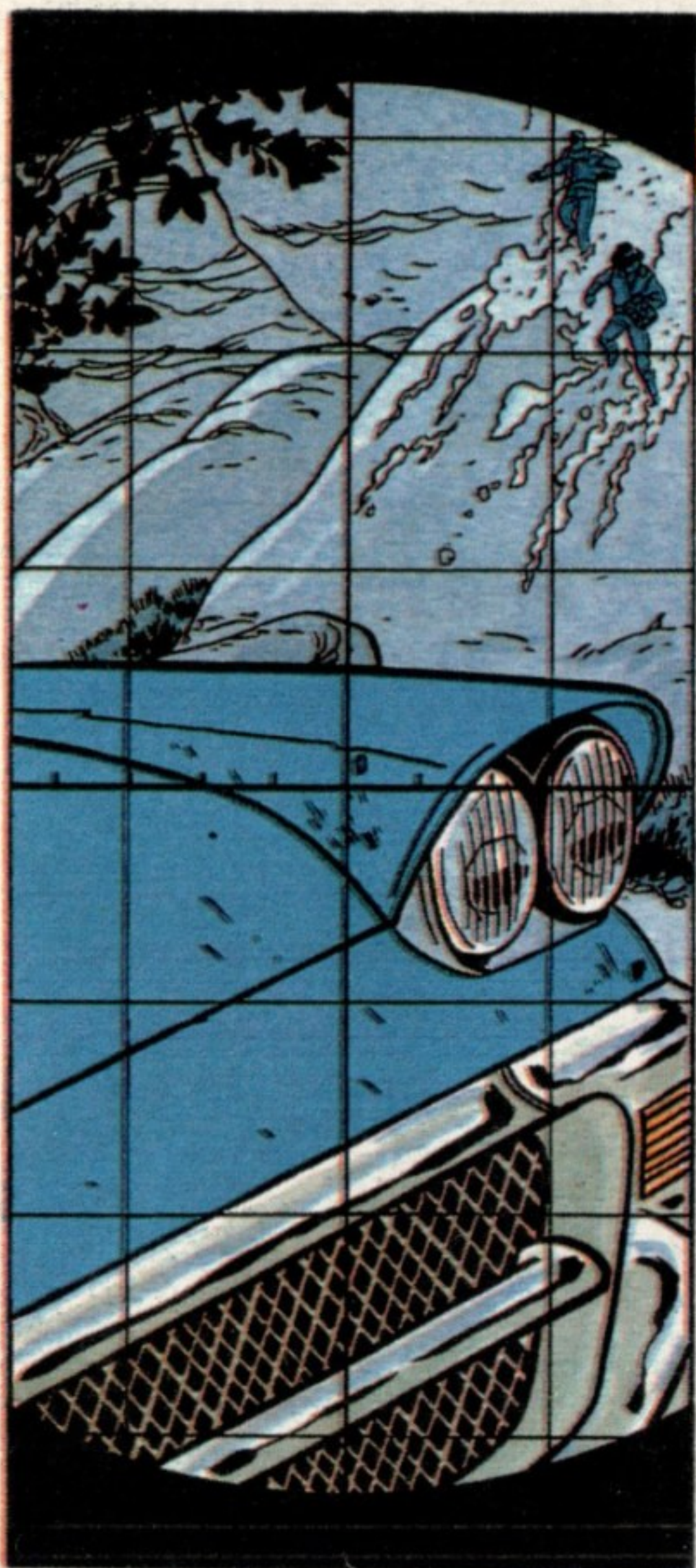
РАДИО!
БРЗО!
БРЗО!

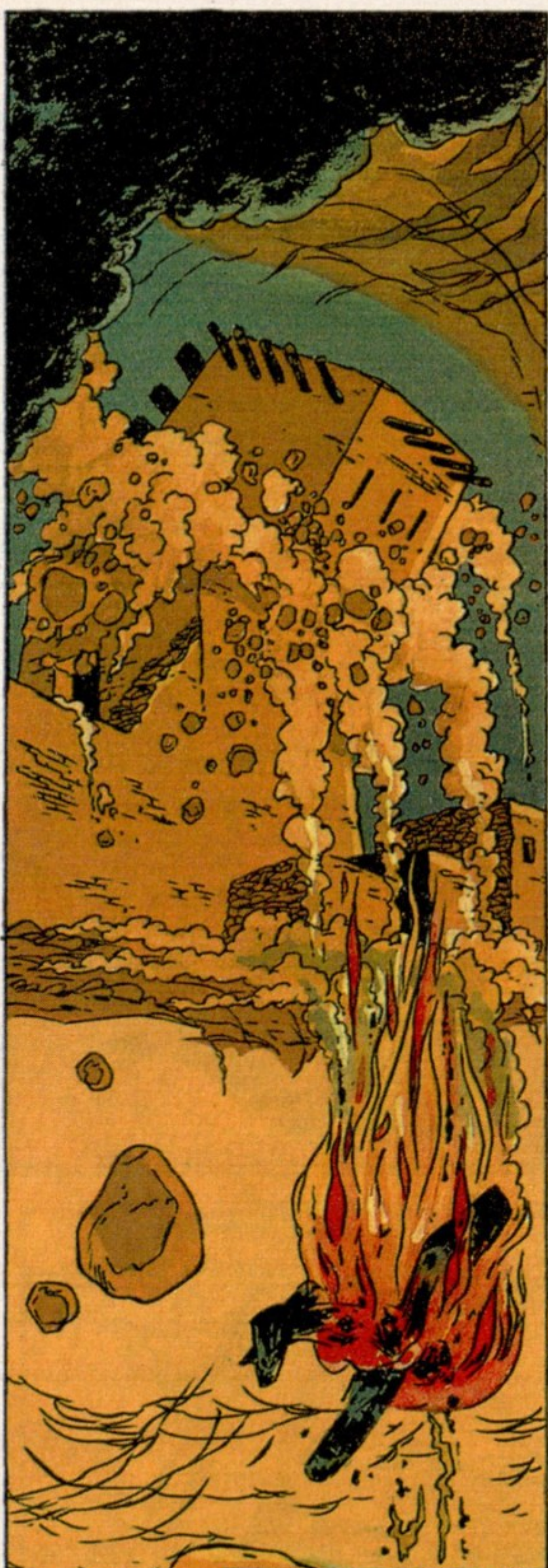

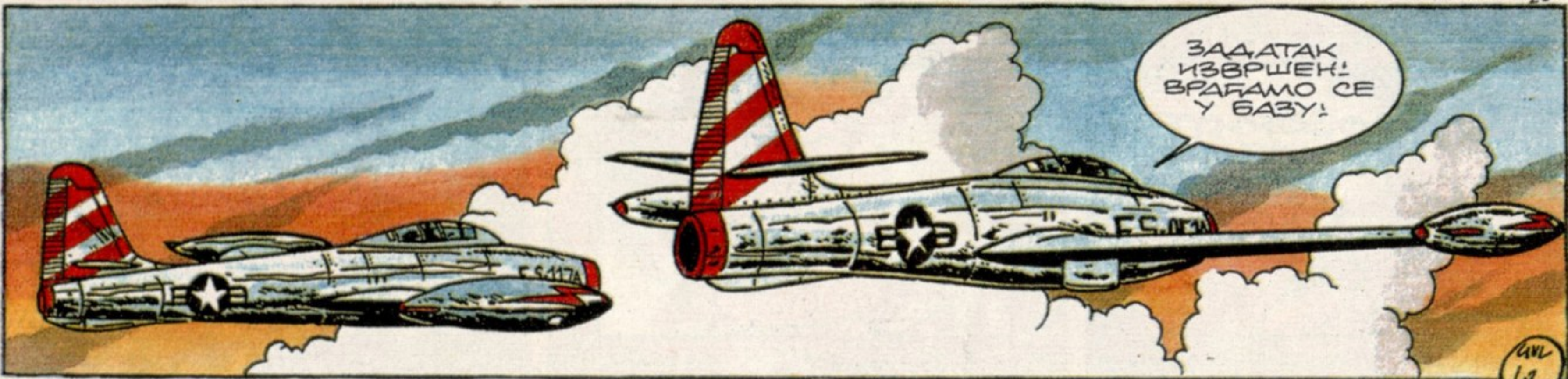

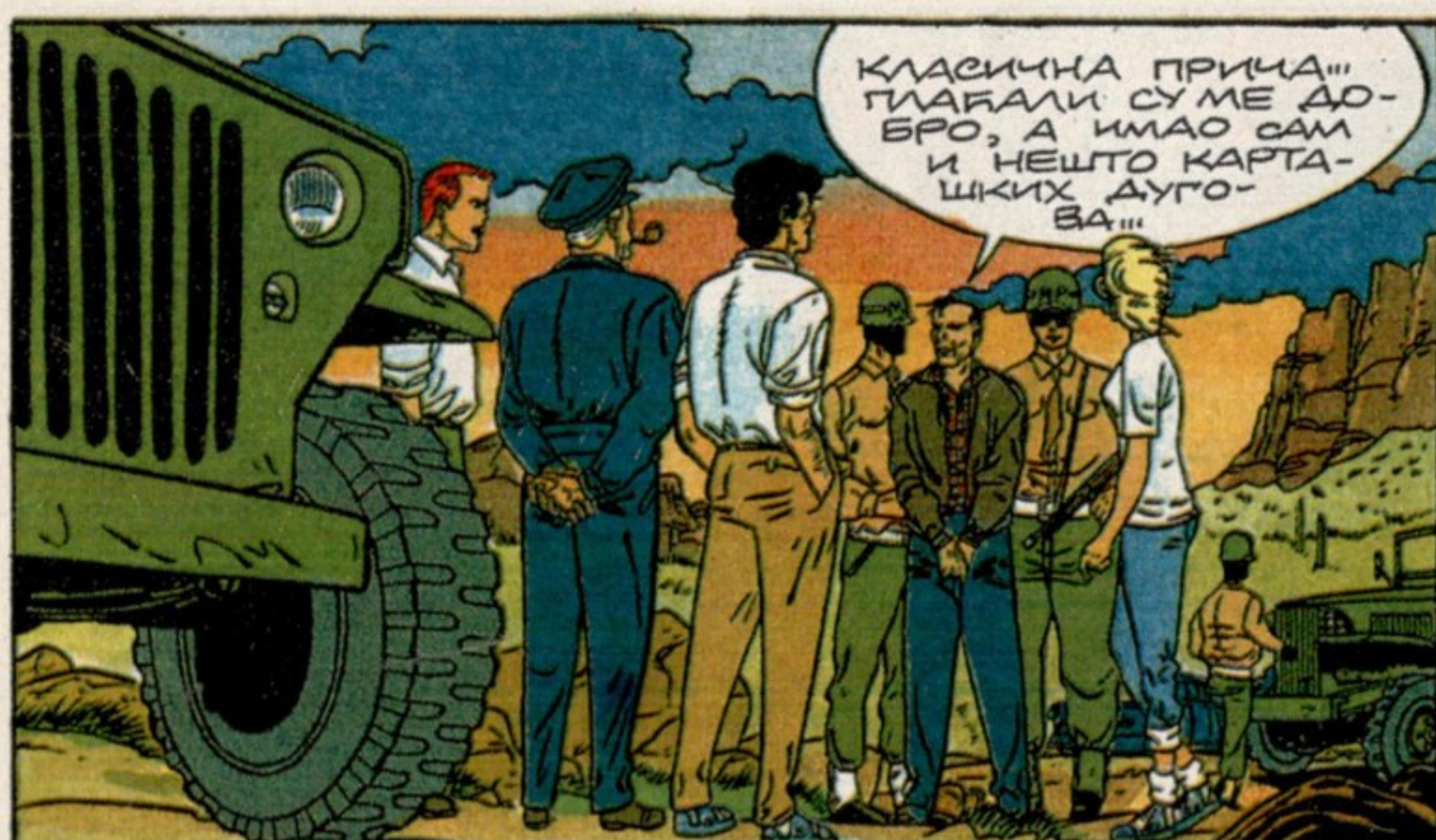
ПРИЗНАЈ
ДА ЈЕ МОЈА
ЕКСПЛОЗИЈА
СЈАЈНИЈА
ОД ТВОЈЕ,
СМОГ!

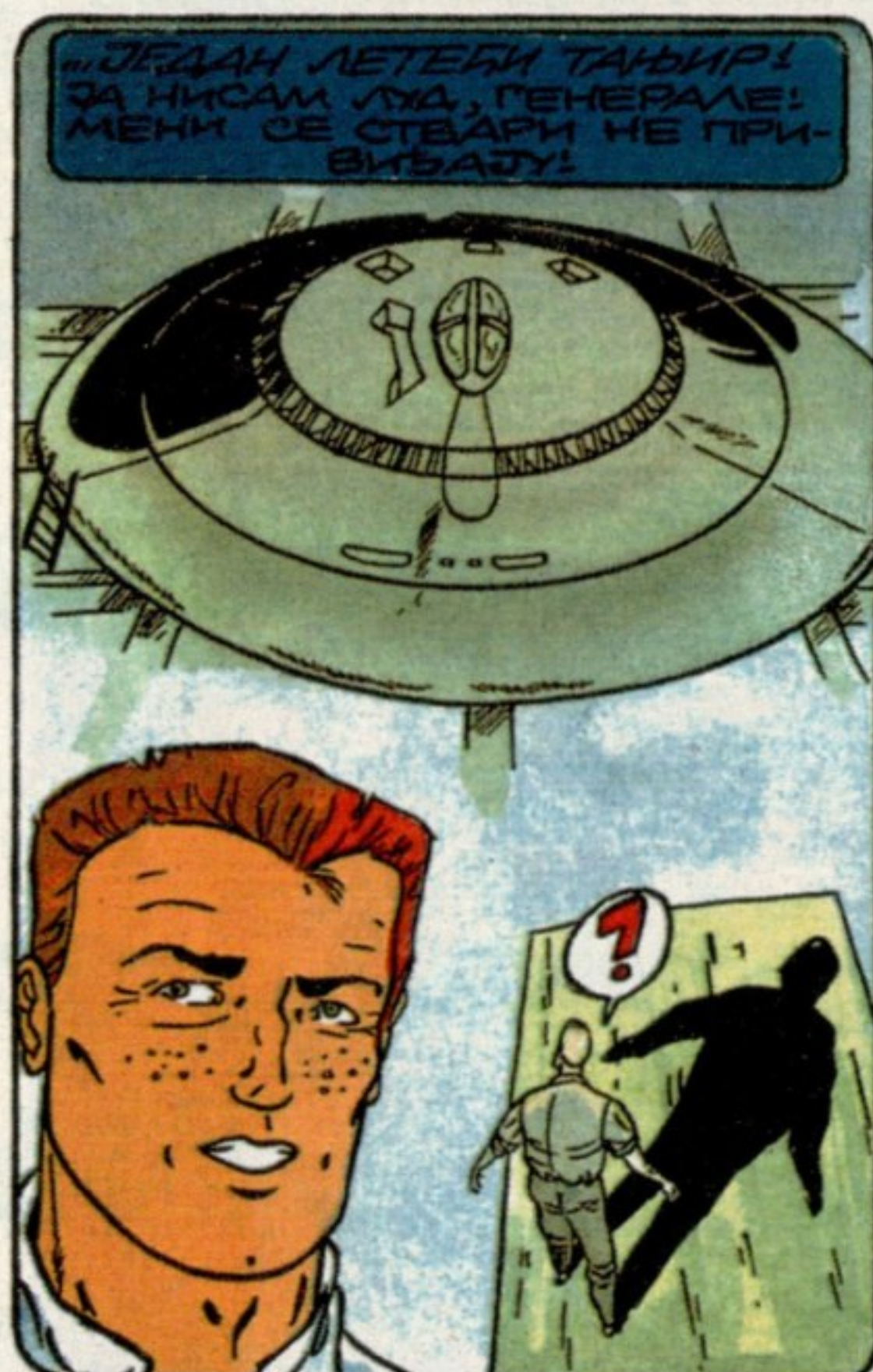

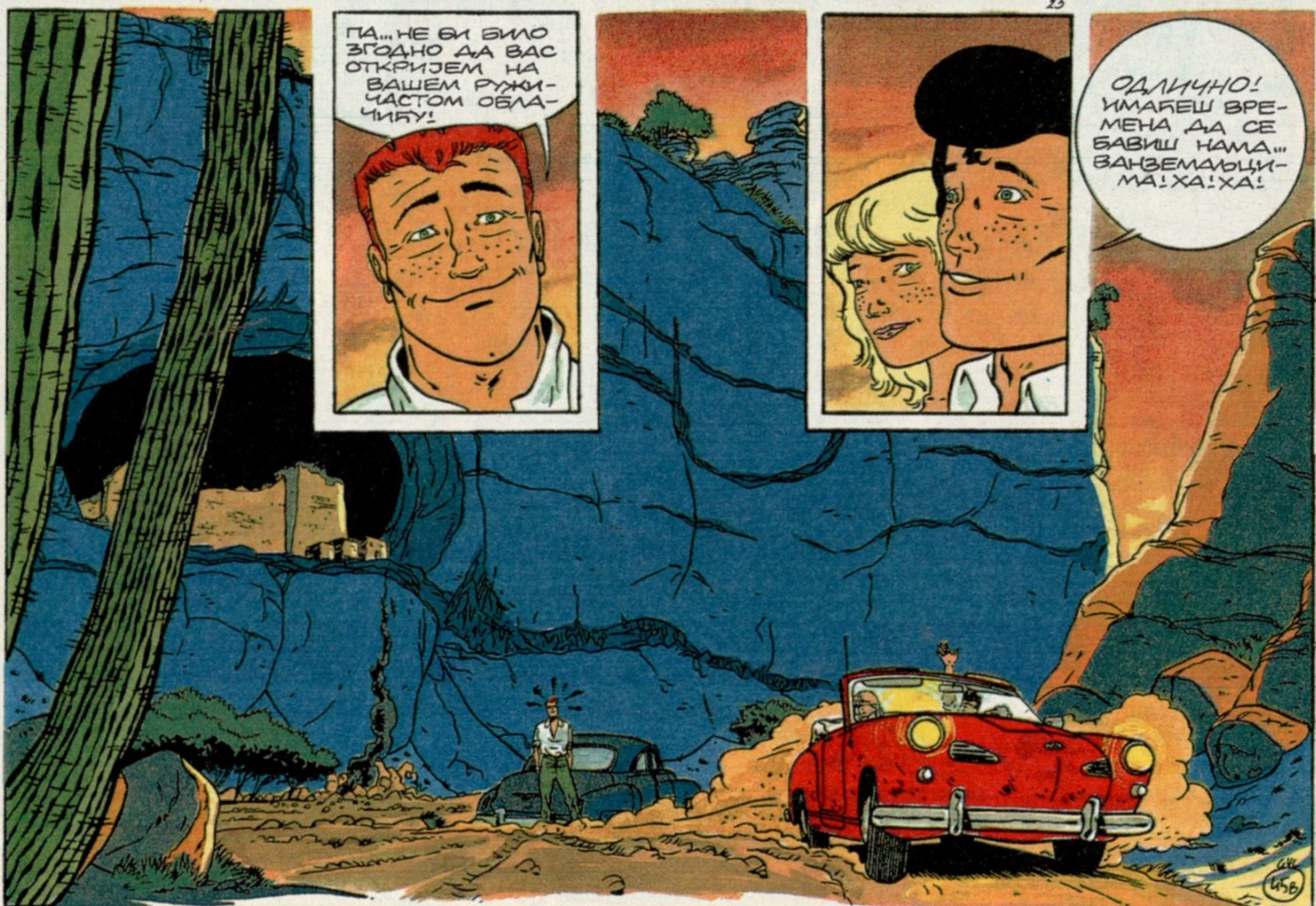
И ТО
ВАС
ЧИНИ
СРЕДНИМ?

ЗАДАТАК
ИЗВРШЕН!
ВРАЋАМО СЕ
У БАЗУ!

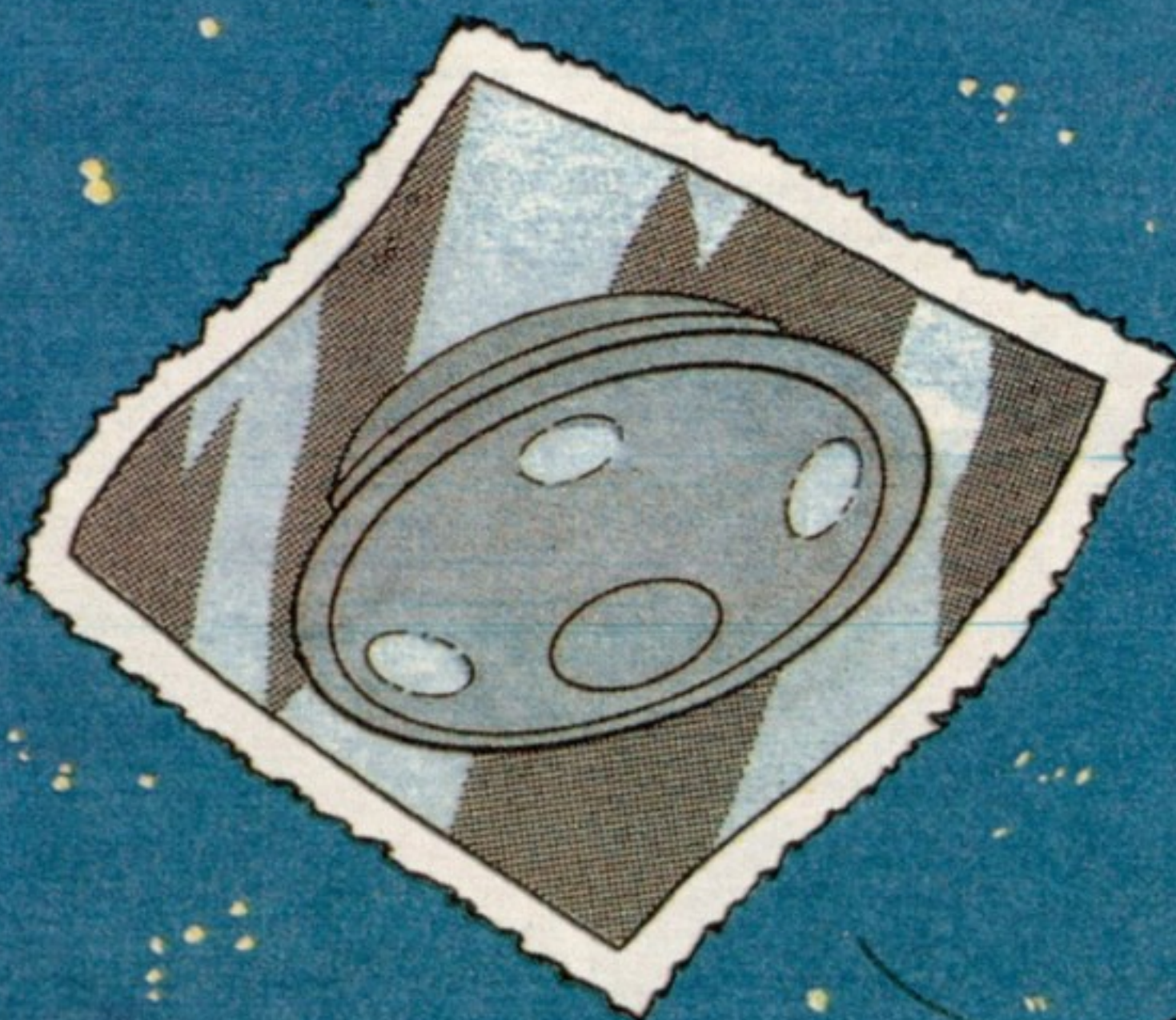

СИРОТИ ЛЕЋИ! НИЈЕ БАШ ЛЕПО ШТО СУ ГА ОСТАВИЛИ САМОГ. АЛИ БАР ЋЕ МОЋИ МИРНО ДА РАЗМИШЉА О МИНУЛИМ ДОГАЂАЈИМА. МИНУЛИМ?

ВИДИШ,
СЦИПИОНЕ,
ИПАК СМО ДО-
ШЛИ ДО
СНИМКА...

ДА ЛИ СУ
НЕКЕ ТАЈАН-
СТВЕНЕ СТВАРИ
РАСВЕЉЕНЕ?
И ДА ЛИ СУ
РАСВЕЉЕНЕ
ДО КРАЈА?

ТО ЈЕ БИЛО 1947. ГОДИНЕ. ОД ТАДА ПОЧИЊЕ НАЈЕЗДА **НЛО-а** НА ЗЕМЉУ. УЧЕНО ЈЕ ВИШЕ ОД СТО ХИЉАДА. НА ХИЉАДЕ ЉУДИ ЈЕ СВЕДОЧИЛО... И СВИМА СЕ ПРИВИЂАЛО?

НЕВЕРОВАТНИ СВЕТ

ИНСЕКАТА

Научници данас разликују више од 800.000 врста инсеката што је десети део свих врста животиња у свету. На пример, постоји око 2.000 врста мрава, 5.000 варијетета вилиних коњица, 40.000 врста жижка (или исто колико свих кичмењака на Земљи!).

Они могу да преживе чак и атомску бомбу! Има их на милијарде под нашим ногама, у зидовима... Споразумевају се, прерушавају, преображавају, и размножавају огромном брзином. Инсекти су били на Земљи 100 милиона година пре нас и сигурно ће нас надживети.

Бубашвабе, мрави и шкорпије спадају у најстарије врсте наше планете. Један фосил бубашвабе откривен у америчкој држави Илиноис стар је 300 милиона година. Испитивања су показала да су се ови инсекти од свог појављивања на Земљи до данас врло мало променили.

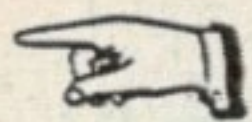
ПОДАТЦИ
ЗАБАВНИК

1939.

1999.

четрдесет три

Издржљивост инсеката је запањујућа: бубашваба издржава **радијацију** неколико пута већу од оне која човека убија. А шкорпије, чија је дужина живота просечно 25 година, могу да не једу четири године. Нађене су неке колоније **слепих шкорпиона** које настањују пећине на дубини од 800 метара испод земље. Комарац може да лети и 35 часова без узимања хране.

Лептир може да лети и до висине од 4.600 метара машући крилима и до 50 пута у секунди. У поређењу са човеком инсекти имају **циновску снагу**: зрика-

вац може да скочи 500 својих дужина, бува 600 (44 cm). Мрав носи 60 својих тежина, а **балегар** (врста афричког скарабеје) вуче 600 пута већу масу од своје телесне тежине.

Дужина живота код инсеката је врло различита: док се **ларва „воденог цвета“**, вилиног коњица, развије за отприлике две године, ин-

сект који се из ње излеже живи само неколико сати. Мува живи просечно два месеца, док термити имају изгледа да дочекају рекордан век од 60 година! Наравно, инсекти морају да се суоче са многим непријатељима: птицама, водоземцима (жабе), гмизавцима и самим човеком. Међу највеће инсектоједе спадају слепи мишеви који могу да **прогутају и до 3000 инсеката** за једну једину ноћ, али исто тако и пауци, најпрождрљивије животиње: у стању су да **поједу 30 пута више од сопствене тежине**. Да се подсетимо да они нису инсекти (тело из три дела, 6 ногу) већ зглавкари из класе Arachnoide (тело из два дела, осам ногу). Они воде порекло од исте животињске гране као и ракови.

Да би надокнадили високу смртност, инсекти су развили све врсте тактика: камуфлажу (лептири, богомољке...), непријатне мирисе (бубашвабе) или отрове и киселине (осе, мрави...). Грађа њихових антена и очију, састављених од хиљада минијатурних фацета, исто је толико важна да се примети опасност: инсекти су свакако **најмање прљави од свих животиња** наше планете јер је то за њих питање преживљавања. Али, коначно, њихова највећа гаранција да преживе јесте изванредна способност размножавања (једна матица пчеле снесе 3000 јаја дневно), затим високо развијена организација друштвеног живота. Тако „**крволочни**“ мрави имају робове: они предузимају војне упаде у гнезда других врста да би заробили њихове ларве. А кад их једном затворе, оне су осуђене да непрекидно раде за господаре ■

КИНА

Кинези, најмногољуднији народ света, претече су савремене науке у многим областима. И данас, као некад, њихов начин живота, а нарочито друштвено уређење, изазивају, посебно на Западу, извесну количину неповерења, да не кажемо страха. Ову моћну нацију треба боље упознати. Јер, није узалуд речено: „Кад се Кина буде будила, свет ће се затрести“.

пет кухиња које вам се највише допадају”, 78 одсто Американаца навело је кинеску кухињу. Следи

КИНЕСКИ ОБИЧАЈИ

Једна кинеска пословица каже: ако гост оде са вечере потпуно трезан, то значи да му је тамо било досадно. На знање пословним људима и туристима који у све већем броју из целог света хрле у Пекинг.

Ако којим случајем имате пријатеља Кинеза, никад му немојте поклонити сат или будилник јер ћете га тиме увре-

КИНЕСКА КУХИЊА

Реч „кечап“ потиче од кинеског „кет-сиап“, а означава сос од различитих састојака поврћа и

зачина с Далеког истока. Можда је овај сос служио и као прелив за резанце јер Кинези су ненадмашни мајстори за тестенине већ 70 векова!

италијанска (са 76 одсто и мексичка 74 одсто). Што се француске кухиње тиче, она се нашла тек на 4. месту (45 одсто), испред немачке (38) и јапанске (36 одсто).

Бресква потиче из Кине. Ово воће путници су донели у Персију одакле се раширило по Европи.

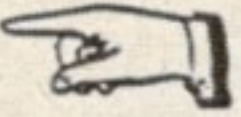

Према једном недавно спроведеном истраживању у САД, на питање „Набројте

1939.

1999.

 дители. Ови предмети у Кини значе крај неке везе или односа.

 Кинези се сваке године окупљају на гробовима својих предака да би ту **спалили новчанице** у њихову част и донели им омиљена јела. Чак и гробови најсиромашнијих Кинеза окићени су цвећем.

 Пекинг неће бити домаћин Олимпијских игара 2000. године. Али, градске власти ипак су започеле обиман посао с циљем да кинеску престоницу очисти од мува које су овде **права напаст**. Можда друга реченица објашњава прву.

ГЕНИЈАЛНИ НАУЧНИЦИ

 Кинески астрономи први су посматрали помрачење Сунца. Било је то 2137. године пре н. е.

 Стари Кинези имали су јединствену нараву за буђење: био је то једноставан механизам из кога су, после више сати, испадале металне куглице бучно ударајући о бронзани тањир.

 И први **вредносни папири** измишљени су у Кини. Истраживач Марко Поло сведочи да их је видео у оптикају крајем 12. века. Међутим, Кинези су се служили папирним новцем још у 7. и 8. веку да би изашли на крај с несташицом металног новца. А у средњовековној Европи кредитна писма још су размењивали само људи који су имали поверења један у другог (credo на латинском = верујем).

 Једно зрно пшенице старо 1400 година, нађено у Кини,

четрдесет шест

 Кина је остала последња земља на свету која производи парне локомотиве. Највећи инострани купци су САД, за потребе туризма. Ова делатност Кинеза сасвим је логична: Кина не само што је највећи потрошач угља на свету, већ је и највећи произвођач, са више од милијарду тона годишње.

 Очигледно незадовољни сеизмографом који су управо они измислили, Кинези се и данас држе старих начина узбуђивања у случају земљотреса. Знајући да се животиње прве узнемире уочи потреса, они – уместо савремене уређаје – прате њихово понашање. Године 1975. змије које су спавале зимским сном изненада су напустиле своја склоништа. Захваљујући овом упозорењу, на хиљаде Кинеза напустило је на време област коју је погодио разорни земљотрес.

проклијало је пошто је заливано и посејано. Ниједан научник данас није у стању да одреди после колико времена семе губи моћ клијања.

ТРИ ОРИЈЕНТИРА

 Кина има више од 1,17 милијарди становника. Упркос строгој контроли рађања (закон до-

звољава само једно дете), до краја овог века ова земља ће имати 1,3 милијарде становника.

1939.

1999.

ПОЛИТИЧКИ
ЗАЈАВНИК

1. јула 1997. године Хонг-конг је припојен Кини пошто је истекао закуп територије дат Британцима. Многи сматрају да ће се жестоки судар две културе тек осетити. Док у Кини има највише бицикала по глави становника, у Хонгконгу има највише „ролс-Ројсева“ по квадратном метру. Исто тако, док становници Хонгконга попију највише коњака у свету, дотле Кинези у Народној Републици знају углавном за ракију од пиринча.

Комунистичка партија Кине, основана 1921. године у Шангају, имала је успоне, али и падове. Можда је највећи Културна револуција започета 1965. када су масе студената и средњошколаца, следећи идеју Мао Цедунга да је прошла култура „штетна крпа коју треба потпуно уништити“, по великим градовима прогониле тобожње „противнике“ излажући их често јавној порузи и физичком злостављању, уништавајући највредније споменике минулих времена. Срећом, то је сада прошлост■

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

СУПЕРКВИЗ! РЕШИТЕ ГА!

Пружа вам се могућност да проверите своја знања из шест различитих области: припремили смо вам **ЦИНОВСКИ КВИЗ** са 90 питања. Ту је и једна занимљивост у решавању. У сваком питању заокружите слово под којим се налази тачан одговор. На крају, кад добијете по 15 слова за сваку област, од њих треба, правилним размештањем, да саставите тајанствену реч (негде ће то бити и више речи). Ако то успете, решили сте квиз и свака вам част!

Животиње и биљке

- Који сисар не може да скаче?
А: носорог
Д: нилски коњ
Л: слон
- Која риба плива најбрже?
Т: туна
О: ајкула
Ц: сабљарка
- Која се риба највише лови?
Ш: бакалар
П: харинга
Н: туна
- Назив „тулипан“ за лалу потиче из:
К: Холандије
Р: Француске
И: Турске
- Кљунар или орноторинкс је...
С: сисар
Њ: птица
М: гуштер

- Колики је просечан век пчеле-радилице?
Е: пет недеља
У: недељу дана
Р: два месеца
- Оцелот је врста...
С: мачке
Б: пса
Ф: медведа
- Код обада уједа...
Ђ: мужјак
В: женка
С: обоје
- Која је од ових биљака отровна?
А: лијандер
Ж: лофика
О: ладолеж

- Колико ногу имају мрави?
З: четири
И: шест
Е: осам
- Пингвини живе на...
Г: Арктику
Њ: Антарктику
Р: у Аустралији
- Ко најбрже трчи?
Т: срна
О: витороба газела
Ф: хрт
- Које је цвеће симбол искрености?
И: папрат
Д: жуте руже
Љ: љубичице
- Колико мириса разликује пас?
Х: хиљаду
Ђ: десет хиљада
А: сто хиљада
- Која је ајкула најопаснија за човека?
Ц: ајкула чекићара
О: морски пас-путник
К: плава ајкула

Уметност и књижевност

- Који је најмлађи од браће Далтон?
Т: Вилијам
У: Џек
О: Аверел
- Ко је написао „Робинзона Крусо“?
Б: Вилијам Дефо
И: Данијел Дефо
К: Александар Селкирк
- Ко је режирао „Ајкулу“?
Н: Стивен Спилберг
З: Џори Лукас
Г: Тод Хупер

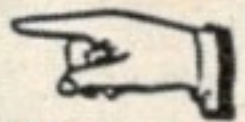

1939.

1999.

четрдесет седам

4. У којој је групи почео каријеру Мајкл Џексон?
Р: „Џексон фајв“
Б: „Џексон сонд“
Ш: „Марвелес Џексон“
5. Ко није Нинџа Корњача:
Н: Мартинело
Ћ: Донатело
Ф: Микеланђело
6. „Хазарски речник“ написао је:
Ц: Синиша Павић
И: Милорад Павић
Т: Душан Ковачевић
7. За коју је екипу играо Мајкл Џордан?
В: „Чикаго булс“
С: „Бостон селтикс“
К: „Делаваре дистројерс“
8. Из које земље долази аутомобил с таблицом FL?
П: Финске
Б: Фокланда
А: Лихтенштајна
9. Колико слова има најдужа реч на српском језику?
А: 22
У: 29
К: 30
10. Који је од наведених аутора највише превођен?
Е: Лењин
С: Виктор Иго
Ц: Агата Кристи
11. Књижевна награда „Политикин Забавник“ установљена је:
Љ: 1952. године
У: 1975. године
Ч: 1979. године
12. У ком се филму налази најдужи двобој у историји кинематографије?
Ћ: Три мускетара
К: Робин Худ
Д: Скарамуш
13. Један од наведених писаца био је неколико година главни и одговорни уредник „Политикиног Забавника“:
С: Драган Лукић
Т: Милован Витезовић
Д: Владимир Булатовић Вић
14. Милоској Венери недостају...
Ф: глава
О: руке
Ц: ноге
15. У ком се граду налази музеј Прадо?
Ш: Фиренци
П: Бечу
Л: Мадриду

Људско тело

1. Који од ових певача има најдубљи глас?
П: тенор
О: сопран
С: баритон

2. Колико је висок највиши човек на свету?
К: 2,65 m
И: 2,72 m
Љ: 2,84 m
3. У којој се од ових земаља обави највише венчања?
Г: у Бразилу
О: у Италији
Е: на Куби
4. Кад је пронађена вакцина против дечије парализе?
Њ: 1875. године
Х: 1914. године
М: 1955. године
5. Које од наведених врста поврћа садржи највише витамина С?
Е: паприка
Ф: боранија
Ц: грашак
6. „Мали длан“ је мишић...
А: носа
Ћ: ноге
У: шаке
7. Менискус је...
Т: хрскавица
К: кост
Б: мишић
8. Агорафобија је...
М: страствено скупљање јединствених врста биљака
В: страх од прелажења преко тргова и уопште празних простора
Н: неодољива жеља за држањем говора у свакој прилици
9. Зими сви треба више да једемо?
Д: тачно
А: погрешно
З: само ако радимо напољу
10. Како се назива губитак осећања укуса?
Р: агустија
Г: алангија
О: амнезија
11. Летње олимпијске игре, 27. по реду, одржаће се од 16. септембра до 1. октобра...
К: 2000. године у Паризу
А: 2004. године у Атини
И: 2000. године у Сиднеју
12. Колико играча има у екипи за хокеј на трави?
У: 11
О: 8
Ш: 6

13. Крос контри је
К: трчање у затвореном простору
А: трчање по снегу на стази од 5 km
Р: трчање по разноликом терену – кроз шуме, узбрдо, низбрдо (3–15 km), у пролеће или у јесен
14. „Зеџ“ је одлика...
Ћ: маратона
Б: крос-контрија
Н: средњих пруга у атлетици
15. Тениски лакат је...
К: болест која погађа само тенисере
М: од ње оболевају и други
Њ: непристојан покрет

Историја света

1. Које године је срушен Берлински зид?
Б: 1988.
Е: 1989.
Ш: 1990.
2. Ко је био први папа?
Т: Свети Климент
Е: Свети Петар
С: Свети Павле
3. Уједињене нације основане су:
Г: 1937.
Ј: 1947.
О: 1957.

4. Град Макао основали су...
Н: Португалци
Т: Британци
З: Кинези
5. Која од ових личности није била египатски фараон?
Б: Аманофис
А: Агамемнон
О: Ехнатон
6. Најстарија република на свету је:
Њ: Сан Марино
Ф: Исланд
Т: Лихтенштајн
7. Који је Европљанин први открио Тихи океан?
С: Васко да Гама
О: Магелан
Н: Васко Балбоа
8. Који су први град у Новом свету подигли дошљаци из Европе?

К: Форт Д'Франс
Е: Санто Доминго
Т: Тринидад

9. Коју је европску престоницу основао Кекропс 1640. године пре наше ере?
З: Мадрид
Ј: Атину
Ч: Београд
10. Која је земља изгубила половину становништва између 1845. и 1920.
Т: Пољска
Д: Ирска
О: Јерменија
11. Француски је био званично језик у Енглеској до...
П: 12. века
Л: 13. века
И: 14. века
12. Која је од наведених једна од Десет Божијих заповести:
М: Љуби ближњег свог као самога себе
Ћ: Свадбе не чинити за време поста
У: Поштуј оца свога и матер своју...
13. Један од њих није радио на превођењу Библије
Е: Доситеј Обрадовић
Г: Вук Караџић
Л: Ђуро Даничић
14. Кочиз је био поглавица...
С: Сијукса
О: Чејена
Ц: Чироки Индијаноса
15. Како је Марко Поло назвао Јапан?
И: Ципанго
Б: Катај
П: Јипен

Планета Земља

1. Који је астролошки знак особа рођена 27. новембра?
И: Шкорпија
Н: Стрелац
З: Вага
2. Где се налази највећи живи вулкан на свету?
А: на Хавајима
Б: Борнеу
У: Карибима

3. Шта је најбрже?
С: лавина
Т: ураган
Н: торнадо

4. Најудаљенија планета од Сунца је...

Л: Плутон
У: Сатурн
П: Уран

5. Постоји стабло старије од 4000 година!

И: баобаба
А: секвоје
Ђ: бонсаија

6. Једно од наведених није светско чудо:

Т: маузолеј у Халикарнасу
У: колос са Родоса
Н: александријска статуа

7. Највећа џамија на свету налази се у...

Ф: Казабланки
В: Меки
К: Џакарти

8. Која је река дугачка 6.670 km?

Ј: Амазон
С: Конго
Г: Нил

9. Најпродаванија разгледница на свету приказује:

Е: Ајфелову кулу
Д: Велики кинески зид
З: Зид плача у Јерусалиму

10. Језеро Титикака налази се на граници између Боливије и...

Д: Перуа
Љ: Аргентине
Т: Чилеа

11. Која се од ових земаља не граничи с Алжиром?

Х: Нигер
Ц: Мали
А: Нигерија

12. Која европска земља има 1.550 језера?

Ч: Немачка
О: Швајцарска
У: Белгија

13. Где је нађено најстарије гранитно стење?

Р: у Канади
Б: на Јави
Т: у Аустрији

14. Како се зове литвански новац?

Ц: рубља
М: литас
Р: плук

15. Како се данас зове Холандска Гијана?

Е: Суринам
З: Малави
Љ: Циснеј

3. У којој је земљи најпре почео да се тка муслин?

З: Италији
К: Етиопији
Ф: Ираку

4. У ком се америчком граду налази највећа зграда на свету?

Ц: Чикагу
Д: Њујорку
Н: Сан Франциску

5. Шта је салмонела?

Г: посебна танка салама
Т: бактерија у желуцу
У: портабл камера

6. Човек који је измислио фармерке Леви Штраус био је...

Х: Американац
Л: Немац
Ђ: Француз

7. Први звучни филм снимљен је?

Ц: 1919.
С: 1927.
М: 1932.

8. Како се пише цифра 400 римским бројевима?

А: CD
К: DL
Ф: IVC

9. Који је део милијарде јединица „пико“

М: десети
Д: стоти
О: хиљадити

10. Ко је начин први телескоп?

Е: Исак Њутн
Ш: Никола Коперник
У: Вилијам Хершел

11. Ко је највећи светски произвођач соли?

М: Русија
Р: САД
Г: Кина

12. Пурпурна боја добија се:

Е: од једне биљке
И: из шкољке
Д: искључиво хемијским путем

13. Мајице „Лакост“ производе се од...

С: 1933. године
О: 1951. године
Ц: 1968. године

14. Шта је клипер?

Ж: бели делфин
Б: једрилица
Д: дирижабл

15. Који је лет „Апола“ однео прве људе на Месец?

В: „Аполо 11“
М: „Аполо 16“
У: „Аполо 18“

Наука и техника

1. Који је најкоришћенији лек на свету?

И: аспирин
Г: контрацептивне пилуле
Д: сируп за кашаљ

2. При којој се брзини пробија звучни зид?

У: 600 km/h
Т: 1000 km/h
М: 1200 km/h

СУПЕРКВИЗ РЕШЕЊЕ

ЖИВОТИЊЕ И БИЉКЕ: 1/Л (слон); 2/Ц (сабљарка); 3/П (харинга); 4/И (Турска); 5/С (сисар); 6/У (недељу дана); 7/С (мачке); 8/С (обоје); 9/А (лијандер); 10/И (шест); 11/Њ (Антарктик); 12/Т (срна); 13/И (папрат); 14/А (сто хиљада); 15/К (плава ајкула).

Тајанствена реч: ПУСТИЊСКА ЛИСИЦА

УМЕТНОСТ И КЊИЖЕВНОСТ: 1/О (Аверел); 2/И (Данијел Дефо); 3/Н (Стивен Спилберг); 4/Р (Џексон Фајв); 5/Н (Мартинело); 6/И (Милорад Павић); 7/В (Чикаго булс); 8/А (Лихтенштајн); 9/А (22 – престолонаследниковица); 10/Е (Лењин); 11/Ч (1979. године); 12/Д (Скарамуш); 13/Д (Владимир Булатовић Виб); 14/О (руке); 15/Л (Мадриду).

Тајанствена реч: ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ

ЉУДСКО ТЕЛО: 1/С (баритон); 2/И (2,72 m); 3/Е (Куби); 4/М (1955); 5/Е (паприка); 6/У (шаке); 7/Т (хрскавица); 8/В (страх од прелажења преко тргова); 9/З (само ако радимо напољу); 10/Р (агустиа); 11/И (2000. године у Сиднеју); 12/У (11 играча); 13/Р (трчање кроз шуме, узбрдо, низбрдо...); 14/Н (трке на средњим пругама); 15/М (од ње оболевају и други).

Тајанствена реч: МИСТЕР УНИВЕРЗУМ

ИСТОРИЈА СВЕТА: 1/Е (1989); 2/Е (Свети Петар); 3/Ј (1947); 4/Н (Португалци); 5/А (Агамемнон); 6/Њ (Сан Марино); 7/Н (Васко Балбоа); 8/Е (Санто Доминго); 9/Ј (Атину); 10/Д (Ирска); 11/И (14. века); 12/У (Поштуј оца и мајку); 13/Е (Доситеј Обрадовић); 14/Ц (Чирокија); 15/И (Ципанго).

Тајанствена реч: УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ

ПЛАНЕТА ЗЕМЉА: 1/Н (Стрелац); 2/А (на Хавајима); 3/Н (торнадо); 4/Л (Плутон); 5/А (секвоја); 6/Н (александријска статуа); 7/Ф (Казабланки); 8/Г (Нил); 9/Е (Ајфелову кулу); 10/Д (Перуа); 11/А (Нигерија); 12/О (Швајцарска); 13/Р (у Канади); 14/М (литас); 15/Е (Суринам).

Тајанствена реч: ФЕРНАНДО МАГЕЛАН

НАУКА И ТЕХНИКА: 1/И (аспирин); 2/Т (1000 km/h); 3/З (Италији); 4/Н (Сан Франциску); 5/Т (бактерија у желуцу); 6/Л (Немац); 7/С (1927); 8/А (CD); 9/О (хиљадити); 10/Е (Исак Њутн); 11/Р (САД); 12/И (шкољке); 13/С (1933); 14/Б (једрилица); 15/В (Аполо 11).

Тајанствена реч: БРЗИНА СВЕЛОСТИ

1939.

1999.

ХИТ СТРАНА

ХИТ

ПРИЧЕ О ПЕСМАМА

"БИЧ БОЈС" МОМЦИ

Творци џепне симфоније која ће открити Калифорнију, потпуно несвесни тога, снимили су те давне 1966. године изгледа најбољу сингл-плочу свих времена

Колико сте пута чули фразу „добре вибрације”? Истински рефрен једног времена испуњеног безразложним оптимизмом. Ипак, прича о добрим вибрацијама почиње у једном сасвим обичном калифорнијском дому мада јој, драматике ради, можемо дати и бајковит облик: Био једном један отац који је имао три сина. Најстарији је био луди геније, најмлађи је био мање талентован, али веома уравнотежена личност, а средњи се бавио сурфом... Господин Мареј Вилсон гајио је у младости велике музичке наде и чак једном доживео јавно извођење сопствене композиције „Two step, side step” на америчком националном радију. После тога није уследила каријера каквој се надао, па је столицу за клавиром у дневној соби свога дома све чешће препуштао најстаријем сину Брајану.

Брајан је студирао музику и био главни за црно-беле дирке, али око његовог инструмента окупљала се, скоро сваке вечери, весела дружина у којој су поред браће Карла (нормалног) и Дениса (сурфера) били и њихов рођак Мајкл Лав и комшија Ал Цардин. Није им дуго требало да своје дружење озваниче и оснују праву групу која је почела да свира по локалним игранкама. А онда је Денис предложио Брајану да напише песму о његовој страсти – јахању на таласима. Демонстрацијом композиције „Surfin’” привукао је малу компанију Candix. У трептају ока браћа Вилсон, рођак и комшија имали су хит и најзад одговарајуће име за своју групу – „Beach Boys” (Момци с плаже).

Више од златне грознице

Брајан Вилсон је створио један потпуно нови правац – сурф музику. Играјући се умекшаним и опуштенијим одсвираним рифовима Чака Берија преко којих су слагане вокалне хармоније зачињене његовим фалсетом – он је избацио серију песама („Surfin’ Safari”, „Surfin’ USA”, „Surfer

Girl”...) које су одсликавале начин живота најјугозападније америчке државе, тако да је критичар Ник Кон много година касније ускликнуо „Брајан Вилсон је изумео Калифорнију!”. Више од Златне грознице и снажније од холивудске филмске индустрије, музика „Бич Бојса” постала је обележје овог земљотресима подложног подручја.

Креативно лудило најстаријег Вилсона потврђивало је своје неизмерно богатство из хита у хит („Help Me Rhonda”, „California Girls”...), али је и његово лично лудило почело да узима маха. Почетком 1965. године он је доживео нервни слом после кога је одлучено да Брајаново место на концертима и турнејама заузме Брус Џонстон, док ће се кључна ауторска личност „Бич Бојса” посветити искључиво раду у студију, на новим песмама.

Био је то почетак најживописнијег раздобља у раду Брајана Вилсона. Са Тонијем Ешером, писцем текстова, он је почео да ради на збирци песама која је својим хармонским богатством и звучном инвентивношћу била највећи помак у дотадашњој историји поп музике. Али, далеко од своје браће и пријатеља Брајан је био окружен новим техничким помагалима, спремијим студијским музичарима и новим друштвом које га је снабдевало надахњујућим материјама сумњивог хемијског састава.

Хаос добија смисао

По повратку са турнеје остали „Бич Бојси” нису били одушевљени одлучним напуштањем

једноставних музичких формула које су им до тада доносили толико успеха – и били су донекле у праву... Албум „Pet Sounds” критика је примила сјајно, пресудно је утицао на Пола Маккартнија да поведе остале „Битлсе” у правцу „Sgt. Pepper”, али је доживео потпуни неуспех на тржишту у Америци.

Сву своју снагу Брајан је у том тренутку пренео на једну песму на којој су он и Тони Ешер почели да раде у време снимања „Pet Sounds”. Тор 17. фебруара 1966. године, док су браћа, рођак и остали били на путу, Вилсон је са групом својих студијских сарадника, међу којима је био и свирач на необичној справи званој „теремин”, снимио 28 покушаја да се одсвира задовољавајућа матрица. Био је за тренутак задовољан једним од покушаја, а онда је одустао да би се после објављивања „Pet Sounds” поново вратио започетом послу.

За снимања током пролећа и лета „Бич Бојси” је тада на располагање стављена и нова осмочанална студијска техника што је Брајана повећало у сасвим новом правцу. Експериментисао је са звуци-

Ал, Денис, Брајан, Карл и Мајк: са песмом „Surfin’” добили су и хит и одговарајуће име групе

1939.

1999.

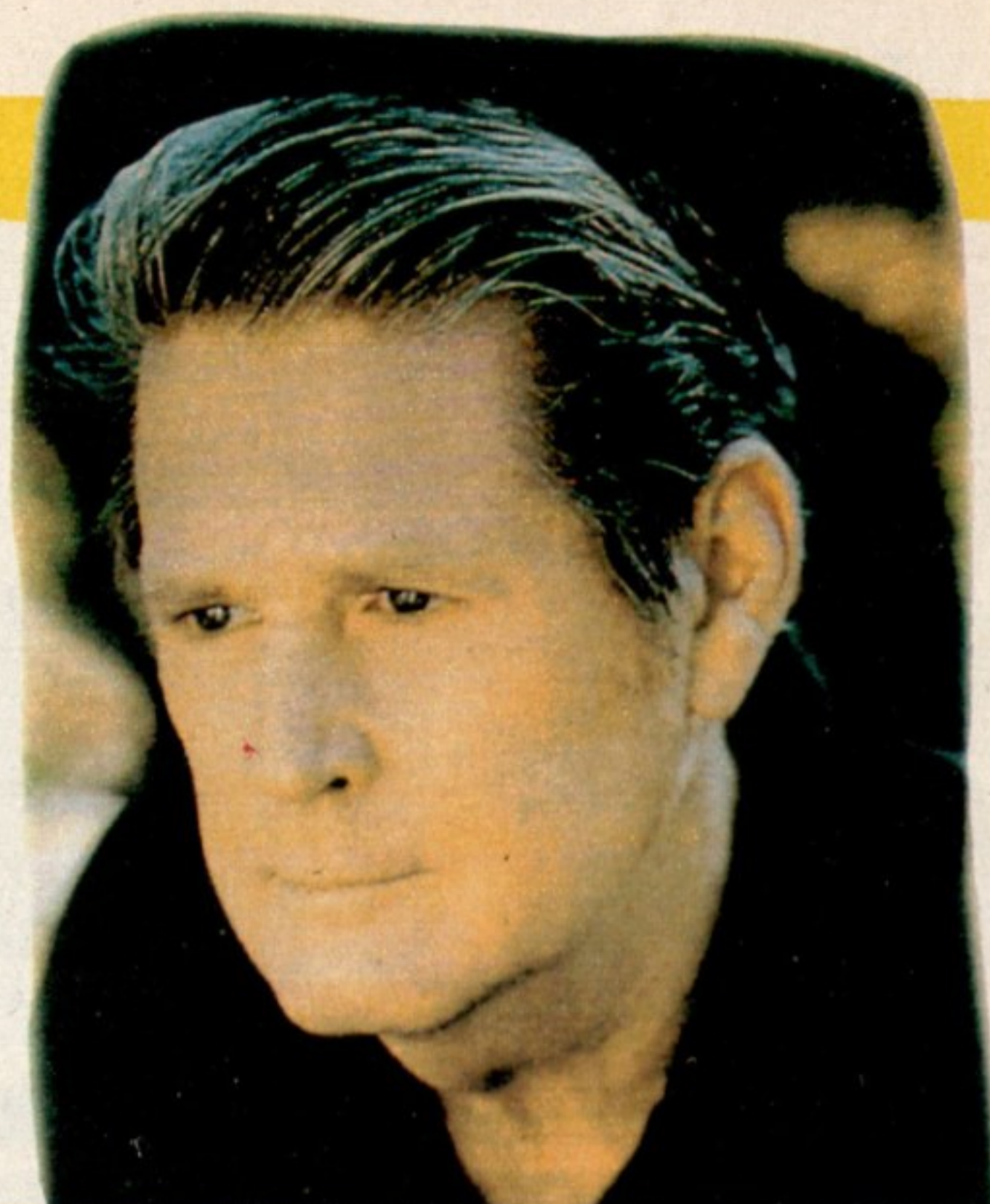
ИЛИ

ПЛАЖЕ

свих светских топ-листа и до данас остала, по мишљењу многих, најбоља сингл-плоча свих времена.

Охрабрен успехом, Брајан Вилсон је наставио да на сличан начин ствара следећи албум под називом „Smile” („Осмех”), али још жешћи експе-

Ниједан неуспех није могао да умањи његову величину – Брајан Вилсон данас

ма кларинета, виолончела, „фузираног баса”... и бескрајним комбинацијама гласова „Бич Бојса”... Сваки звук који би био одсвиран са „добрим вибрацијама” имао је изгледа да се нађе у коначном миксу. У једном тренутку Мајк Лав одустао је од Ешеровог текста и почео да уз основни риф пева стих „Ја примам добре вибрације” – као да је читав хаос до тада снимљеног материјала почео изненада да добија смисао. Мајк и Брајан довршили су нови текст и смер у коме је требало кренути са слагањем нагомиланих комадића будућег мозаика постао је јаснији.

Ударац од кога се није опоравио

У септембру је најзад била готова ова „цепна симфонија” – четири минута експлозије неодољивих мелодијских фраза, изненађујућих динамичких и ритмичких промена и слављења поруке која је у том предивно наивном тренутку историје Западног света деловала потпуно искрено. Плоча са песмом „Добре вибрације” те зиме се нашла на првим местима

рименти и сарадња са новим писцем текстова Ван Дајк Парксом, за кога су браћа већ зивала Брајанову наклоност ка забрањеним материјалима, све више је удаљавала Генија од осталих чланова бенда и доводила до стања у коме је он постајао још лабилнији и несигурнији него иначе...

А онда се појавио „Sgt. Peppers Lonely Hearts Club Band”... Схвативши да су га „Битлси” превазишли и претекли на стази којом је он први кренуо, Брајан се предао и одустао од пројекта „Smile”. Уместо тога, објављене су само три или четири оригинално снимљене песме уз „Good Vibrations” и још неколико „изнуђених” компромисних решења – под именом „Smiley Smile”. Био је то ударац од кога се Брајан Вилсон никада није сасвим опоравио – његова креативност почела је да узмиче пред сопственом паранојом. Психотерапеут Јуџин Ланди требало је да му помогне, али је касније породица морала да окупи армију адвоката како би га извукла из Ландијевих канџи.

Истински маг

Брат Денис несрећно је изгубио живот на мору крајем седамдесетих. Пре неколико година умро је и Карл, прекинувши тако заувек серију мање или више успешних „повратака Бич Бојса”.

Данас, крајем деведесетих, Брајан Вилсон делује нормалније него икада од

Далеке 1966. године „Добре вибрације” нашле су се на првом месту свих светских топ-листа

1939.

1999.

Good Vibrations

Ah! I Love the colorful clothes she wears
And the way the sunlight plays upon her hair
Ah! I hear the sound of a gentle word
On the wind that lifts her perfume through the air
I'm pickin' up good vibrations
She's givin' me the excitations
I'm pickin' up good vibrations
(Ooo, bop-bop, good vibrations)
She's givin' me the excitations
(Bop-bop, excitations)
(Good, good, good, good vibrations)
Close my eyes; she's somehow closer now
Softly smile I know must be kind
When – I look in her eyes
She goes with me to a blossom world
(Refrain)
I don't know where, but she sends me there
(Oh, my my love sensation)
(Oh, my my love elation)
Gotta keep those lovin' good vibrations a-happenin' with her
(x3)

Добре вибрације

Ја волим њену разнобојну одећу
и како се сунце игра са њеном косом
Чујем звук нежне речи
У ветру који шири њен парфем
Ја примам добре вибрације
Она ми даје узбуђење
Ја примам добре вибрације
(Ууу, бай-бай, добре вибрације)
Она ми даје узбуђење
(Бай-бай, узбуђење)
(Добре, добре, добре вибрације)
Затварам очи, она је сад некако ближа
Меки осмех, ја знам да мора бити нежна
Када погледам у њене очи
Она иде са мном у расцветани свет
Не знам где, али она ме шаље тамо
(Ууу, моја љубавна сензација)
(Ууу, узлети моја срца)

свог првог нервног слома. Снима соло албуме које критичари кују у звезде, али чија продаја не успева да конкурише ни зашећереним хитовима његових кћерки Венди и Карни у групи „Willson Philips”, а камоли ремек-делима сопствене младости.

Ипак, ниједан тржишни промашај није успео да умањи углед који овај истински маг популарне музике ужива у изолованом космосу стварања нота које увесељавају наше животе. Јер, суштина тог прелепог посла можда и јесте у примању и слању добрих вибрација...■

Дејан Цукић

педесет један

ЈА ♥ ПТТ

Уређује Вито Недељковић

Илустровао Душан Павлић

Ненадмашна Скарлет О'Хара

Желела бих да нешто више напишете о глумици Вивијен Ли која је играла у „Прохујало са вихором“, најгледанијем филму свих времена. Моја бака каже да је због ње овај филм гледала четири пута.

ТИЈАНА
Нови Београд

Тачно је да је „Прохујало са вихором“ најгледанији филм свих времена иако је снимљен давне, 1939. године. Многи кажу и због изванредне

глуме Вивијен Ли, рођене 1913. године у Енглеској. Прославила се тумачећи улоге из Шекспирових комада заједно са својим супругом сер Лоренсом Оливијеом.

Када је одабрана за улогу ћудљиве Скарлет О'Хара, први пут одлази у Америку, односно Холивуд, први пут игра на филму и први пут добија највећу филмску награду – Оскар! Други је добила 1951. године за улогу у филму „Трамвај звани жеља“. Играла је још и у филмовима „Бура у чаши воде“, „Пожар над Енглеском“, „Цезар и Клеопатра“, „Ана Карењина“, „Леди Хамилтон“.... Умрла је 1967. године у Лондону ■

Нежни звуци балалајке

Волим руске романсе, а многе сам научила од своје баке Ирене, пореклом Русиње. Ове песме не могу да се замисле без балалајке, па вас молим да напишете нешто о овом инструменту.

ТАЊА
Нови Београд

Романсе и баладе, циганске мелодије из степа и руска народна музика заиста не могу да се замисле без тоглог звука балалајке. То је руски наро-

ПОЛИТИКЛА

ДАН ПОЧИЊЕ
СА “ПОЛИТИКОМ”

дни инструмент са жицама, по звуку веома сродан тамбури. Труп се прави од јеловог дрвета и има једноставан троугласти облик. Доња даска – дно – састављена је од више делова, а горња је благо испупчена и има један или више округлих отвора. Жице су од животињских штављених црева (ретко од металних жица) и у њих се удара пером. Балалајка се први пут појавила око 1700. године и постепено заменила домру, ранији народни инструмент са две жице. Балалајка је усавршена нешто касније и прилагођена за групно музицирање, па се користи и за свирање у оркестру■

веним јер се то желело истаћи. Тако је и настао назив рубрике. Ово назначаванье црвеним било је уобичајено и у литургијским књигама у којима су обредна упутства такође истакнута црвеним (ruber).

Данас је рубрика посебан стубац или страна у новинама и часописима, која под сталним надсловом или насловом доноси вести или други текст одређеног садржаја. Постоји, на пример, политичка, друштвена, културна, научна, спортска рубрика...■

Откуд назив рубрика?

Како је настао назив рубрика, како се уобичајено назива чланак у новинама.

МИРЈАНА
КАТИЋ
Београд

Реч рубрика настала је од латинског придева *ruber*, што значи црвен. Некада је у старим рукописним књигама текст обично исписиван црним мастилом, а почетна реч, натписи поглавља и завршеци – цр-

ПОДНИКНИ
ЗАБАВНИК

Експресно
Константно
Свакодневно
Професионално
Рационално
Енергично
Сигурно

...са "Политиком експрес",
у новом руху вечерњег листа!

на ствар по закону обавезно означавање имена

ПОДНИКНИ
ЗАБАВНИК

БРОЈ 2456

YU ISSN 0032-339X

Први број „Политикиног Забавника“ изашао је 28. фебруара 1939. године

Главни и одговорни уредник Зефирино Граси
Генерални директор „ПОЛИТИКЕ А.Д.“ Хаџи Драган Антић
Оснивач и издавач „ПОЛИТИКА“ А.Д.
Штампа Штампарија Политике А.Д. 11000 Београд, Македонска 29

Заменик главног и одговорног уредника Недељка Сташић

Ликовно графички уредник Душан Глушац

Графички уредник Горан Војиновић
Олга Вукадиновић
Бојана Дожић
Слободанка Делибашић
Мина Илић
Петар Милатовић
Весна Минић
Вито Недељковић
Биљана Орловић
Љубомир Патрнogiћ
Весна Софреновић
Миленко Тодоровић
Бранислава Црномарковић
Техничка редакција Слободанка Вујић
Зоран Петканић
Радоје Савић
Зорица Филиповић

Секретаријат
Долписници „ПОЛИТИКЕ“ из иностранства
Дарко Рибникар (Њујорк),
Петар Поповић (Москва),
Жарко Ракић (Франкфурт),
Петар Мићковић (Пекинг)

Редакција „ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК“
Македонска 29
11001 Београд, П. факс 124

Телефони Секретаријат 3224-471
Редакција 3224-483
Техничка редакција 3226-620
центра 3224-191 и 3225-761
претплата 3228-776

Маркетинг агенција Македонска 31/1, тел. 3220-645

Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.
На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. 1 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

1 месец 78,00 дин. 3 месеца 234,00 дин. 6 месеци 468,00 дин.
Претплата на жиро рачун број: 40810-603-2-47280,
уз обавезну назнаку: „ПОЛИТИКА“ А.Д. – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Полугодишња/возом: 136 DEM или противвредност осталих валута. Полугодишња/авионом: I група – Европа: 216 DEM. II група – Азија – Африка: 231 DEM. III група – Америка – Аустралија: 242 DEM или противвредност осталих валута.

Претплата се врши преко DEUTSCHE BANK AG, FRANKFURT/M, FR GERMANY, SWIFT CODE: DEUTDEFF, BLZ 500 700 10 на рачун број (935966200) (DEM ACC) КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА АД БЕОГРАД YU – 11000 BELGRADE, FR YUGOSLAVIA, SWIFT CODE: KOBVUBG у корист: „ПОЛИТИКА“ А.Д. Београд, FR. YU-GOSLAVIA, девизни рачун број: 70400 – 07021747 који се води код Комерцијалне банке А.Д. – Београд. Код уплате обавезно навести: „Сврха плаћања“ – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“.

Копију уплате обавезно послати на факс: ++381 11 3228 776 или на адресу: „ПОЛИТИКА“ А.Д. 11000 БЕОГРАД, 29. НОВЕМБРА 24, ЈУГОСЛАВИЈА
• Уплате за ОГЛАС на горе наведени рачун, а копију уплате на факс: ++381 11 3228 353 или ++381 11 3249 293
Годишњу претплату на лист не примамо.

Интернет адреса: <http://www.politika.co.yu>
Е. пошта: politikin.zabavnik@politika.co.yu

Насловна страна
Добросав Боб Живковић

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар по закону обавезно означавање имена издавача и уредника одговорних за садржину • ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар по закону обавезно означавање имена издавача и уредника одговорних за садржину

BY JIM DAVIS

ГАРФИЛД GARFIELD

РЕКЛИ **СУ**

**ЖИВОТ
БЕЗ РАДОСТИ
ЈЕ КАО
ДУГО ПУТОВАЊЕ
БЕЗ ГОСТИОНИЦЕ.**

Демокрит
грчки филозоф
(око 460–370. пре н.е.)

**ПРЕДРАСУДЕ УМИРУ
САСВИМ ПОЛАКО И
ЧОВЕК НИКАДА НЕ
МОЖЕ БИТИ СИГУРАН
ДА ЛИ СУ СТВАРНО
УМРЛЕ.**

Жил Ромен
француски
књижевник
(1885–1972)

**СУДБИНА ЈЕ
ИЗМИШЉОТИНА
КУКАВИЦА И
МАЛОДУШНИКА.**

Игнацио
Силоне
италијански
књижевник
(1900–1978)

**МУДРАЦИ
ИЗМИШЉАЈУ
НОВЕ
МИСЛИ,
А ОНИ
ДРУГИ
ИХ ШИРЕ.**

Хајнрих
Хајне
немачки
песник
(1797–1856)

**МНОГИ ТОЛИКО
ЈУРЕ ЗА
УЖИВАЊЕМ
ДА ПРОТРЧЕ
ПОРЕД ЊЕГА.**

Сенен Кјеркегор
дански теолог
и филозоф
(1813–1855)

Нелсон
Мандела
јужноафрички
политичар
(1918 –)

**НА ПРИНЦИПЕ
СЕ ЧОВЕК МОЖЕ
ОКЛИЗНУТИ КАО НА
КОРУ ОД БАНАНЕ.**

**У СВАКОМ СЛУЧАЈУ,
БОЉЕ ЈЕ БИТИ
ЈЕДНО ЧЕТВРТАСТО
НЕШТО НЕГО ЈЕДНО
ОКРУГЛО НИШТА.**

Фридрих Хебел
немачки писац
(1813–1863)

**СВЕ ШТО ЈЕ
СТВОРЕНО
ЉУБАВЉУ НИКАД
НИЈЕ
НЕПРОМИШЉЕНО.**

Вер Кос
право име Жан Брилер
француски књижевник
(1902–)

**НЕ САМО ДА НЕМА
БОГА – ПОКУШАЈТЕ
ДА НАЂЕТЕ
ВОДОИНСТАЛАТЕРА
ВИКЕНДОМ.**

Вуди Ален
амерички глумац
и редитељ
(1935–)

**ИСКУСТВО
УВЕЋАВА НАШУ
МУДРОСТ, АЛИ НЕ
СМАЊУЈЕ НАШЕ
БУДАЛАШТИНЕ.**

Џош Билингс
амерички књижевник
(1818–1885)

**И ЂАВО МОЖЕ
ЦИТИРАТИ
СВЕТО ПИСМО
ЗА СВОЈЕ
ПОТРЕБЕ.**

Вилијем Шекспир
енглески драмски
писац
(1564–1616)

